

Omvärldsanalys för Inlandsbanan

FUTURE
Research-
based
foresight

STRATEGY
Future-
based
strategy

ACTION
Strategy
enforcement

Bakgrund

- Inlandsbanan AB arbetar för den regionala utvecklingen av inlandet och dess 19 ägarkommuner. En utveckling och satsning på Inlandsbanan gynnar inte bara invånarna och näringslivet i kommunerna längs banan utan även den nationella tillväxten.
- Inlandsbanan AB har som mål att föra över den interregionala kollektivtrafiken mellan Mora – Gällivare från dagens busstrafik till järnvägen Inlandsbanan. För att lyckas med det behöver trafikbeställarna, dvs de berörda regionerna, relevanta underlag för ett inriktningsbeslut under 2023.

Denna rapport

- Denna rapport innehåller sammanställning kring Inlandsbanans ägarkommuner samt fyra andra norrlandskommuner.
- Rapporten innehåller även en omvärldsanalys utifrån tre perspektiv.
  - Godstrafik
  - Kollektivtrafik
  - Besöksnäring
- Omvärldsanalysen pekar ut trender som påverkar dessa tre områden mot år 2035.
- Sammantaget så ger detta en god bild av förutsättningar för Inlandsbanan framåt samt vad som attraherar framtida resenärer.

Om Kairos Future

Kairos Future är ett internationellt konsult- och analysföretag som hjälper företag att förstå och forma sin framtid. Genom trend- och omvärldsanalys, innovation, strategi och mjukvarustöd för AI-driven analys, omvärldsbevakning och innovation, hjälper vi våra kunder att omsätta de stora sammanhangen till konkret handling. Kairos Future grundades 1993, vårt huvudkontor finns i Stockholm och vi har egna kontor eller samarbetspartners över hela världen.

Rapportens innehåll:

1. Inlandsbanankommunernas plats i det svenska arbetsmarknadsnätverket
2. Inlandsbanans ägarkommuners näringslivsprofiler
3. Inlandsbanans ägarkommuners flyttsituation
4. Utveckling enligt näringslivschefer
5. Gästnätter, turisttrafik och framtida intresse för olika destinationer längs inlandsbanan
6. Kommunöversikt och översiktsplaner
7. Trender som påverkar godstrafik, kollektivtrafik och turismtrafik
8. Sammanfattande slutsatser
9. Appendix, svar från enkäten

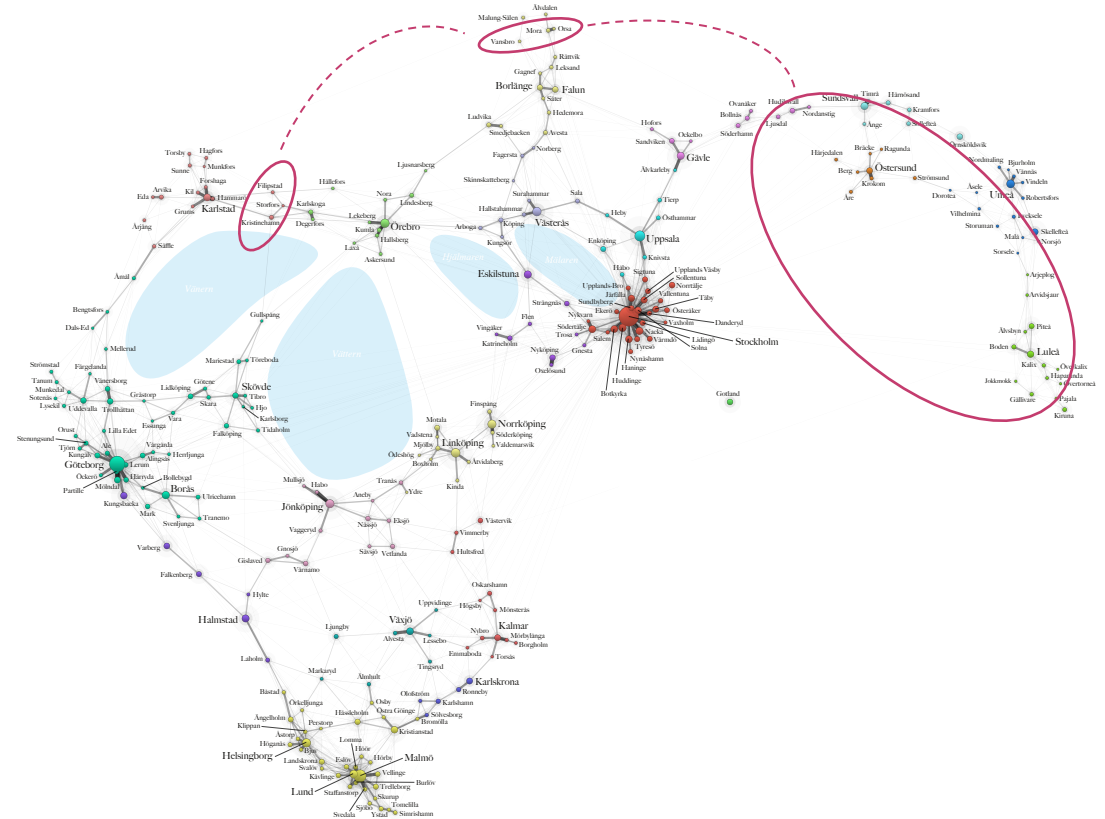
1. Arbetsmarknadsnätverket

Inlandsbanan-kommunernas plats i det svenska arbetsmarknadsnätverket

Inlandsbanan i arbetsmarknadsnätverket

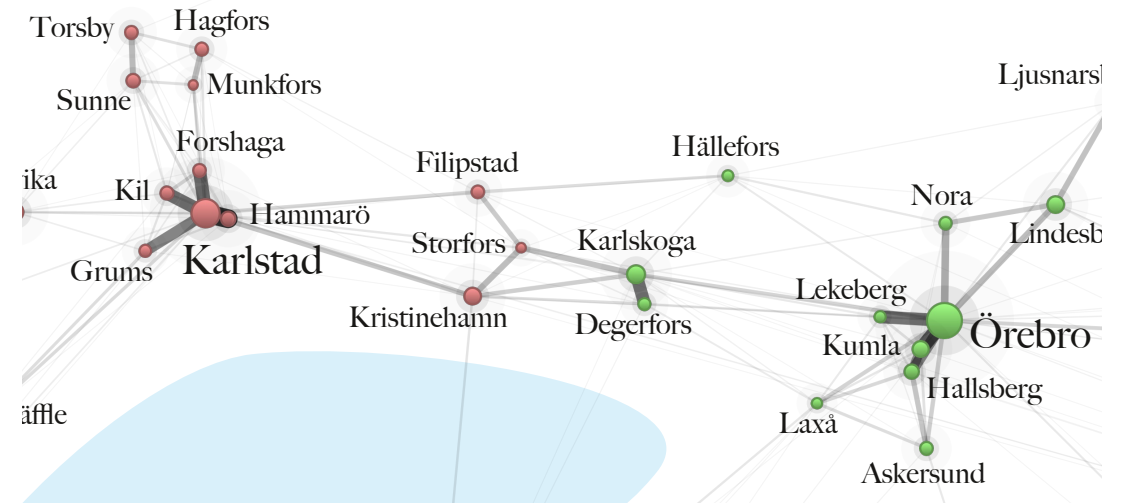
- Inlandsbanans sträckning omfattar tre olika kluster i det svenska arbetsmarknadsnätverket. Dessa tre kluster är:
  - Östra Värmland (Kristinehamn – Storfors – Filipstad)
  - Mellersta Dalarna (Vansbro – Mora – Orsa)
  - Norrlands inland (Ljusdal till Gällivare)
- Inlandsbanans ägarkommuner är separerade i tre kluster då det saknas betydande pendlingsrelationer mellan några av de kommuner som separeras av en länsgräns.
- Ett större utbyte mellan Filipstad och Vansbro samt mellan Mora/Orsa och Ljusdal skulle kunna binda ihop ägarkommunerna till ett och samma kluster.

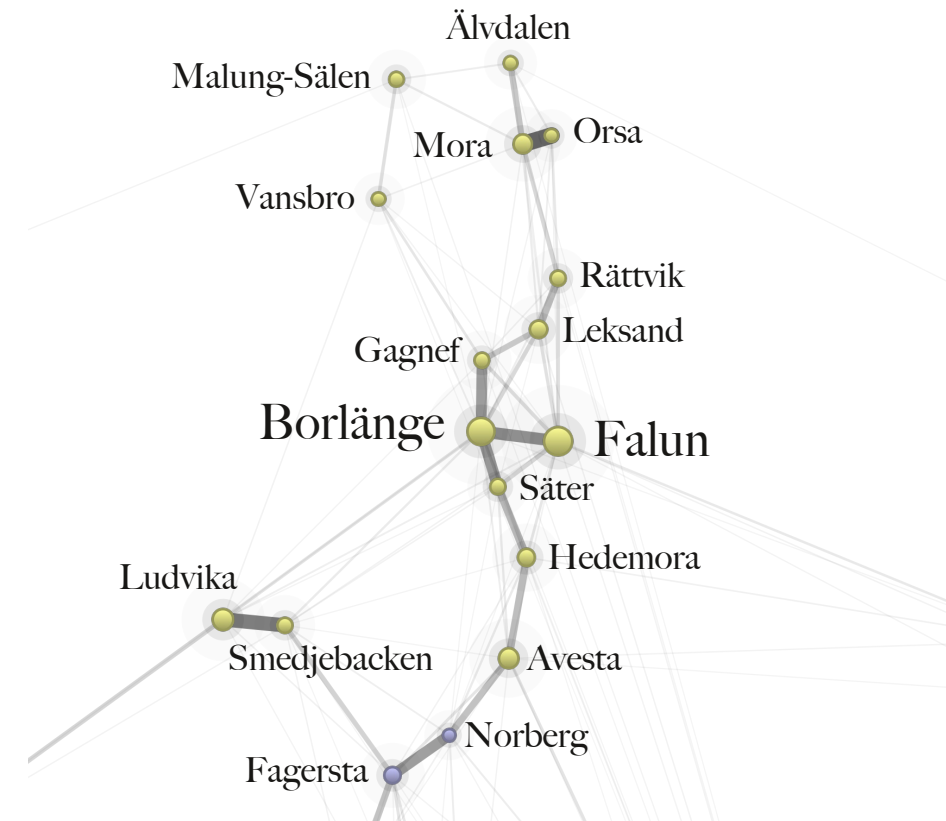
Kristinehamn – Storfors – Filipstad

- Kristinehamn, Storfors och Filipstad formar ett litet arbetsmarknadskluster i östra Värmland. Storfors har starka pendlingsrelationer till både Kristinehamn och Filipstad, medan de två sistnämnda har svagt utbyte mellan varandra, trots ett avstånd på 50 km. Pendling mellan kommunerna sker med buss eller bil.
- De tre orterna har också utbyten med en rad närliggande mindre kommuner och till de större städerna Örebro och Karlstad.
- Närmsta ägarkommun till Inlandsbanan är Vansbro, en kommun som klustret inte har någon utbredd pendlingsrelation till. Avståndet mellan Filipstad och Vansbro är 98 km. Idag finns inga rimliga möjligheter att pendla via kollektivtrafik mellan dessa kommuner.

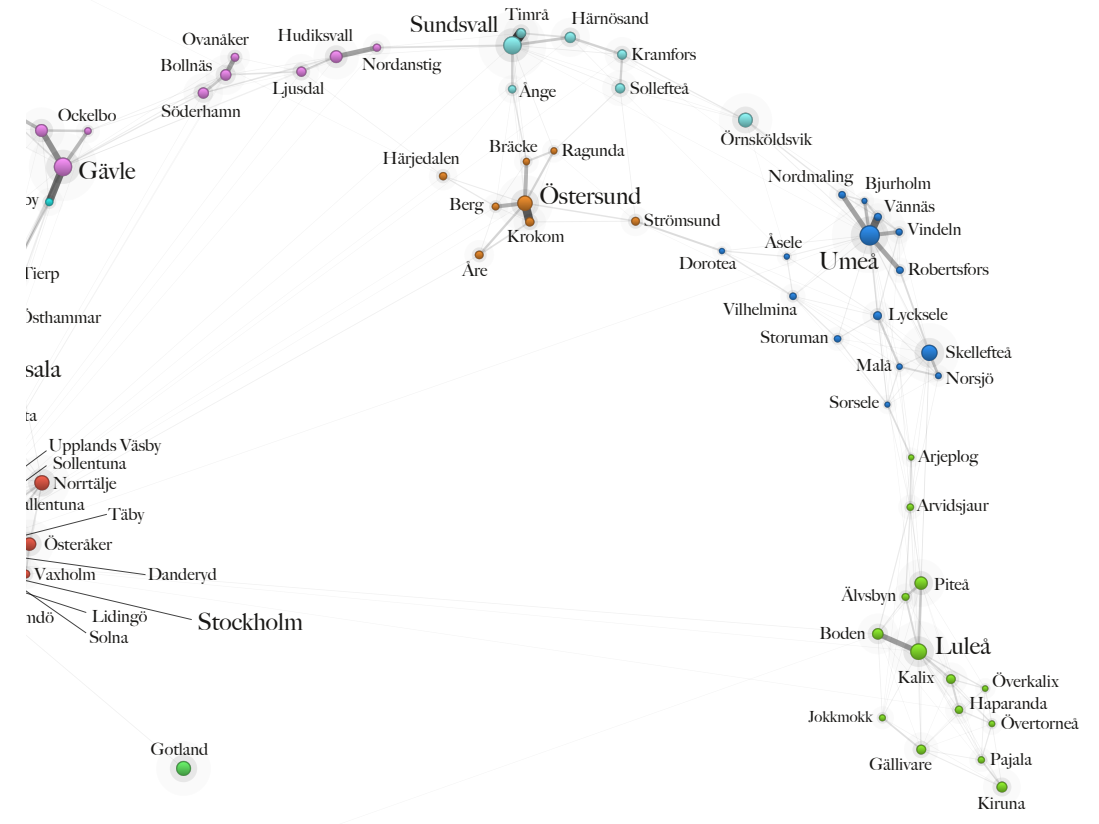
Vansbro – Mora – Orsa

- Vansbro, Mora och Orsa utgör ett kluster som en del av Dalarnas arbetsmarknadsnätverk. Mora och Orsa har starka pendlingsrelationer till varandra, medan utbytet med Vansbro är förhållandevis svagt. Pendling mellan kommunerna sker med buss eller bil.
- Klustret har pendlingsrelationer österut till bland annat större orterna Falun och Borlänge. Västerut är främst Vansbro kopplat till Malung-Sälen, och Mora till Älvdalen.
- Norrut är närmsta ägarkommun till Inlandsbanan Ljusdal, en kommun som klustret inte har någon utbredd pendlingsrelation till. Avståndet mellan Orsa och Ljusdal är 144 km. Idag finns inga rimliga möjligheter att pendla via kollektivtrafik.

Norrlands inland (Ljusdal – Gällivare)

- Inlandsbanans ägarkommuner i Norrlands inland placerar sig som på ett pärlband i arbetsmarknadsnätverket.
- De flesta inlandskommunerna har ett fåtal relativt svaga pendlingsrelationer med angränsande kommuner.
- Alla kommuner har också pendlingskopplingar till de större kommunerna längs kusten eller till Östersund.
- Norrlands böjda form i arbetsmarknadsnätverket beror på att vissa kommuner i alla Norrlands län har förhållandevis starka pendlingsrelationer till Stockholm, vilket får kommunerna att närma sig Stockholm i nätverket.

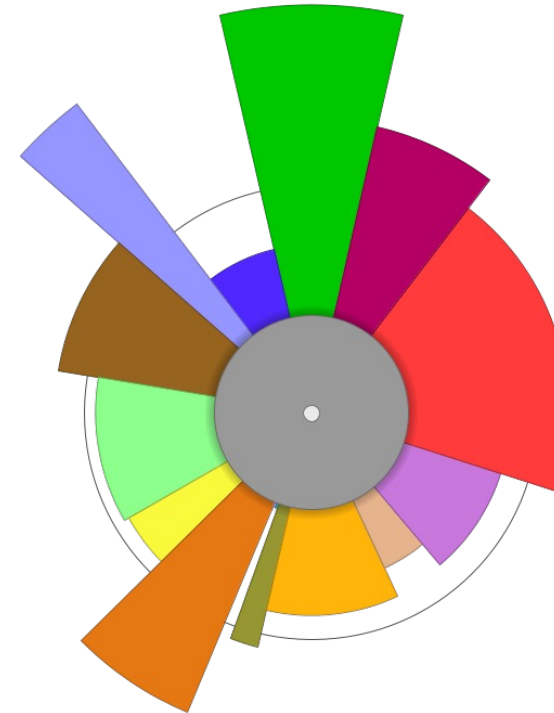
2. Näringslivsprofiler

Inlandsbanans ägarkommuners näringslivsprofiler

Förklaring av följande rosdiagram

- För att illustrera ägarkommunernas olika näringslivsprofiler används data över förvärvsarbetande i olika sektorer från SCB.
- Varje tårtbit har en egen färg och representerar en av 15 näringsgrenar, baserade på SCB:s standard för svensk näringsgrensindelning (SNI).
- Hur långt ut en tårtbit sträcker sig säger hur stor denna näringsgren i relation till genomsnittet i Sverige. Genomsnittet illustreras av den gråa linjen. Tårtbitarnas bredd visar näringsgrenens andel av aktuell kommuns totala näringsliv.
- Kategoriseringen av kommunerna har gjorts manuellt utifrån datan och utgått från vilken bärande näringsgren som är mest överrepresenterad relativt övriga ägarkommuner.
- Mer information om metoden finns i appendix.

■ Jordbruk/skogsbruk/fiske

■ Tillverkning/utvinning

■ Energi/miljö

■ Bygg

■ Handel

■ Transport

■ Hotell/restaurang

■ Information/kommunikation

■ Finans/försäkring

■ Fastighetsverksamhet

■ Företagstjänster

■ Offentlig förvaltning/försvar

■ Utbildning

■ Vård/omsorg

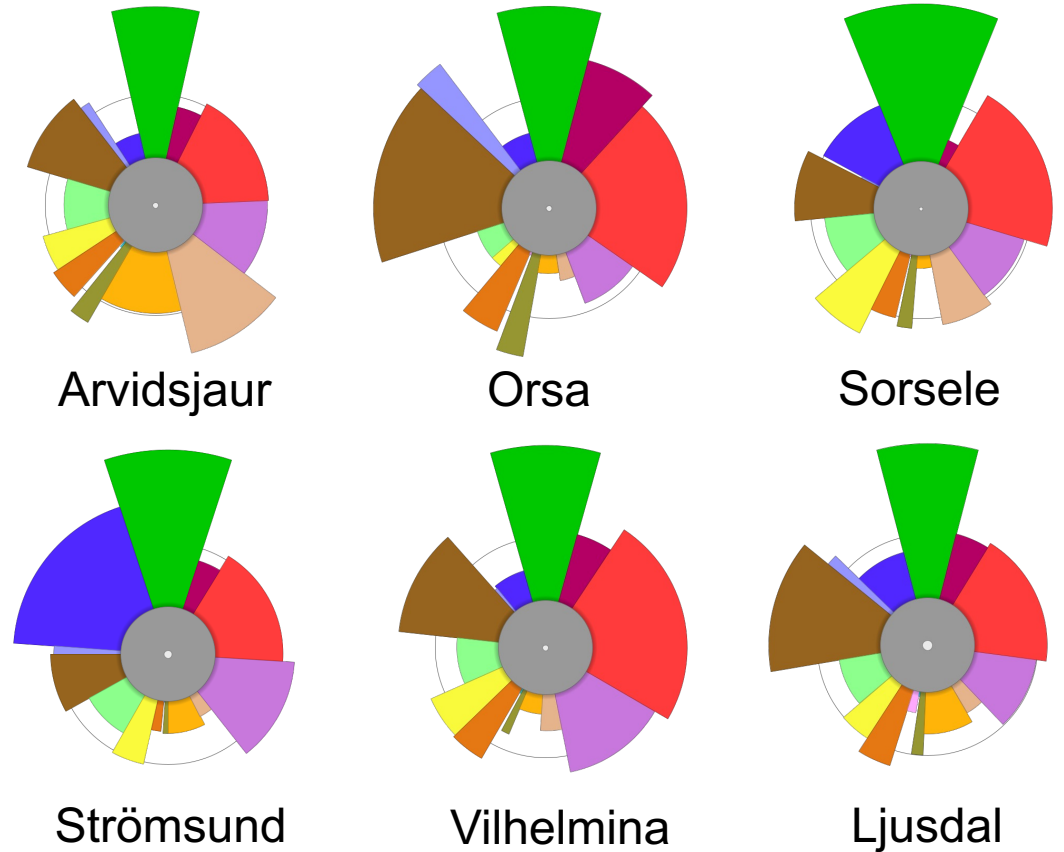
■ Kulturella/personliga tjänster

■ Övrigt/okänt

Skogsbrukare

- Skogsindustrin står för en stor del av den ekonomiska aktiviteten i flera av ägarkommunerna, där sex stycken utmärker sig. Detta gäller främst kommuner belägna i Norrlands inland.
- Samtliga skogsbrukarkommuner utom Strömsund har dessutom en förhållandevis utbredd besöksnäring.
- Strömsunds skogsindustri kompletteras med en relativt stor tillverkningsindustri, medan Arvidsjaur också är stora inom offentlig förvaltning.

■ Jordbruk/skogsbruk/fiske

■ Tillverkning/utvinning

■ Energi/miljö

■ Bygg

■ Handel

■ Transport

■ Hotell/restaurang

■ Information/kommunikation

■ Finans/försäkring

■ Fastighetsverksamhet

■ Företagstjänster

■ Offentlig förvaltning/försvar

■ Utbildning

■ Vård/omsorg

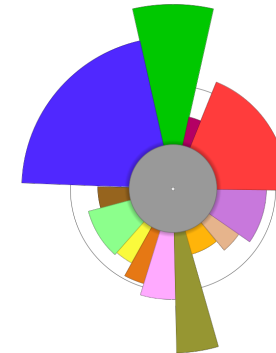
■ Kulturella/personliga tjänster

■ Övrigt/okänt

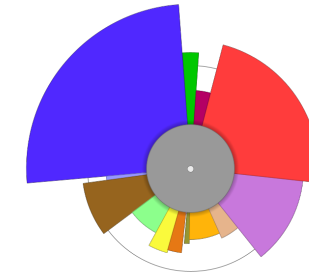

Tillverkare och utvinnare

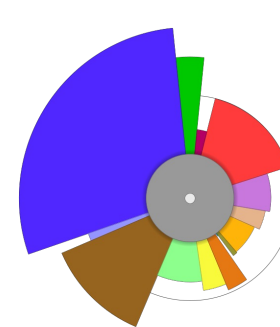
- Fyra av Inlandsbanans ägarkommuner präglas av ett näringsliv med huvudsaklig inriktning på tillverknings- och utvinningsindustri. Dessa sträcker sig från Gällivare i norr till Filipstad i söder.
- I tillägg till sin tillverkningsindustri har Dorotea och Vansbro en förhållandevis stor skogsindustri. Vansbro utmärker sig dessutom genom en förhållandevis stor handelssektor.

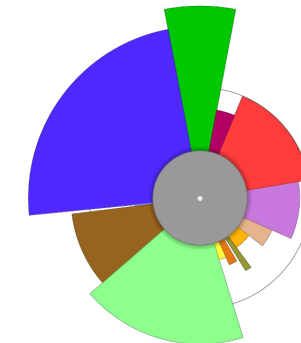
Dorotea

Filipstad

Gällivare

Vansbro

■ Jordbruk/skogsbruk/fiske
■ Tillverkning/utvinning
■ Energi/miljö

■ Bygg
■ Handel
■ Transport

■ Hotell/restaurang
■ Information/kommunikation
■ Finans/försäkring

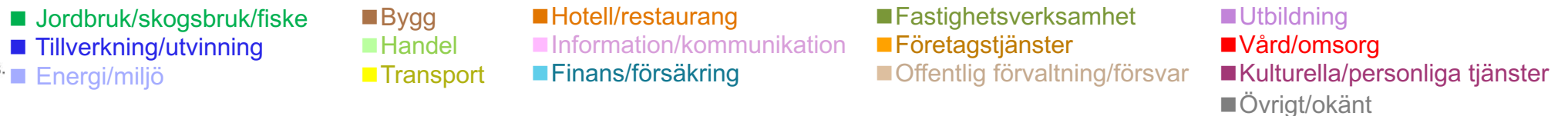
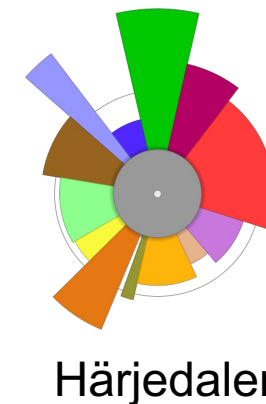
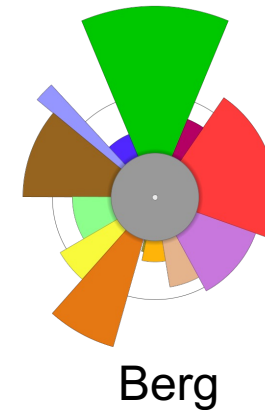
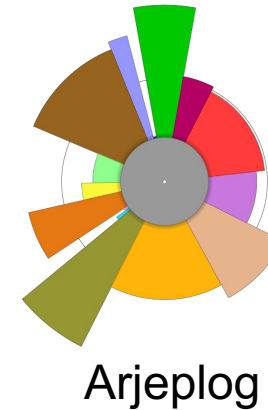
■ Fastighetsverksamhet
■ Företagstjänster
■ Offentlig förvaltning/försvär

■ Utbildning
■ Vård/omsorg
■ Kulturella/personliga tjänster
■ Övrigt/okänt

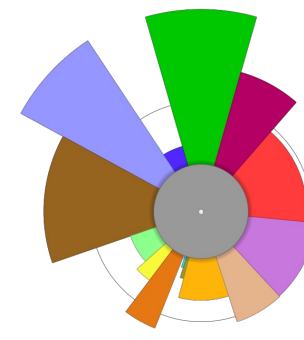
Turistmagneter

- Tre av ägarkommunerna har ett näringsliv som till stor del präglas av turism. Förutom besöksnäringen har alla tre kommuner dessutom en stark skogsindustri.
- Besöksnäringen avspeglar sig i flera olika näringsgrenar, kanske främst i Hotell och restaurang, men även Företagstjänster (där exempelvis uthyrning och resetjänster ingår) samt Kulturella och personliga tjänster (där drift av skidsportanläggningar ingår).
- Noterbart är att Arjeplogs starka besöksnäring beror till stor del på fordonstestsverksamheten.

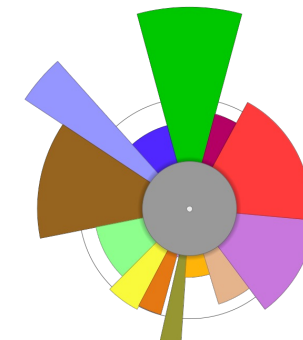

Energiskapare

- Jokkmokk och Storuman är två kommuner vars näringslivsprofiler till stor del präglas av energiproduktion.
- Båda kommuner är dessutom förhållandevis stora inom både skogsbruk och turism.

Jokkmokk

Storuman

■ Jordbruk/skogsbruk/fiske

■ Tillverkning/utvinning

■ Energi/miljö

■ Bygg

■ Handel

■ Transport

■ Hotell/restaurang

■ Information/kommunikation

■ Finans/försäkring

■ Fastighetsverksamhet

■ Företagstjänster

■ Offentlig förvaltning/försvaret

■ Utbildning

■ Vård/omsorg

■ Kulturella/personliga tjänster

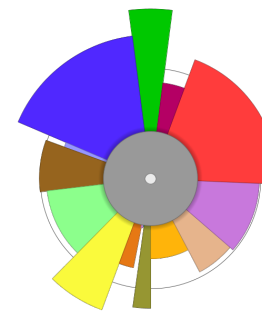
■ Övrigt/okänt

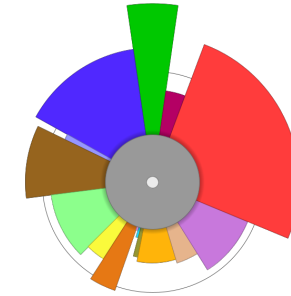

Allsyslare

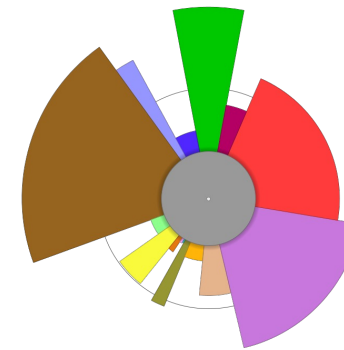
- Fyra av ägarkommunerna har inga tydligt specialiserade näringslivsprofiler, utan utmärker sig genom en spridning mellan olika branscher.
- Östersunds storlek gör att näringslivet är förhållandevis balanserat, även om det till viss del präglas av offentlig förvaltning.
- Som större lokala centra har även Kristinehamn och Mora balanserade näringslivsprofiler.
- Som mindre ort saknar Storfors näringsliv en särskild prägel, med en stor del av arbetstillfällena inom byggindustri, skogsbruk, utbildning samt vård och omsorg.

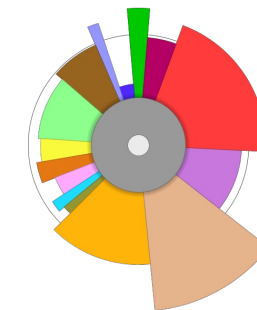
Kristinehamn

Mora

Storfors

Östersund

■ Jordbruk/skogsbruk/fiske

■ Tillverkning/utvinning

■ Energi/miljö

■ Bygg

■ Handel

■ Transport

■ Hotell/restaurang

■ Information/kommunikation

■ Finans/försäkring

■ Fastighetsverksamhet

■ Företagstjänster

■ Offentlig förvaltning/försvär

■ Utbildning

■ Vård/omsorg

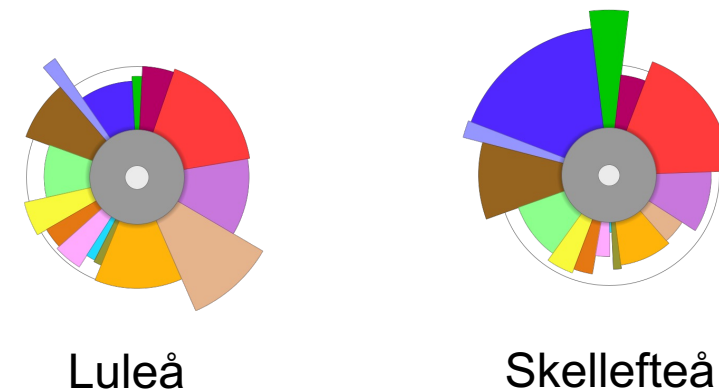
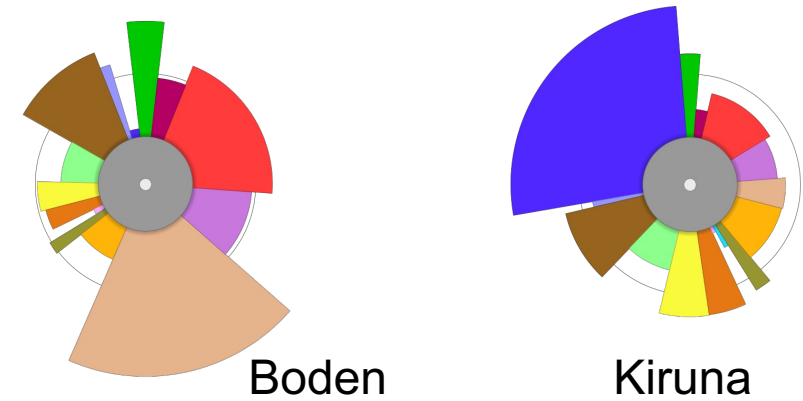
■ Kulturella/personliga tjänster

■ Övrigt/okänt

Tillväxtkommuner utanför Inlandsbanan

- Även bland övriga norrländska kommuner av intresse ser vi varierande näringslivsprofiler. Bodens näringsliv domineras i dagsläget tydligt av offentlig förvaltning, även om tillverkningsindustrin väntas växa framöver.
- Luleå och Skellefteå har i egenskap av större städer balanserade näringslivsprofiler, även om Luleås likt Bodens präglas av offentlig förvaltning. Kirunas näringsliv domineras föga förvånande av gruvindustrin.

■ Jordbruk/skogsbruk/fiske
■ Tillverknings/utvinning
■ Energi/miljö

■ Bygg
■ Handel
■ Transport

■ Hotell/restaurang
■ Information/kommunikation
■ Finans/försäkring

■ Fastighetsverksamhet
■ Företagstjänster
■ Offentlig förvaltning/försvär

■ Utbildning
■ Vård/omsorg
■ Kulturella/personliga tjänster
■ Övrigt/okänt

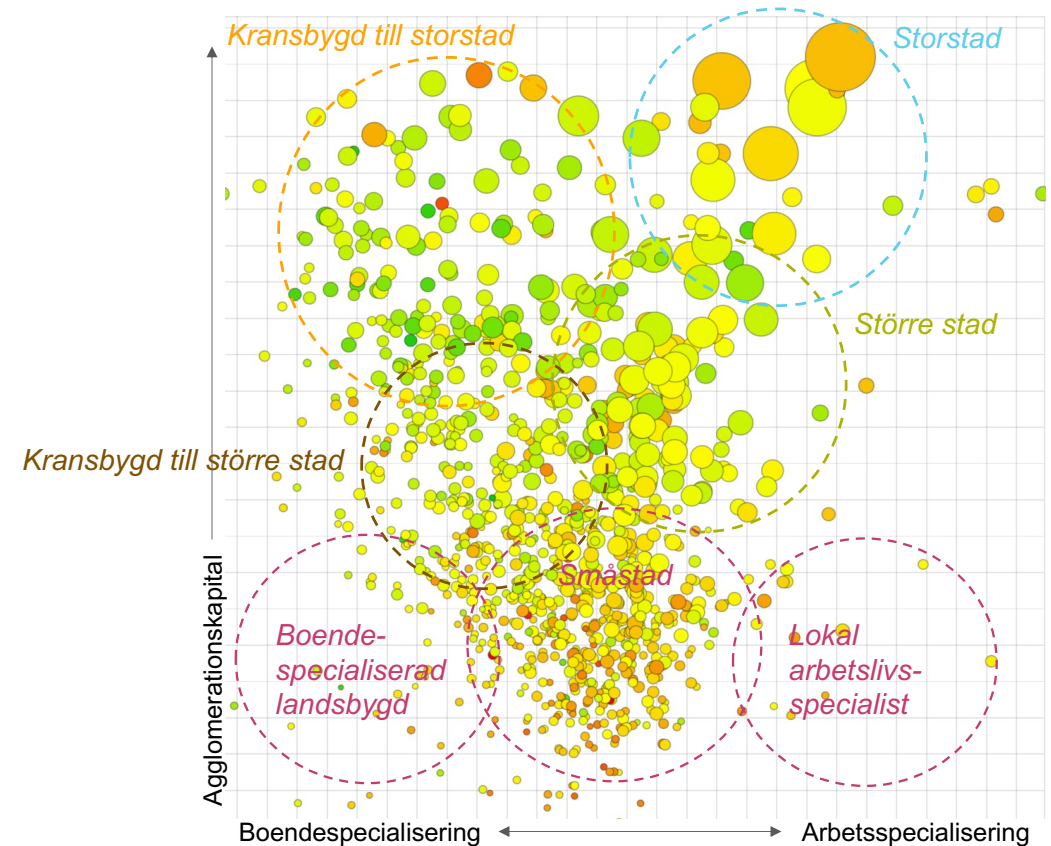
3. Ägarkommunerna ur ett flyttperspektiv

Inlandsbanans ägarkommuners flyttsituation

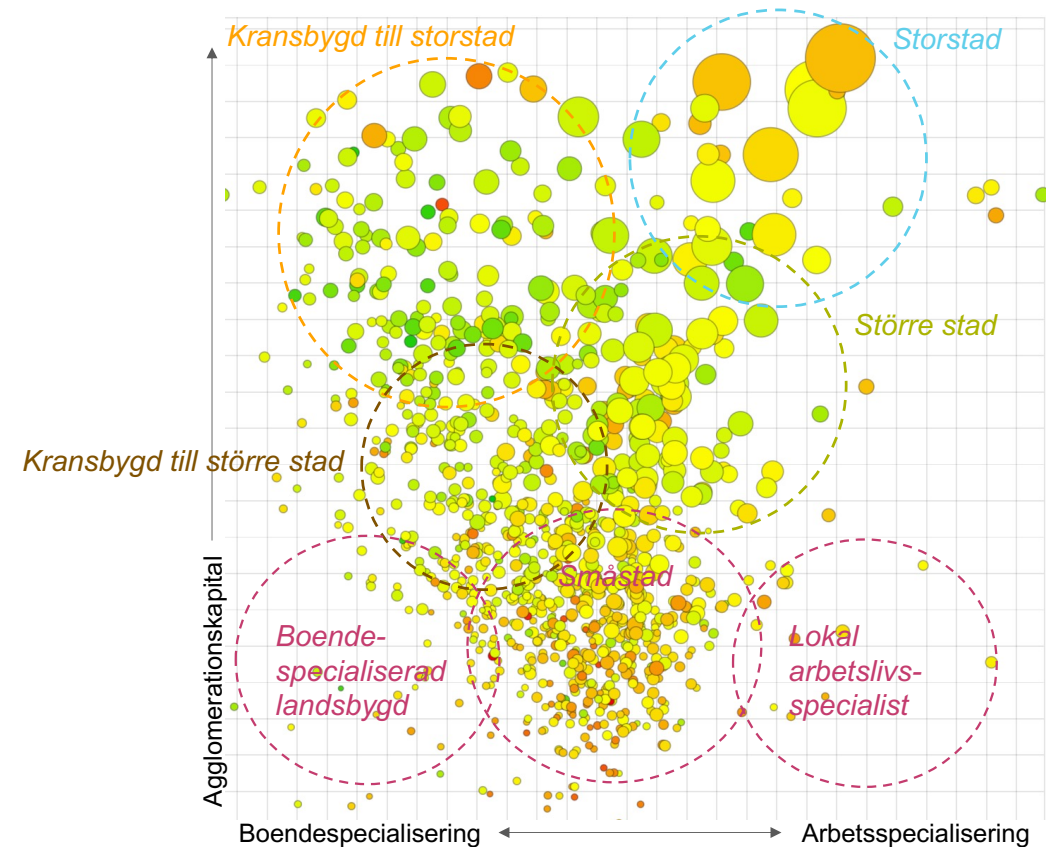
Det svenska flyttlandskapet

- I Kairos Futures analyser av den svenska flyttstatistiken tar vi avstamp i två huvuddimensioner; kommuners agglomerationskapital (ju högre värde desto mer involverad är man i ett större kluster av kommuner med hög ekonomisk aktivitet) och specialisering (inom boende eller arbete).
- Utifrån dessa två mått skapas rollkartan till höger. Varje nordisk kommun är märkt som en cirkel vars storlek speglar kommunens folkmängd. Cirklarnas färg visar inrikes flyttnetto, där grön färg innebär ett starkt positivt flyttnetto, röd färg ett starkt negativt.
- Agglomerationskapital och specialisering avgör väldigt mycket av vilka och hur många som flyttar till och från en kommun, och en hel del av vad som skapar framgång.
- Beskrivning av kommunernas utveckling på nästa sida utgår inte från de aktuella kommunerna utan är principer som brukar gälla för just dessa kluster.

Ägarkommunernas position i flyttlandskapet

- **Större stad (Östersund)**
  - Har goda förutsättningar att locka nya invånare. Kommungruppen har haft positivt och tilltagande inrikes flyttnetto sedan många år tillbaka. Pandemin bromsade tillväxten hos större städer, men har sedan dess återställts.
- **Kransbygd till större stad (Berg, Kristinehamn)**
  - Har historiskt haft ungefär lika många in- som utflyttningar. Fick många nya inflyttningar under pandemin, men inrikes flyttnetto är nu tillbaka runt noll.
- **Lokal arbetslivsspecialist (Arjeplog, Gällivare, Mora)**
  - Tappar konsekvent invånare till andra kommungrupper.
- **Småstad (Dorotea, Filipstad, Härjedalen, Jokkmokk, Ljusdal, Storuman, Strömsund, Vansbro, Vilhelmina)**
  - Gruppen har länge tappat invånare till andra kommungrupper, men trenden sedan 2018 är på uppåtgående och fick ett extra uppsving under pandemin. Har nu något färre inflyttningar än utflyttningar.
- **Boendespecialiserad landsbygd (Arvidsjaur, Orsa, Sorsele, Storfors)**
  - Kommungruppen tappar invånare i långsam takt. Hade positivt inrikes flyttnetto under pandemin, men har nu något färre inflyttningar än utflyttningar. Tappet är inte lika stort som för 5-10 år sedan.

Sammanfattning av nuläget

- Med tanke på kommunernas plats i det svenska arbetsmarknadsnätverket och flyttlandskapet samt deras näringslivsprofiler kan vi dra följande slutsatser om ägarkommunernas huvudsakliga behov i utgångsläget.
- Kommuner med störst behov av godstrafik (Skogsbrukare, Tillverkare och utvinnare samt större Allsysslare):
  - Arvidsjaur, Dorotea, Filipstad, Gällivare, Kristinehamn, Ljusdal, Mora, Orsa, Sorsele, Strömsund, Vansbro, Vilhelmina, Östersund
- Kommuner med störst behov av interkommunal pendlingstrafik (Större stad, Kransbygd till större stad, Lokal arbetslivsspecialist och Boendespecialiserad landsbygd):
  - Arjeplog, Arvidsjaur, Berg, Gällivare, Mora, Kristinehamn, Orsa, Sorsele, Storfors, Östersund
- Kommuner med störst behov av intrakommunal pendlingstrafik (Större stad, Småstad):
  - Dorotea, Filipstad, Härjedalen, Jokkmokk, Ljusdal, Storuman, Strömsund, Vansbro, Vilhelmina, Östersund
- Kommuner med störst behov av turisttrafik (Turistmagneter och övriga kommuner med överrepresentation inom hotell- och restaurangsektorn):
  - Arjeplog, Arvidsjaur, Berg, Härjedalen, Jokkmokk, Mora, Orsa, Sorsele, Storuman, Vilhelmina

4.1 Utveckling enligt näringslivschefer

Utveckling enligt näringslivschefer

- Under juni 2023 skickade Kairos Future ut en enkät till samtliga näringslivschefer eller liknande i Inlandsbanans ägarkommuner samt till näringslivscheferna i Luleå, Boden, Kiruna och Skellefteå.
- I enkäten ombads näringslivscheferna bland annat beskriva etableringar och investeringar, både historiska och framtida, och uppskatta vilken påverkan dessa kommer ha på behovet av gods-, kollektiv- samt turisttrafik.
- Näringslivscheferna fick även svara på frågor om besöksnäringens utveckling, kollektivtrafikens, befolkningsutveckling och nybyggnationer.
- Flera påminnelser skickades ut under insamlingsperioden juni-augusti månad 2023. Enkäten stängdes den 20e augusti.
- Listan till höger visar vilka som svarade på enkäten, bland ägarkommunerna svarade 17 stycken näringslivschefer eller annan representant. Därtill svarade även Boden, Luleå, Kiruna och Skellefteå.

Svarande kommuner		
Arjeplog	Mora	Östersund
Arvidsjaur	Orsa	Boden
Berg	Sorsele	Kiruna
Boden	Storfors	Luleå
Dorotea	Storuman	Skellefteå
Filipstad	Strömsund	
Jokkmokk	Vansbro	
Kristinehamn	Vilhelmina	

Etableringar

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Ägarkommunerna

- I enkäten till tillfrågade ägarkommuner framkommer det att det gjorts ett antal etableringar av varierande karaktär och storlek de senaste fem åren.
- Etableringar har skett inom bland annat biltestningsindustrin, besöksnäring, handel, livsmedelsproduktion, fordonstestnäring, bygg- och tillverkning, datacenter, finsnickeri, stenhuggeri, träindustri, mekanisk industri, vattenkraft och logistik.
- Antalet arbetstillfällen etableringarna har bidragit till varierar från kommun till kommun. I vissa fall har det handlat om småföretag med upp till fem anställda som t.ex. i Storfors, i andra fall större etableringar likt LYKO i Vansbro som bidragit till ca 350 anställningar. I Östersund har många etableringar skett som sammantaget bidragit till hundratals nya jobb
- Gällande etableringar inom besöksnäringen har det skapats en del tillfälliga arbetstillfällen i vissa kommuner i samband med uppbyggnad av t.ex. boendeanläggningar (upp emot 100). Antalet mer varaktiga anställningar är dock betydligt lägre.

Boden, Kiruna, Luleå och Skellefteå

- De fyra övriga kommunerna som svarat på enkäten beskriver flertalet etableringar de senaste åren.
- I Boden har datacenter, dataspelsföretag, återvinningsföretag och turistföretag etablerats sig. De uppskattar att de fått 300 nya privata arbetsställen med varierande verksamheter de senaste 10 åren.
- Kiruna har investerat i rymd-, gruv- och besöksnäring de senaste fem åren.
- Luleå uppger att det hänt och händer mycket när det kommer till investeringar och etableringar. Större näringslivskopplade investeringar som skett senaste fem åren som de påtalar är Metas nya datacenter, Talga som i samarbete med Swerim i befintlig fastighet startat testanläggning/fabrik för att testa sin tillverkning av anodematerial av naturlig grafit till batterier och HYBRIT som har byggt sin pilotanläggning för test av tillverkning av fossilfritt stål samt testanläggning för vätgaslager i ett bergrum i närheten av pilotanläggningen.
- I Skellefteå är det framförallt Northvolts som varit den stora etablering, vilket också bidragit till andra etableringar inom batterivärdekedjan.

Etableringar

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Besöksnäring (handel, hotell, bygg, transport och entreprenad mm) ca 100 arbetstillfällen (varaktiga) Högre andel tillfälliga eftersom mycket av byggandet i fjällen görs av externa aktörer.

Bergs kommun

*Turistbäddar i Hemavan och Tärnaby. Liftar i Hemavan. Triangelspår i Storuman. Kortsiktigt under uppbyggnaden många arbetstillfällen
Långsiktigt ett 20 tal årsarbetare*

Storuman kommun

Vi har haft förhållandevis många investeringar på orten bland redan befintliga företag samt en del etableringar från andra delar av landet samt Tyskland Schweiz och Österrike. Etableringarna är framförallt förknippade med besöksnäring och handel. Investeringarna har skett inom många olika branscher; livsmedelsproduktion, transporter, bygg- och tillverkning, handel, och såklart även inom fordonstest- och besöksnäring. Investeringarna under 2022 har bidragit till uppskattningsvis ett trettiotal nya arbetstillfällen. Etableringarna uppskattningsvis ett tjugotal nya arbetstillfällen under 2022. En bra fingervisning om ni vill titta på detta närmare är de investeringsstöd som beviljats företag i kommunen. Arvidsjaur kommun har legat i topp i länet under de senaste åren.

Arvidsjaur kommun

Inge stora etableringar. Flera småföretag med upp till 5 anställda. Den största etableringen är Tebrito AB inom livsmedelsbranschen med ca 10 anställda. Flera lokala företag har utvecklat sina verksamheter och ökat antal anställda.

Orsa kommun

Ett flertal datacenter- 10 tal arbetstillfällen. Ett flertal dataspelsföretag- ca 50 arbetstillfällen. Ett par återvinningsföretag- 10 tal arbetstillfällen. Turismföretag - flertal 15 tal arbetstillfällen. mfl. De senaste 10 åren har vi fått 300 nya privata arbetsställen med varierande verksamheter

Boden kommun

Etableringar

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Oj detta är en omfattande fråga. Jag har inte detta helt klart för mig här och nu (nyinkommen efter semester) men jag listar lite ur minnet OBS detta är inte heltäckande!

- 1. Synsam Fabriks och innovationscenter. Ca 250 nya jobb*
- 2. Woolpower ny fabrik ca 200 jobb, varav 100 nya.*
- 3. Webhelp contact center ca 500 jobb, varav 200 nya*
- 4. Swedbank ca 500 jobb, varav 200 nya.*
- 5. Frösö Park företagsby inkl hotell*
- 6. Jämtkraft nytt huvudkontor*
- 7. NP3 Nya kontorsbyggnader på Stadsdel Norr*
- 8. Intea Nya kontorsbyggnader på Campus*
- 9. Marklunds Elektriska. Nytt kontor i Torvalla*
- 10. Cirka sex olika paddelhallar varav två stora helt nyuppförda i Torvalla.*
- 11. Många IT- och tjänsteföretag som nyetablerat och/eller expanderat. t ex Solita Getswish ONE Group Forefront Sogeti*
- 12. Agtira växthus intill ICA Maxi*

Östersunds kommun

2018-2023: Nystart av 90 SME som genererat arbetstillfällen i de egna mindre företagen inom Besöksnäring hantverkare handel. Investeringar i företag inom biltestbranschen med byggnationer utbyggnader av lokaler för att kunna ta emot fler kunder under säsong. Uppskattat minst 100 arbetstillfällen.

Arjeplog kommun

2017 beslutade Northvolt om etablering i Skellefteå och har sedan 2021 batteriproduktion som fram till 2026 kommer växa till upp till 4000 medarbetare. Inom batterivärdekedjan har det tillkommit flera nya etableringar men även inom andra branscher som attraherats till Skellefteå utifrån vår pågående tillväxt. Kommen arbetar utifrån ett scenario där vi kommer bli 90 000 invånare fram till 2030 vilket innebär ca 14 000 nya arbetstillfällen (alla branscher och offentlig verksamhet)

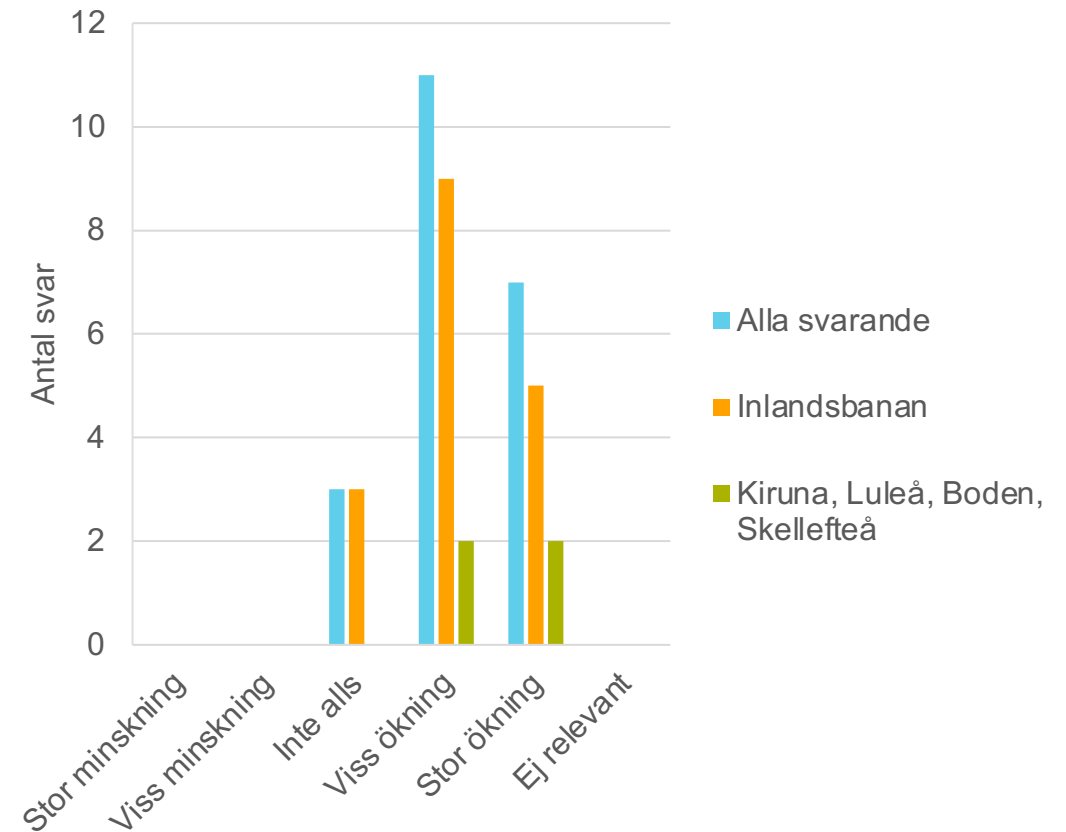
Skellefteå kommun

Påverkan på godstransporter

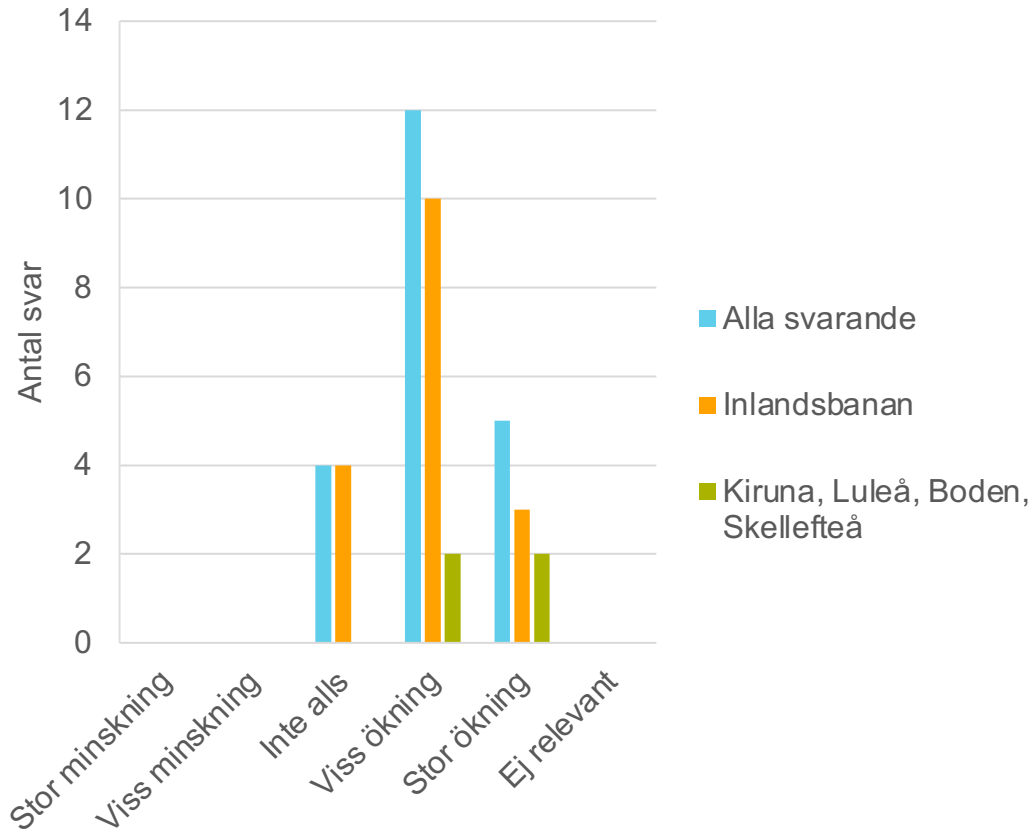
Enligt din uppskattning; hur påverkar dessa etableringar och investeringar behovet av godstransporter?

- En betydande majoritet (14 av 17) av ägarkommunerna anser att de beskrivna etableringarna har ökat behovet av godstransporter.
  - 9 stycken uppskattar ett visst ökat behov.
    - Arjeplog, Östersund, Dorotea Strömsund, Berg, Orsa, Vansbro, Filipstad, Storfors
  - 5 stycken uppskattar ett stort ökat behov.
    - Jokkmokk, Arvidsjaur, Sorsele, Storuman, Kristinehamn
- Ljusdal, Mora och Vilhelmina uppskattar att behovet av godstransporter inte påverkar av etableringarna.
- Kiruna och Boden uppskattar ett visst ökat behov.
- Luleå och Skellefteå uppskattar ett stort ökat behov.
- Ingen av de svarande anser att etableringar minskar behovet av godstransporter.

Påverkan på kollektivtrafik

Enligt din uppskattning; hur påverkar dessa etableringar och investeringar behovet av **kollektivtrafik**?

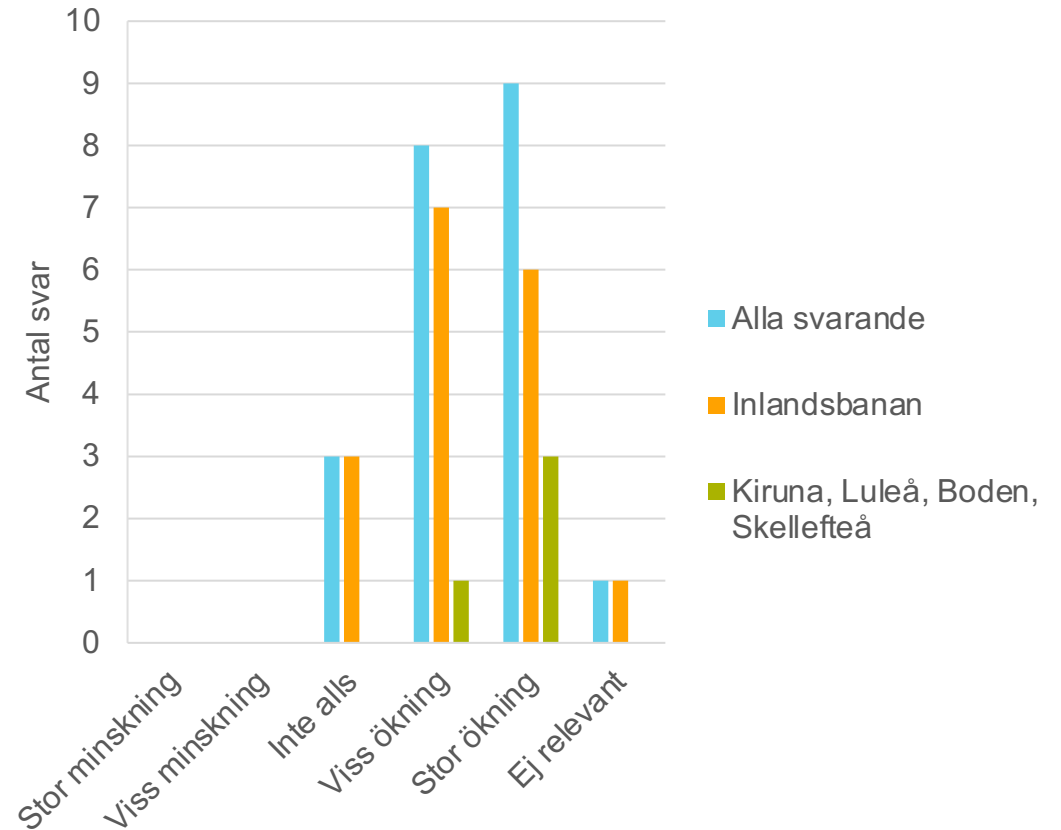

- Ägarkommunerna ser att behovet av kollektivtrafik påverkas av etableringarna och investeringarna.
- Av de 17 tillfrågade kommunerna så uppskattar 10 av behovet ökar medan 4 uppskattar att det inte påverkas alls.
  - 10 stycken uppskattar ett visst ökat behov.
    - Dorotea, Östersund, Jokkmokk, Sorsele, Vilhelmina, Strömsund, Berg, Orsa, Storfors och Kristinehamn
  - 3 stycken uppskattar ett stort ökat behov.
    - Arjeplog, Storuman och Vansbro
  - Arvidsjaur, Ljusdal, Mora och Filipstad uppskattar ingen påverkan alls.
- Ingen av ägarkommunerna anser att etableringar minskar behovet av kollektivtrafik.
- Boden och Kiruna uppskattar ett visst ökat behov.
- Luleå och Skellefteå uppskattar ett stort ökat behov.

Påverkan på besöksnäring

Enligt din uppskattning; hur stor påverkan har dessa etableringar och investeringar på **besöksnäringen**? Vänligen gör en grov uppskattning i vilken grad investeringar och etableringar inom besöksnäringen har utvecklats

- Flera av ägarkommunerna beskrev att det skett etableringar och investeringar i besöksnäringen de senaste fem åren.
- Undersökningen visar att 13 av 17 ägarkommuner uppskattar att de skett en ökning av etableringar och investeringar i besöksnäringen.
  - 6 stycken uppskattar en stor ökning.
    - Dorotea, Arvidsjaur, Sorsele, Storuman, Berg och Kristinehamn
  - 5 stycken uppskattar en viss ökning.
    - Arjeplog, Östersund, Jokkmokk, Vilhelmina, Ljusdal, Orsa och Filipstad
- Ingen av ägarkommunerna uppskattar att investeringar och etableringar inom besöksnäringen minskat.
- Boden uppskattar en viss ökning.
- Luleå, Skellefteå och Kiruna uppskattar en stor ökning.

Etableringar

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035

Ägarkommunerna

- Inte alla ägarkommuner känner idag till några planerade etableringar mot 2035. Varken Filipstad, Orsa eller Strömsund säger sig känna till att några planeras i deras kommuner. Strömsund påpekar däremot att möjligheten att kunna tillgodose godstransport på räls kan komma att bli en avgörande konkurrensfaktor i en framtid där efterfrågan på mer miljövänliga transporter ökar.
- Bland övriga kommuner beskrivs planerade etableringar inom bland annat besöksnäring, energi (vind, sol och vätgas), gruvindustri, handel, träindustri, livsmedelsproduktion, totalförvar, tillverkning och logistik.
- Arvidsjaur nämner att de får en del förfrågningar men att det ofta faller på att de är för få befolkningsmässigt. Undantaget är dock besöksnäringen där detta inte verkar vara en broms. Arjeplogs investeringar är präglade av fordonstestsindustrin
- Bergs kommun uppskattar att deras etableringar kan bidra till 500-1000 arbetstillfällen medan Mora tror på en ökning på 100. LYKOs fortsatta expansion i Vansbro har uppskattats kunna bidra med 700+ jobb.
- I Östersund planeras etableringar och investeringar som har potential att bidra till 1000 – 3000 nya arbetstillfällen
- Kommunerna har dock överlag svårt att uppskatta antalet arbetstillfällen etableringar förväntas bidra till och ger sällan några siffror.

Boden, Kiruna, Skellefteå och Luleå

- De fyra övriga kommunerna som svarat på enkäten beskriver flertalet planerade etableringar mot 2035.
- I Boden planeras ett nytt stålverk med ca 1500-1800 anställda. Kringeffekter är dubbelt så många nya arbetstillfällen i en mångfald av branscher.
- Kiruna lyfter hur den gröna omställningen kommer att innebära stora investeringar i Kiruna men även i deras närområde. De har gruvetableringar som är i startgroparna vilka troligtvis kommer att bidra till arbetstillfällen och behov av transporter kopplat till både väg- och Malmbanan. De ser också utifrån besöksnäringen ett fortsatt stort intresse för att besöka kommunen och att kommunikationer i form av flyg och järnväg viktiga kommer vara viktiga där.
- Luleå beskriver många planerade investeringar och etableringar, vilka de hoppas kunna skapa 5000 ytterligare arbetstillfällen. Investeringar och etableringar i och kring Luleå Industripark, SSAB, Brahestad H2 Green Steel, Grupo Fertiberia, Talga, LKAB ReeMAP, Projekt Malimporten är några exempel som planeras och som de tror kommer bidra till dessa arbetstillfällen.
- I Skellefteå känner man till investeringar inom offentlig och privat sektor på ca 100 miljarder. Det är dels reinvesteringar i befintligt näringsliv som utökar (industri), nya etableringar inom industri, nya bostäder samt infrastruktur (elnät, Norrbottniabanan flygplats hamn vägar).

Etableringar

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035

Besöksnäring samt inom energi (ex vind sol vätgas) även viss gruvindustri kan bli aktuell. Nya arbetstillfällen kan handla om ca 500-1000 arbetstillfällen.

Bergs kommun

Vi har inga etableringar som vi vet om som är på gång inför 2035.

Filipstads kommun

Vi bedömer att det kommer att ske investeringar/etableringar inom såväl industri som handel under de närmaste 10-15 åren. Utöver detta ser vi att besöksnäringen kommer att fortsätta växa i mindre omfattning. Antalet arbetstillfällen kommer att kunna öka med ca 100 stycken men mot detta pågår en effektivisering inom industrin som delvis påverkar detta åt fel håll. Antalet pensionsavgångar inom såväl privat som offentlig sektor de kommande 10-15 åren kommer dock att skapa ett stort behov av arbetskraft i vår kommun.

Mora kommun

Strömsunds kommun präglas av tillverkande industrier. Vi behöver tillgodose eventuella framtida möjligheter att frakta gods på räls. Det kan vara avgörande för företag i en konkurrens situation att kunna erbjuda mer miljövänliga transporter. I dagsläget känner vi inte till några specifika etableringar.

Strömsund kommun

Järnmalmgruva. Vätgasfabrik.

Jokkmokk kommun

Den gröna omställningen kommer att innebära stora investeringar i vår kommun men även i vårt närområde hela Norrbotten. Vi har gruvetableringar som ligger i startgroparna. I några fall med MKB klar andra på gång. Vad dessa utmynnar i vet ingen idag. Troligtvis både arbetstillfällen och behov av transporter kopplat till både väg och malmbanan. Inom besöksnäringen ser vi fortsatt stort intresse för att besöka vår kommun. Där är främst kommunikationer i form av flyg och järnväg viktiga.

Kiruna kommun

Etableringar

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035

I snitt startas ca 15 företag årligen i Arjeplog. Det är förfrågningar inom förnybar energi och mineralutvinning men inget planerat i dagsläget. Kan ej uppskatta antalet arbetstillfällen för detta. Inom fordonstestbranschen utökas befintliga anläggningar frekvent för att öka mottagarkapaciteten för test i kallt klimat. Omställning till el och vätgas inom fordonsbranschen gör att vår testanläggningar lokalt växer. Det kommer troligtvis at innebära mer arbetstillfällen men svårt att uppskatta antalet.

Arjeplog kommun

Försvaret har flera olika mycket stora investeringar på gång just nu vilka är svåra att överblicka. Ekosystem Östersund kombinat av Datacenter och Livsmedelsproduktion. Total investering 18 miljarder och 1000 nya direkta jobb. Vi har diskussioner med flera olika större tillverkningsindustrier. Potentiellt ytterligare 1000 - 2000 nya direkta jobb. Elektrifieringen av Meråkerbanan dvs färdigställandet av Atlantbanan är på god väg...

Östersunds kommun

Inom turismen finns planer på investeringar på 1 5 miljarder. Hotell stugor skidbackar och liftar. Det kommer ge enorma möjligheter till utveckling. Dess kommer att skapa enorma arbetstillfällen under uppbyggnad men efter efteråt. Kan tänka mig 50-100 arbetstillfällen. Inom industrin så satsar man för fullt och om allt går som tänkt så ger de uppskattningsvis uppåt 50-80 arbetstillfällen. Om utvecklingen går som vi hoppas så kommer även handeln att öka och kunna ge ett antal arbetstillfällen. Dorotea kommun satsar på en ny sjukstuga vilket med övrig utveckling bör ge 3-6 arbetstillfällen

Strömsund kommun

Enligt en beräkning Handelskamrarna i Norr- och Västerbotten gjort kommer det investeras upp mot 1000 miljarder i Norr- och Västerbotten. I Skellefteå känner vi till investeringar inom offentlig och privat sektor på ca 100 miljarder. Det är dels reinvesteringar i befintligt näringsliv som utökar (industri) nya etableringar inom industri nya bostäder (ca 1000 bostäder/år) samt infrastruktur (elnät Norrbottniabanan flygplats hamn vägar).

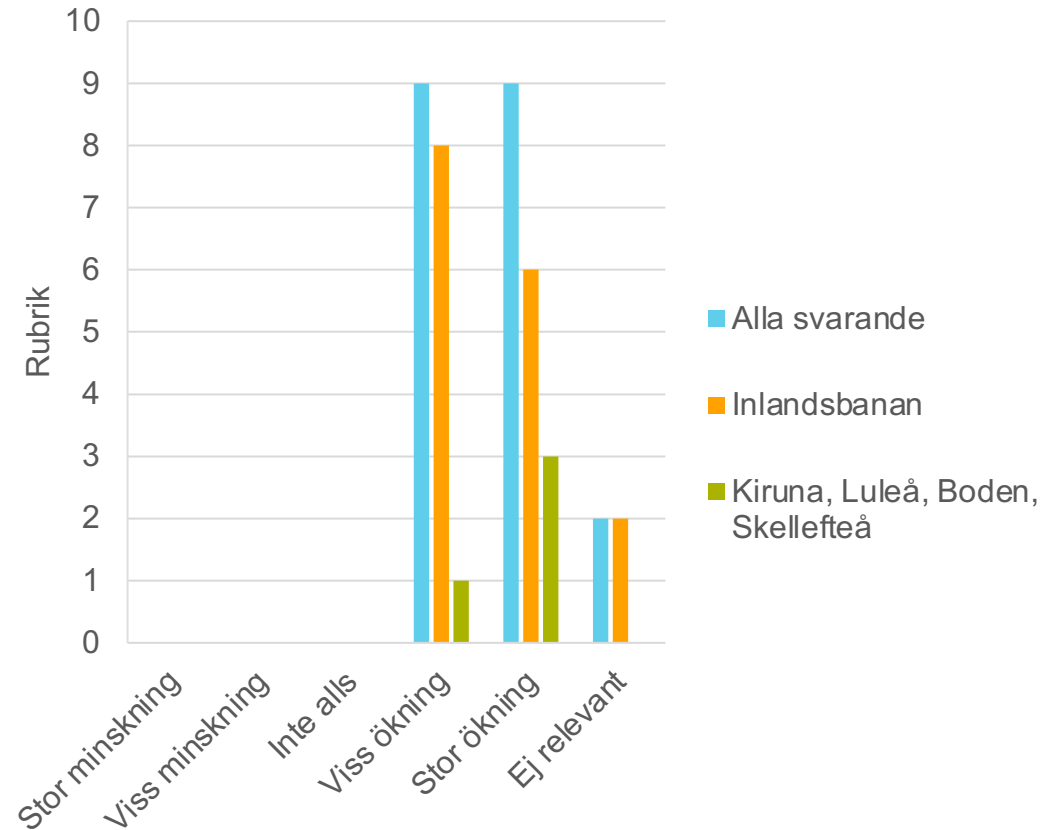
Skellefteå kommun

Påverkan på pendling mot 2035

Är etableringarna av ett sådant slag att de kommer påverka pendling av anställda inom och till er kommun, och i sådana fall till vilken grad?

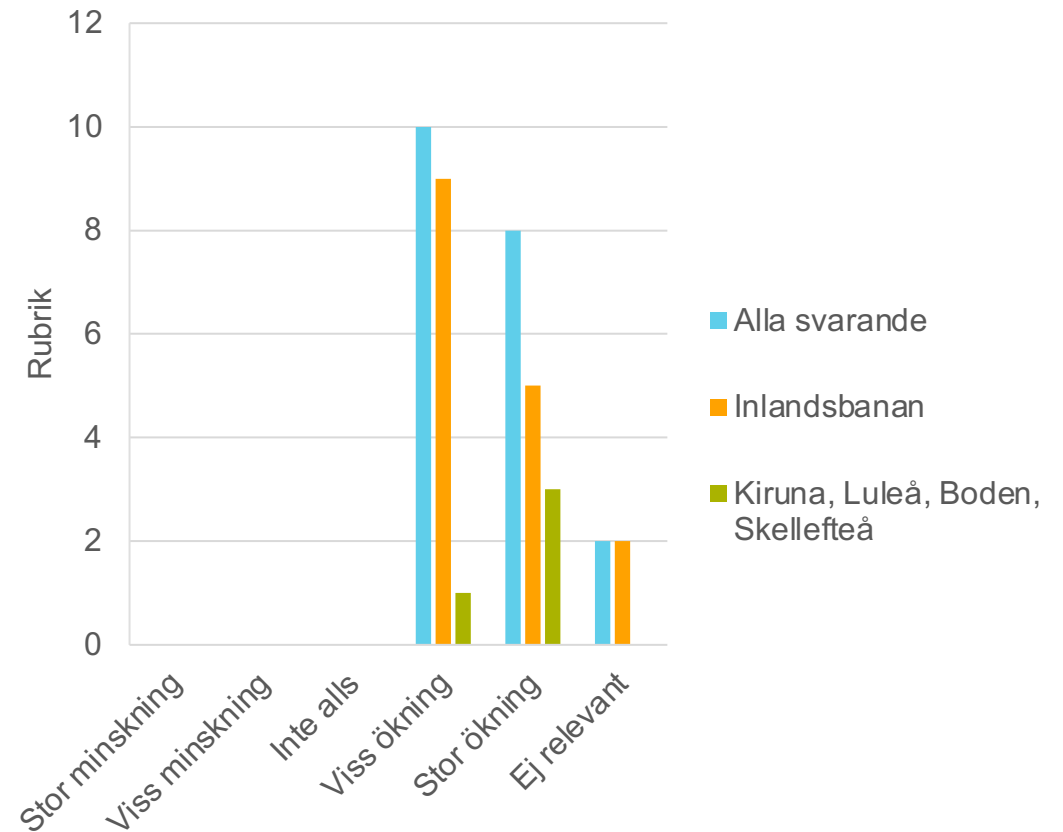
- En majoritet av ägarkommunerna uppskattar att behovet av pendling, inom och till kommunen, kommer att öka som en konsekvens av de planerade etableringarna.
  - 6 stycken uppskattar en stor ökning.
    - Dorotea, Östersund, Jokkmokk, Berg, Vansbro och Kristinehamn
  - 8 stycken uppskattar en viss ökning.
    - Arjeplog, Arvidsjaur, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Strömsund, Mora och Storfors
- Varken Orsa eller Filipstad har några planerade investeringar vilket är sannolikt varför de svarat ej relevant.
- Ingen av kommunerna tror att pendlingen kommer att minska mot 2035.
- Kiruna uppskattar en viss ökning.
- Boden, Skellefteå och Luleå uppskattar en stor ökning.

Påverkan på kollektivtrafik mot 2035

Enligt din uppskattning; hur kan dessa etableringar och investeringar komma påverka behovet av kollektivtrafik?

- Då en majoritet av ägarkommunerna uppskattar att behovet av pendling kommer öka ser man också ett ökat framtida behov av kollektivtrafik.
- Det är dock viss skillnad i antalet som tror ett stort eller visst ökat behov.
  - 5 stycken uppskattar en stor ökning.
    - Östersund, Dorotea, Storuman, Berg och Vansbro
  - 9 stycken uppskattar en viss ökning.
    - Arjeplog, Jokkmokk, Arvidsjaur, Sorsele, Vilhelmina, Strömsund, Mora, Storfors och Kristinehamn
- Varken Orsa eller Filipstad har några planerade investeringar vilket är sannolikt varför de svarat ej relevant.
- Ingen av kommunerna tror att behovet att kollektivtrafik kommer att minska mot 2035.
- Kiruna uppskattar en viss ökning, Luleå, Skellefteå och Boden en stor ökning.

Behovet av kollektivtrafik mot 2035

Hur tror du att behovet av kollektivtrafik i din kommun kommer utvecklas mot 2035?

Ägarkommunerna

- Flera ägarkommuner beskriver att de tror att behovet av kollektivtrafik i deras kommun kommer att öka mot 2035. Det nämns dock på håll att det finns en viss skepticism till att det kommer ske några förändringar
- Mer miljömedvetna besökare, medborgare och arbetstagare, högre kostnader på fossila drivmedel, ökat distansarbete och villighet att jobba längre bort från bostadsorten är flera av de faktorer näringslivscheferna lyfter i sina resonemang. En näringslivschef nämner också att människor inte längre är lika benägna att flytta för jobb men är benägna att pendla längre sträckor.
- Ökat regionalt och interregionalt resande och arbetspendlande är andra faktorer kommunerna nämner som skäl till ett ökat behov av kollektivtrafik.
- Man ser också att att växande näringar ökar behovet av bra kollektiva färdmedel i arbetsmarknadsregionen.
- Det lyfts dock att i vissa kommuner idag är möjligheterna till att färdas kollektivtrafiken begränsad och att många väljer att resa med bil. Vissa kommuner är också skeptiska till hur mycket kollektivtrafiken kommer att utvecklas mot 2035.

Behovet kommer att öka. Vi bor väldigt utspritt och behovet av att kunna arbetspendla med kollektivtrafik är väldigt viktigt för att kunna möta ökat kompetensbehov hos företagen och det offentliga

Bergs Kommun

Vi har idag STORA utmaningar just för att vi i princip saknar Kollektivtrafik. Men hyser tyvärr inget större hopp om att det kommer att ske förändringar till det bättre. Tvärtom ser vi avvecklingar av service och linjer istället för en utveckling.

Arjeplog Kommun

Något större behov pga av högre kostnad på bensin och diesel och att påverkan av pensionsavgångar kommer att ställa krav på högre andel arbetspendling.

Mora Kommun

Öka fler besökare från andra regioner och länder där önskan om att resa mer fossilfritt resande blir allt större.

Sorsele Kommun

Många vill resa kollektivt men då tillgången är begränsad så reser majoriteten till vår kommun med bil.

Vilhelmina Kommun

Behovet av kollektivtrafik mot 2035

Hur tror du att behovet av kollektivtrafik i din kommun kommer utvecklas mot 2035?

Kraftigt ökande då vi räknar med en befolkningsökning på 5000 personer och motsvarande mängd i inhandling.

Bodens Kommun

Efterfrågan på kollektivtrafik inom kommunen, främst genom förbättrad tillgång till busstrafik i hela kommunens stora geografiska område kommer öka. Även flyg och tågförbindelser till kommunen.

Kiruna Kommun

Skellefteborna är traditionellt dåliga på att åka kollektivt men för att klara av tillväxten behöver vi resa smartare och behovet av flexibla kollektivtrafik lösningar kommer att öka. Även nya invånare med stor vana att resa kollektivt bidrar till attitydförändringar. Fler personer kommer även bo i och utanför tätorterna vilket bidrar till ökat behov av resor.

Skellefteå Kommun

Öka stort. Inpendling kommer krävas för nya industrier, inte minst i byggnationsskedet 2024-2030+. För Luleå Industripark till exempel måste kollektivtrafik eller annan organiserad transport lösa daglig infart till arbetsplatsen. Finns egentligen inga andra rimliga alternativ. Kollektivtrafik på räls är dock svårbedömd idag är den så gott som utsluten då inte minst sträckan Boden-Luleå är full och kommer belastas än mer framöver. Dubbelspår måste till snarast.

Luleå Kommun

Boden, Kiruna, Skellefteå och Luleå

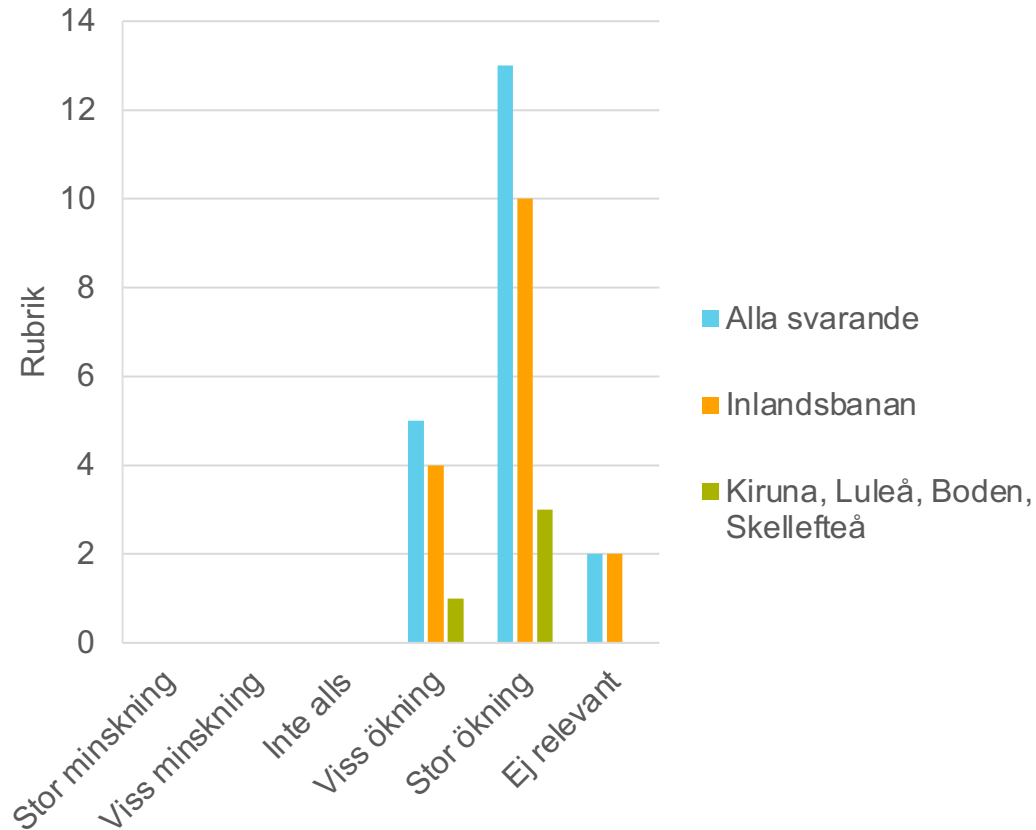
De fyra kommunerna tror i samtliga fall att behovet att kollektivtrafik kommer att öka mot 2035.

- Då Boden räknar med en befolkningsökning på 5000 personer ser de ett kraftigt ökat behov.
- Kiruna tror att efterfrågan på kollektivtrafik kommer att öka, främst genom förbättrad tillgång till busstrafik, men även flyg- och tågförbindelser.
- Luleå uppger att det kommer krävas inpendling för nya industrier, inte minst i byggnationsskedet 2024-2030+ och att de måste se till att kollektivtrafik eller annan organiserad transport måste lösa daglig infart till arbetsplatsen. De uppger dock att det är svårt att bedöma kollektivtrafik på räls, och att den idag är så gott som fullbelastad.
- I Skellefteå lyfter man att det kan vara svårt att ändra invanda beteenden hos invånarna men att behovet kommer att öka i takt med ökad tillväxt. Nya invånare tror man även kan komma att bidra med attitydförändringar

Påverkan på godstransporter mot 2035

Enligt din uppskattning; hur kan dessa etableringar och investeringar komma påverka behovet av godstransporter?

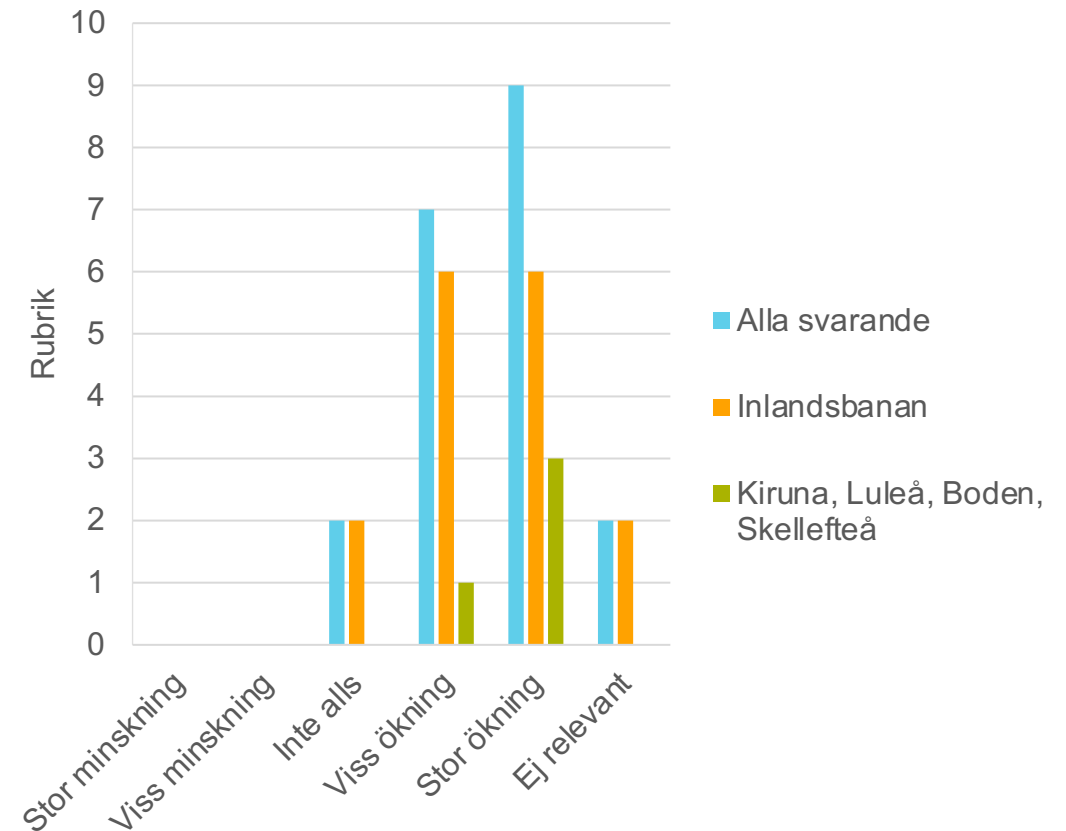
- Alla ägarkommuner som beskrivit att de har planerade etableringar ser att behovet av godstransporter kommer att öka.
  - 10 uppskattar en stor ökning i behovet av godstransporter.
    - Dorotea, Östersund, Jokkmokk, Arvidsjaur, Sorsele, Storuman, Berg, Vansbro, Storfors och Kristinehamn
  - 4 uppskattar en viss ökning i behovet av godstransporter.
    - Vilhelmina, Strömsund, Mora och Arjeplog
- Varken Orsa eller Filipstad beskriver några planerade etableringar eller investeringar vilket är sannolikt varför de svarat ej relevant.
- Ingen av de svarande anser att behovet godstransporter kommer att minska.
- Skellefteå, Luleå och Boden uppskattar en stor ökning i behovet av godstransporter. Kiruna uppskattar en viss ökning i behovet av godstransporter.

Påverkan på besöksnäring mot 2035

Enligt din uppskattning; hur stor påverkan kan dessa etableringar och investeringar komma ha på **besöksnäringen**?
Vänligen gör en grov uppskattning i vilken grad investeringar och etableringar inom besöksnäringen kan komma att utvecklas

- Investeringar och etableringar inom besöksnäringen uppskattas öka i 12 av de tillfrågade ägarkommunerna.
  - 6 stycken uppskattar en stor ökning.
    - Arvidsjaur, Storuman, Berg, Kristinehamn, Dorotea och Östersund
  - 6 stycken uppskattar en viss ökning.
    - Arjeplog, Jokkmokk, Sorsele, Vilhelmina, Strömsund och Mora
- Varken Storfors eller Vansbro uppskattar att de kommer ske några investeringar eller etableringar i deras kommuner.
- Varken Orsa eller Filipstad beskriver några planerade etableringar eller investeringar vilket är sannolikt varför de svarat ej relevant.
- Ingen av ägarkommunerna uppskattar att investeringarna och etableringar inom besöksnäringen kommer att minska.
- Kiruna uppskattar en viss ökning, Luleå, Skellefteå och Boden en stor ökning.

Besöksnäringens utveckling mot 2035

Vänligen beskriv hur du ser att er kommuns besöksnäring kommer utvecklas mot 2035?

Ägarkommunerna

- Det finns en stor tilltro till besöksnäringen mot 2035 och många kommuner beskriver att den kommer att växa.
- Flera tror på fler besökare och beskriver att det görs satsningar på att utveckla och höja standarden på boendeanläggningar samt öka antalet bäddar. Det skapar även utrymme för fler kreativa aktörer att starta företag eller utveckla befintliga.
- Vilken tillväxttakt man tror på varierar dock en aning, vissa är mer optimistiska och andra mer försiktiga i sina estimat.
- En ökad efterfrågan på naturupplevelser och vilja att spendera mer tid med sina fritidsintressen är faktorer vissa kommuner lyfter som trender som driver på utvecklingen.
- Inom besöksnäringen kommer också naturupplevelser i vara centrum och fokus kommer ligga på hållbarhet och året-runt.
- Vissa av näringslivscheferna beskriver också att utvecklingen inom besöksnäringen kommer påverka transporter på väg, järnväg, flyg och inom kollektivtrafiken och att man jobbar på att få mer synkroniserade tidtabeller mellan flyg och buss, samt önskar en bättre tillgänglighet för resenärer med tåg.

Det är en växande näring. Idag cirka 110 000 gästnätter och har potential för 200 000 inom 10 år.

Kristinehamns kommun

Besöksnäringen kommer att öka rejält i och med de planerade investeringarna. Flödet av turister kommer att öka från flera delar av landet samt utlandet. Ökat antal turister ställer också krav på ökat utbud vilket ger utrymme för fler kreativa aktörer att starta företag eller utveckla befintliga.

Dorotea kommun

Växande där biosfärområde, fiske, natur och kultur får allt större betydelse för människor och fler väljer att spendera tid i naturen, vill uppleva natur som är naturlig och brukats hållbart samt att allt fler vill spendera tid med sitt fritidsintresse.

Sorsele kommun

Fortsatt tillväxt, men försiktig. Denna kommer att påverka antalet transporter på väg järnväg flyg och inom kollektivtrafiken.

Mora kommun

Fortsatt expansion med mera fokus på hållbart och året runt

Storuman kommun

Besöksnäringens utveckling mot 2035

Vänligen beskriv hur du ser att er kommuns besöksnäring kommer utvecklas mot 2035?

Fortsatt ökning är redan nu en bransch i tillväxt

Bodens Kommun

Vi kommer ha en fortsatt stor besöksnäring. Kiruna är The Arctic Capital of Swedish Lapland.

Kiruna Kommun

Besöksnäringen har ökat kraftigt senaste åren utifrån att ett stort antal personer reser till Skellefteå för arbete. Det finns även ett stort nationellt och internationellt intresse att besöka Skellefteå för olika typer av studiebesök. I takt med ökad kännedom utifrån nationell och internationell media samt uppmärksamheten kring SARA Kulturhus & wood hotell lockas fler privatresenärer.

Skellefteå Kommun

Den växer stadigt. Kommersiella gästnätterna ökade med 32,8% under 2022 jämfört med 2021. Det är också 4,7% mer än 2019 som var tidigare rekordår sedan slog pandemin till. Besöksnäringens återhämtning är remarkabel. Totalt hade Luleå kommun nästan 538 000 kommersiella gästnätter 2022. Med de investeringar som sker och intresset för Luleå och regionen kommer det öka. Stort behov finns exempelvis för många fler hotellrum i Luleå.

Luleå Kommun

Boden, Kiruna, Skellefteå och Luleå

- Alla fyra kommuner ser att deras besöksnäring kommer att växa mot 2035 och att det redan nu är en tillväxtbransch.
- Luleå tror att det kommer finnas ett stort behov av många fler hotellrum och beskriver att de slår rekord i antal gästnätter och att besöksnäringens återhämtning efter pandemin varit remarkabel. Då Luleå ser att det kommer ske mycket investeringar framåt och att intresset för deras kommun är starkt tror de att besöksnäringen fortsatt kommer att öka.
- I Skellefteå lyfter man att det ökande antalet affärsresor har varit en bidragande faktor till att besöksnäringen ökar kraftigt, men man ser även att fler privatresenärer lockas till att besöka Skellefteå

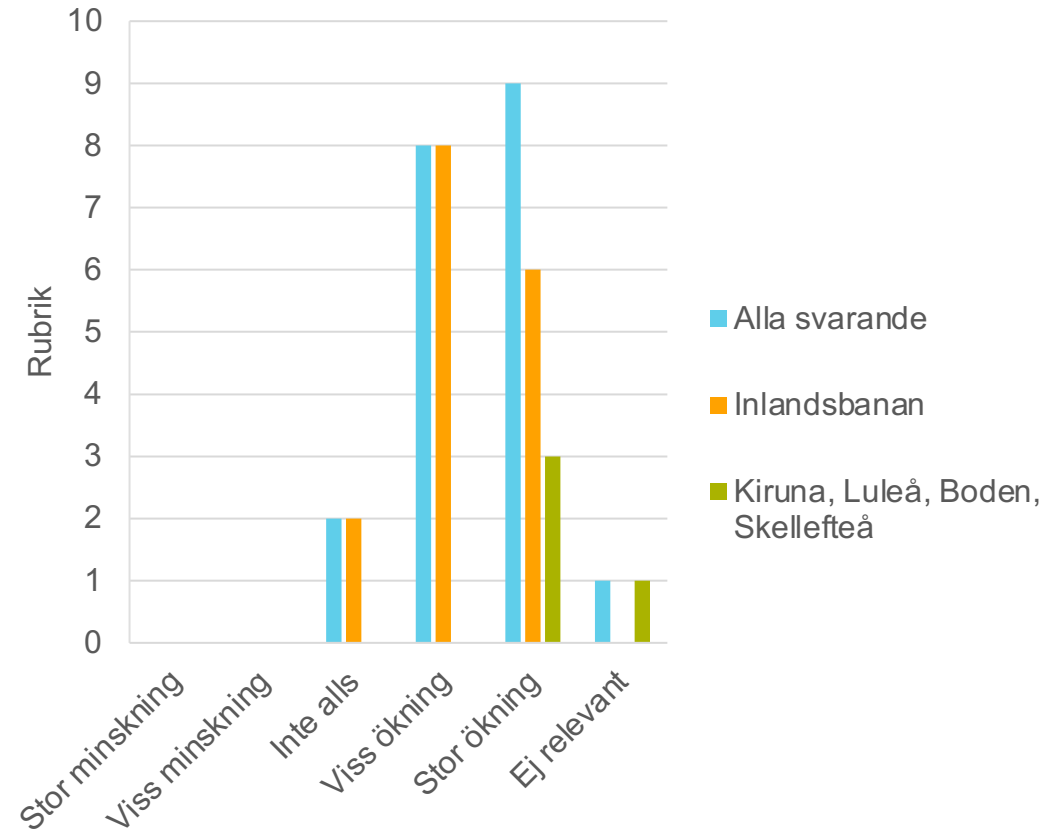
4.2 Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Utvecklingen av bostäder mot 2035

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

- Huruvida det planeras några nybyggnationer i de olika ägarkommunerna varierar, likaså kan vi se utifrån beskrivningarna att både skalan på, typen av samt vilka som genomför byggnationerna varierar.
- Både nyproduktioner av bostads-, hyresrätter och villor/hus finns i planerna. I vissa kommuner drivs utvecklingen av privatpersoner som bygger både hem och fritidshus.
- Dorotea, Östersund, Jokkmokk, Berg, Mora och Vansbro uppskattar en stor ökning av bostäder mot 2035.
- I andra änden av skalan finner vi Storfors och Filipstad som inte tror att antalet bostäder kommer utvecklas alls.
- Arjeplog, Arvidsjaur, Sorsele, Storuman, Vilhelmina, Strömsund, Orsa och Kristinehamn uppskattar en viss ökning av bostäder mot 2035.
- Vidare visar de öppna svaren att det på vissa håll inte planeras några nybyggnationer, men att det finns ett behov och att det kommer vara viktigt för att attrahera inflyttning och säkra kompetensförsörjning.
- Skellefteå, Boden och Luleå uppskattar en stor ökning av bostäder mot 2035.

Utvecklingen av bostäder mot 2035

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Vi har idag brist på bostäder och det har under de senaste åren skett en nyproduktion av villor. Det är också den boendeform som efterfrågas mest.

Arvidsjaur kommun

Vi vet att vi kommer att behöva bygga bostäder i framtiden och då framför allt villor/hus med sjönära läge för att attrahera inflyttning och kompetensförsörjning

Strömsund kommun

Det är privatpersoner som bygger detta. Jag uppskattar till 5-10 per år.

Filipstads kommun

I kommunen byggs främst fritidshus

Vilhelmina kommun

Ca 150-250 nya bostäder

Bergs kommun

Nej men det behövs.

Jokkmokk kommun

Ja vi planerar att färdigställa 2-3 nya bostadsområden med blandad bebyggelse samt i övrigt flera nya byggprojekt centrumnära. Totalt kan det handla om ca 300 nya bostäder eller mera.

Mora kommun

Planberedskapen är god. I beslutade detaljplaner pågående planer och kommande områden (där ex ett stort området Hertsöheden startats i gång flera år tidigare än planera) finns mellan 7000-8000 st. bostäder i beredskap. Området Kronan byggs på även om det just nu bromsats in pga konjunkturen.

Luleå kommun

4.3 Hur ser din kommuns befolkningsprognos ut fram mot 2035?

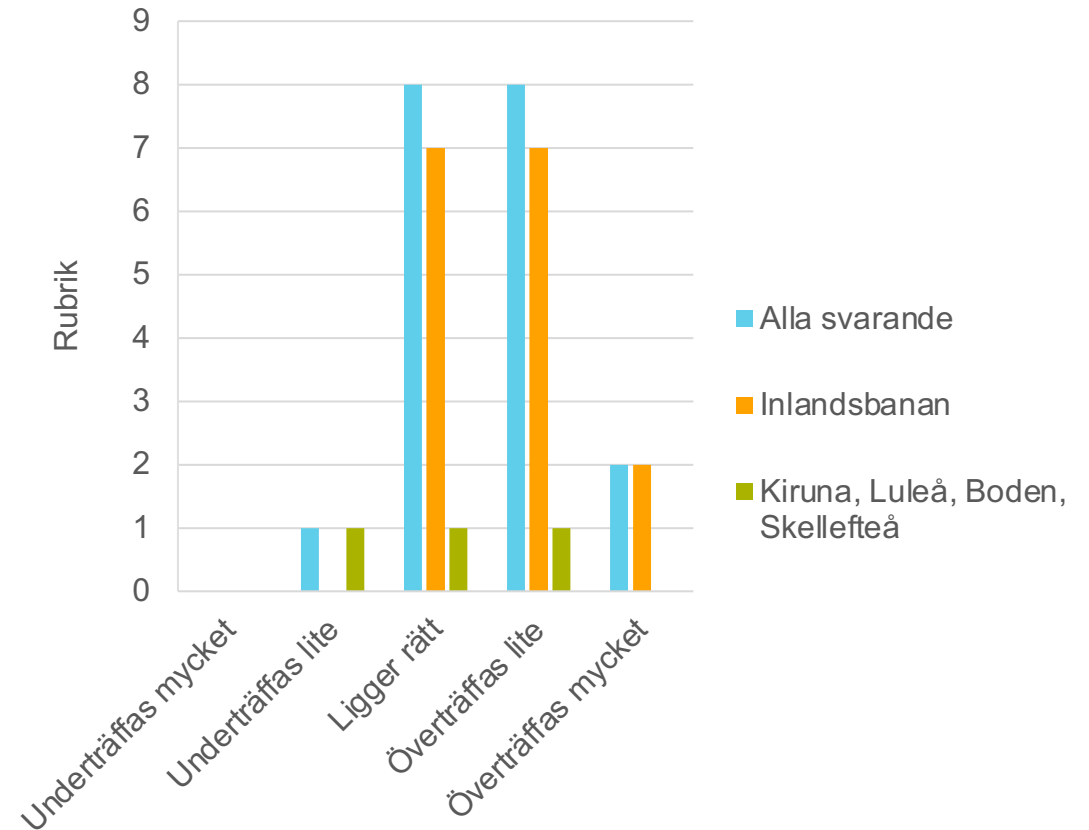

Befolkningsutveckling mot 2035

Hur ser din kommuns befolkningsprognos ut fram mot 2035?

- Fler av kommunerna uppger att deras prognoser tyder på en befolkningsminskning mot 2035. I vissa fall drivs det av begränsad inflyttning i relation till utflyttning, och att det dör fler än vad det föds. Problematik med åldrande befolkning och färre i arbetsför ålder dyker också upp i svaren.
- Arjeplog, Arvidsjaur, Filipstad, Storfors, Kristinehamn, Storuman, Strömsund och Vilhelminas uppger att deras prognoser tyder på en minskning i befolkning. Det framgår dock att flera hoppas på och jobbar för att vända trenden, t.ex. skriver Jokkmokk att *"givet inga förändringar/investeringar svagt nedåtgående. Givet planerade investeringar en ökning om ca 10%"*.
- Bland de kommuner som uppskattar en ökning i befolkning mot 2035 finner vi Dorotea, Bergs, Mora, Orsa och Vansbro.
  - Dorotea, Berg och Vansbro tror dessutom på att deras prognos kommer att överträffas. Både Orsa och Mora tror att prognoserna ligger rätt.
- Östersund uppger att man flera olika prognoser vilket gör det svårt för dem att besvara fråga men har en plan att nå 75 000 invånare 2040.
- Överlag visar svaren från näringslivscheferna att många av kommunerna längs Inlandsbanan (7 av 16) tror att deras prognoser ligger rätt. 9 tror att prognoserna kommer överträffas.
- Både Skellefteå, Luleå och Boden räknar med en ökning i befolkning mot 2035.
  - Boden tror att den dessutom kan komma överträffas lite, medan Luleå tror att den kan komma underträffas en aning. Skellefteå tror sin ligger rätt

Befolkningsutveckling mot 2035

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Vi har inflyttning idag och inte särskilt stor utflyttning däremot har vi en stor andel äldre. Det verkar som om vi kommer att svårt att riktigt vända den trenden. Det dör fortfarande fler än det föds.

Arvidsjaur kommun

Prognosen tyder på en minskning. Vi jobbar för att vi skall vara på ungefär samma nivå.

Filipstads kommun

Vi siktar på att öka och passera 7000 invånare.

Orsa kommun

Prognosen utan aktiva åtgärder ser inte positiv ut. Samma trender/utmaningar som övriga kommuner med samma struktur. Aldrande befolkning och inte tillräckligt många i arbetsför ålder.

Kristinehamn kommun

Ökning med ca 5-10%. Målet är att 2030 vara 7600 invånare

Bergs kommun

Visionen är att öka med 25 per år medan prognoser från SCB säger en minskning mot 2200 invånare.

Sorsele kommun

Vi tappar tyvärr invånare och prognosen för 2035 ser inte bättre ut.

Storfors kommun

Vi har i dagsläget en sjunkande befolkningsstatistik men har påbörjat ett arbete att vända trenden. Tack vare företagens satsningar och turismen framgent så kommer vi att locka fler till inflyttning. Om vi får tro/hoppas så ökar Doroteas befolkning med 50 personer fram till 2035

Dorotea kommun

33 000 2030 från dagens 28 000

Boden kommun

Sammanfattning

- Svaren visar att genomförda etableringar under de senaste fem åren har ökat behovet av godstransporter, kollektivtrafik och turisttrafik i majoriteten av kommunerna. Etableringarna har även i flera kommuner bidragit till fler arbetstillfällen.
- I alla kommuner utom Filipstad, Orsa och Strömsund känner näringslivscheferna till planerade etableringar inom kommunen mot 2035. Detta inom besöksnäring, handel och en rad olika industrier. Störst etableringar verkar vara planerade i Bergs kommun något man räknar med kommer skapa en mängd nya arbetstillfällen och uppskattas bidra till ett öka behov av transporter, både av människor och gods.
- Trots att Strömsund saknar planer på etableringar framhäver man vikten av en modern järnväg för att höja kommunens konkurrenskraft.
- Bland kommunerna längs Inlandsbanan kommer Östersund vara viktig som motor, då mycket etableringar och investeringar både skett och planeras där vilket kommer påverka behovet av kollektiv- och turisttrafik samt godstrasporter.
- De flesta tror att de planeringarna kommer innebära en viss ökning i behovet av kollektiv- och turisttrafik och en stor ökning i behovet av godstransporter i deras kommuner mot 2035.
- De största etableringarna och där man räknar med att skapa flest nya arbetstillfällen och få störst inflyttning är i Kiruna, Boden och Luleå.
- Längs inlandsbanan tror fler av kommunerna på en befolkningsminskning mot 2035. I vissa fall drivs det av begränsad inflyttning i relation till utflyttning, och att det dör fler än vad det föds. Problematik med åldrande befolkning och färre i arbetsför ålder är också ett problem. Berg, Mora, Orsa och Vansbro tror på en ökning i befolkning.

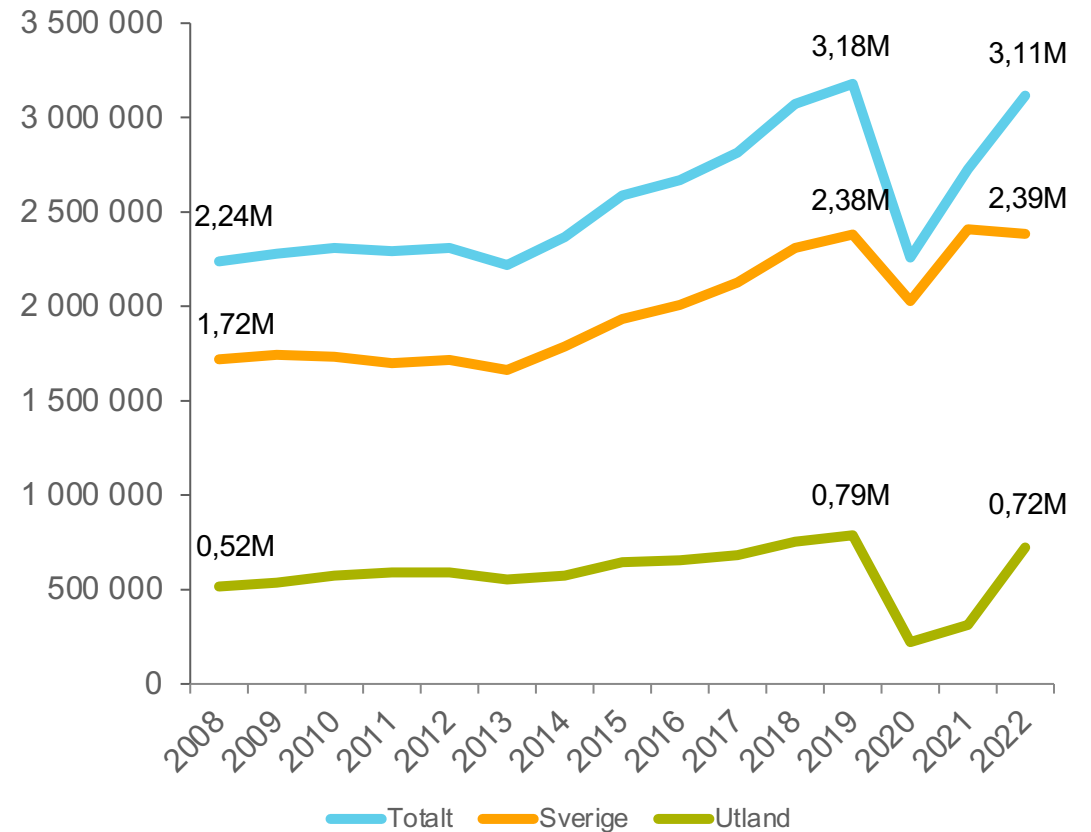
5. Utveckling besöksnäring

Gästnätter, turisttrafik och framtida intresse för olika destinationer längs inlandsbanan

Långsiktig ökning av gästnätter

- En analys av gästnattsstatistiken visar en långsiktig positiv utveckling. Mellan åren 2008 och 2019 ökade antalet totala gästnätter bland ägarkommunerna från 2,24 miljoner till 3,18 miljoner, en ökning med 42%. Både svenska och utländska gästnätter ökade under perioden. De svenska ökade med 38% medan de utländska ökade med 52%.
- Under pandemiåren minskade av förklarliga skäl gästnätterna. Återhämtningen har dock gått fort. De svenska översteg redan förra året 2019 års volymer, medan de utländska når upp till 92% av de pre-pandemiska nivåerna.
- Härjedalen, Östersund och Mora är de tre största kommunerna mätt i besöksvolym. 2022 representerade de sammantaget 46% av de totala gästnätterna.
  - Härjedalen, 605 070 gästnätter, 19%.
  - Östersund, 447 901 gästnätter, 14%.
  - Mora, 364 799 gästnätter, 12%.
- I relation till befolkning tog Arjeplog, Härjedalen och Orsa emot flest besökare.
  - Arjeplog, 70,5 gästnätter/invånare.
  - Härjedalen 59,4 gästnätter/invånare.
  - Jokkmokk 36,6 gästnätter/invånare.

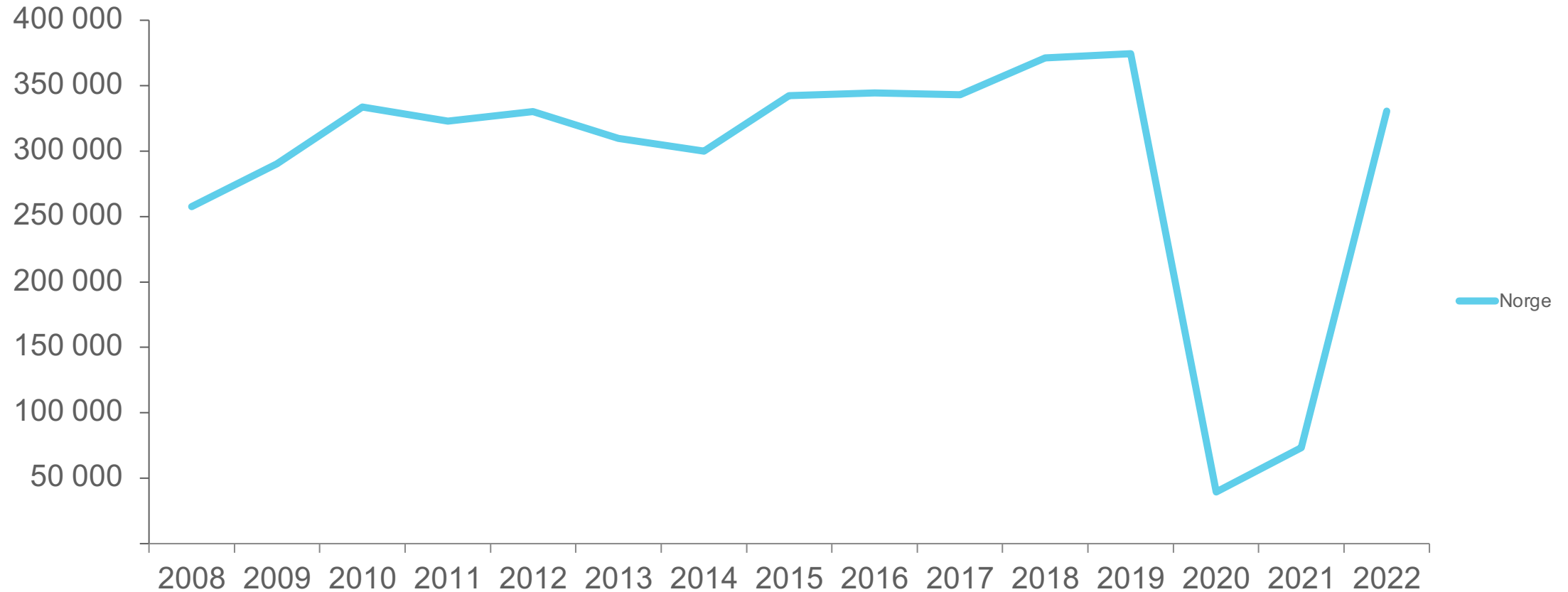
Ökad andel utländska besökare

- Mellan 2008 och 2019 växte antalet utländska besökare med 52%, från ca 520 000 till 790 000. 2022 uppmättes 720 000 utländska gästnätter, vilket är 92% av de pre-pandemiska nivåerna.
- Norge är den i särklass största utlandsmarknaden och representerar 45,7% av de utländska gästnätterna.
- Tyskland är näst störst med 18,8% av gästnätterna.
- På tredje plats finns Nederländerna med 5,7%.
- Totalt motsvarar de 10 största utlandsmarknaderna 86,7% av de totala utländska gästnätterna.
- Analyserar vi vilka marknader på topp 10 som vuxit mest mellan 2008 och 2019 ser vi att antalet besökare från USA ökat mer än trefaldigt, följt av Schweiz och Storbritannien.
  - USA: från 3 424 till 13 689 gästnätter (257% ökning)
  - Schweiz: från 6 744 till 18 971 gästnätter (197% ökning)
  - Storbritannien: från 8 289 till 17 088 gästnätter (184% ökning)
- Mätt i volymer har Norge (+ 72 854), Tyskland (+ 47 802) och Schweiz ökat mest (+12 227).

Land	
1. Norge 45,7%	6. Schweiz 2,6%
2. Tyskland 18,8%	7. Storbritannien 2,4%
3. Nederländerna 5,7%	8. USA 1,9%
4. Finland 3,8%	9. Polen 1,7%
5. Danmark 2,9%	10. Frankrike 1,5%

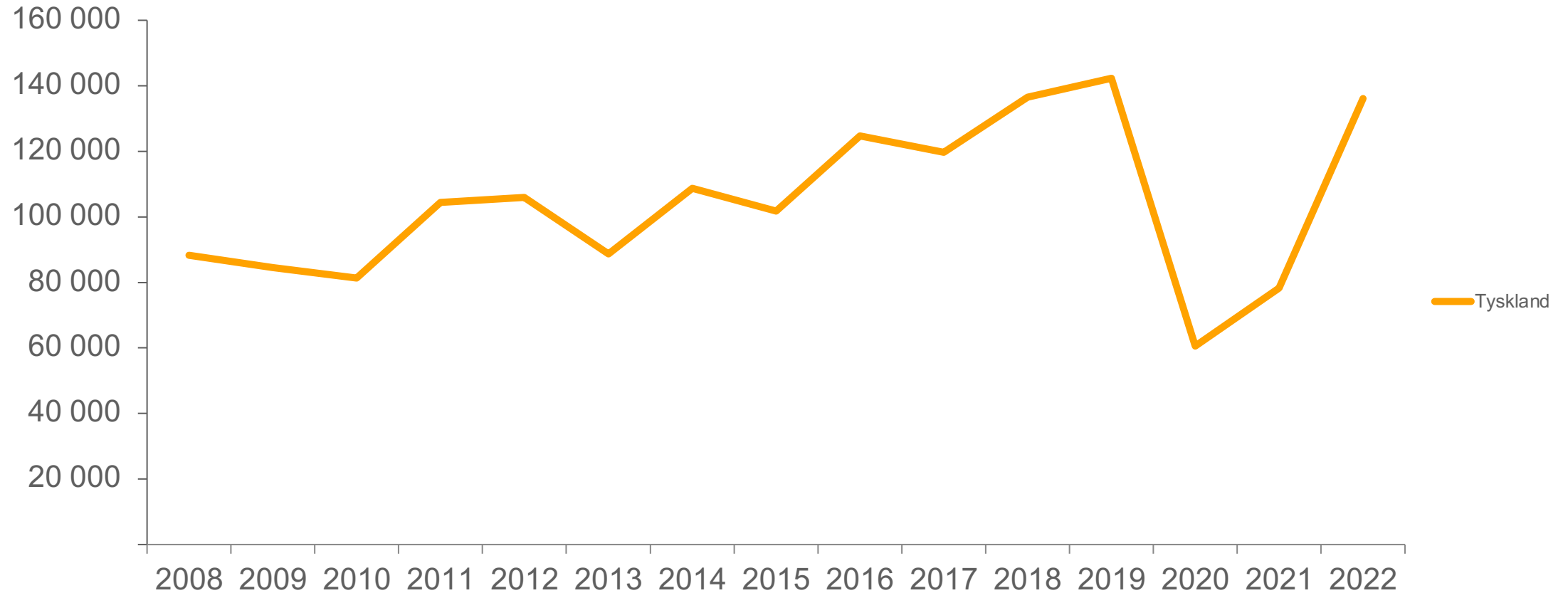

Utvecklingen av norska gästnätter i ägarkommunerna

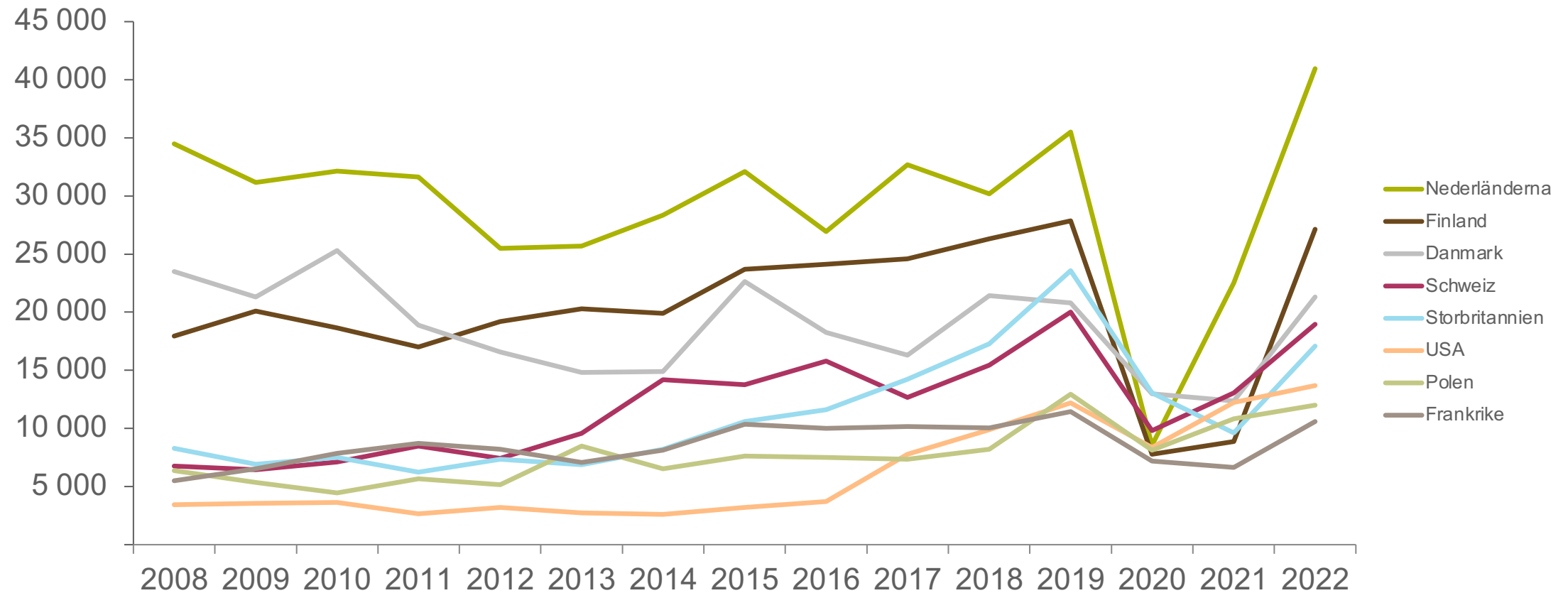

Utvecklingen av tyska gästnätter i ägarkommunerna (2008-2022)

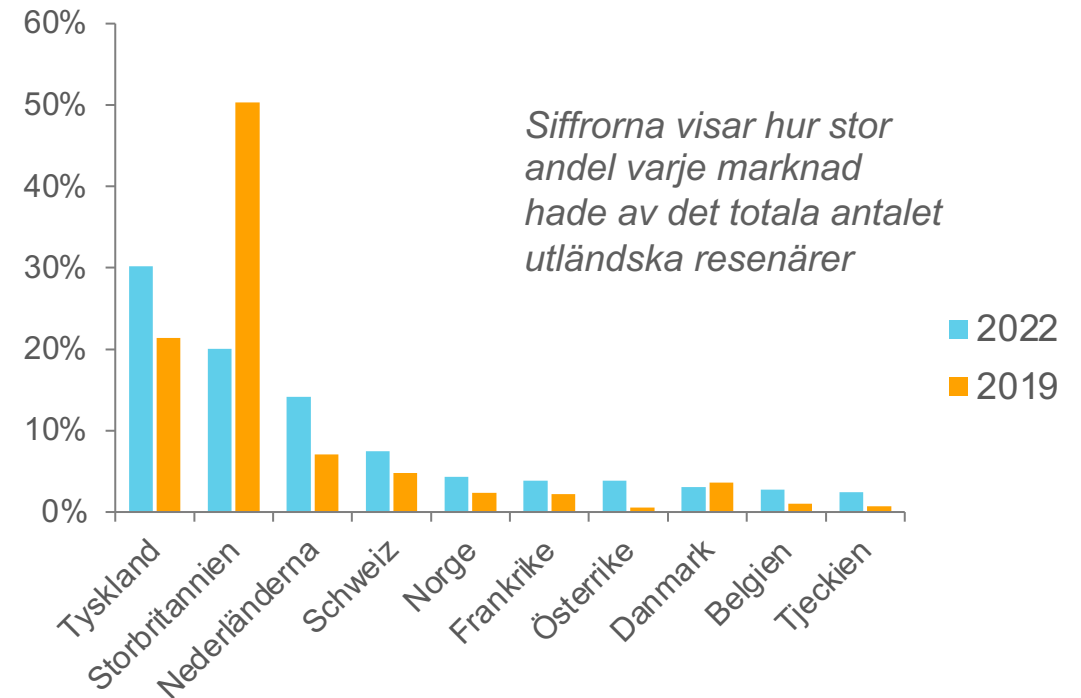
Utvecklingen av gästnätter från övriga länder på topp 10 (2008-2022)

Turisttrafik på Inlandsbanan

- 2022 genomfördes 12 417 resor på Inlandsbanan. en minskning från 2019 då antalet resor var 14 841.
- Den största andelen är svenska passagerare, knappt 80%
- De resenärer som reser med Inter- /Eurorail reserverar inte alltid plats i förväg och faller därmed utanför statistiken kopplat till nationalitet. Med hänvisning till detta kan andelen utländska resenärer vara något högre än statistiken visar.
- De fem största utlandsmarknaderna 2022 var följande. Den procentuella andelen visar hur stor andel varje marknad hade av det totala antalet utländska resenärer
  - Tyskland, 30%
  - Storbritannien, 20%
  - Nederländerna, 14%
  - Schweiz, 7,5%
  - Norge, 4,3%
- Tillsammans utgör de fem största utlandsmarknaderna 75% av de totala antalet utländska passagerare
- De tio största utlandsmarknaderna utgör 92% av alla utländska passagerare

De 10 största utlandsmarknaderna
2019 och 2022

Turisttrafik – antal passagerare

	2022	2019
Land	Andel passagerare (%) av det totala antalet passagerare	Andel passagerare (%) av det totala antalet passagerare
Sverige	79,62%	78,46%
Tyskland	6,15%	4,60%
Storbritannien	4,08%	10,83%
Nederländerna	2,88%	1,52%
Schweiz	1,52%	1,04%
Norge	0,88%	0,50%
Frankrike	0,79%	0,47%
Österrike	0,79%	0,12%
Danmark	0,63%	0,77%
Belgien	0,56%	0,22%

	2022	2019
Land	Andel passagerare (%) av det totala antalet passagerare	Andel passagerare (%) av det totala antalet passagerare
Tjeckien	0,50%	0,15%
Italien	0,33%	0,05%
USA	0,27%	0,16%
Australien	0,19%	0,30%
Slovakien	0,16%	0,00%
Irland	0,15%	0,04%
Finland	0,14%	0,07%
Spanien	0,11%	0,02%
Polen	0,07%	0,04%
Ungern	0,05%	0,04%

Intresset för olika destinationerna mot 2025

Kairos Future har sedan 2007 genomfört undersökningen Kairos Travel Trend Report där vi frågar 4000 resenärer i åldrarna 16-64 på den skandinaviska marknaden (Sverige, Norge, Danmark och Finland) kring deras privata resande det senaste året och hur de planerar att resa framåt.

En av frågorna som ställs är vilka svenska destinationer man är "ganska säker" på att man kommer besöka de kommande tre åren (privat/semesterresa).

Dessa svar ger därmed en indikation på hur intresset ser ut för olika platser i Sverige, hur stor kännedomen är och dess relativa konkurrenskraft.

Notera dock att det inte är lika vanligt att man planerar en specifik resa till en viss destination i Sverige utan att besluten ofta är mer spontana och tas nära inpå.

Resenärer, framförallt icke-svenska, har också ibland svårt att veta vilken destination man varit i. T.ex. så vet man kanske inte att Sälen ligger i Dalarna eller att Funäsfjällen hör till Härjedalen vilket påverkar svaren.

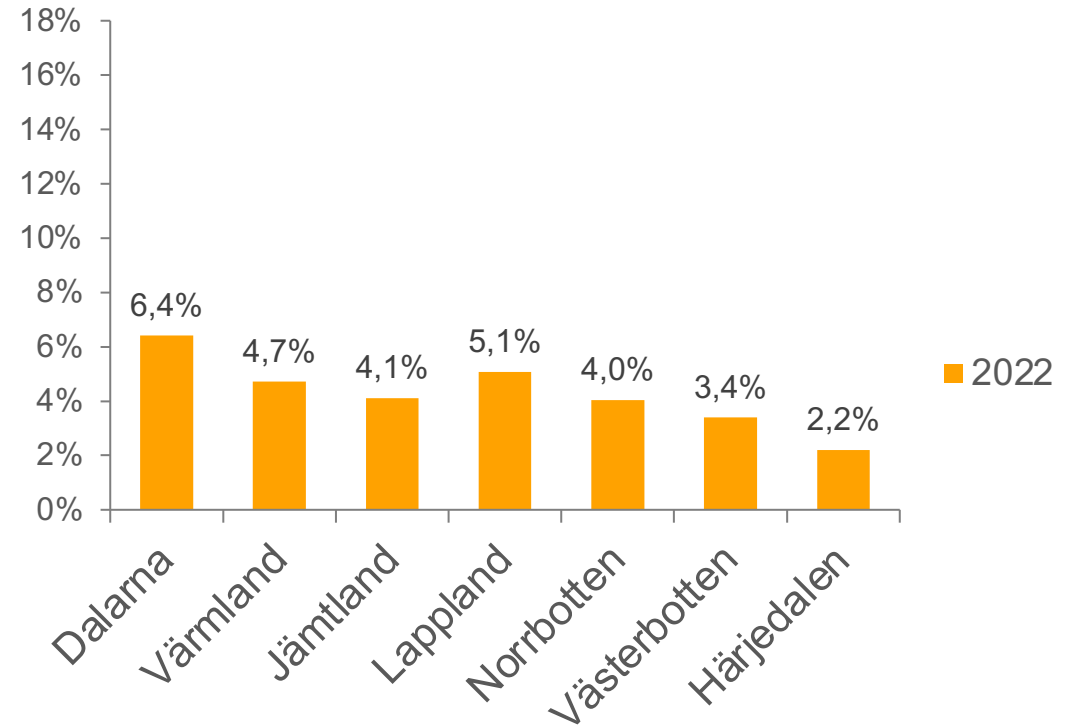
Intresset för de olika destinationerna mot 2025

Bilden till höger visar hur intresset ser ut totalt på den skandinaviska marknaden för de olika destinationerna.

- Dalarna är den destination flest skandinaver, 6,4%, tror att de kommer att resa till. Därefter följer Lappland med 5,1% och Värmland med 4,7%.
- Mellan 3,4 – 4,1% tror de kommer besöka Jämtland, Norrbotten eller Västerbotten.
- 2,2% tror de kommer besöka Härjedalen.

På följande bilder bryts resultaten ner för respektive marknad.

Andel skandinaver som planerar att besöka olika destinationer längs Inlandsbanan mot 2025

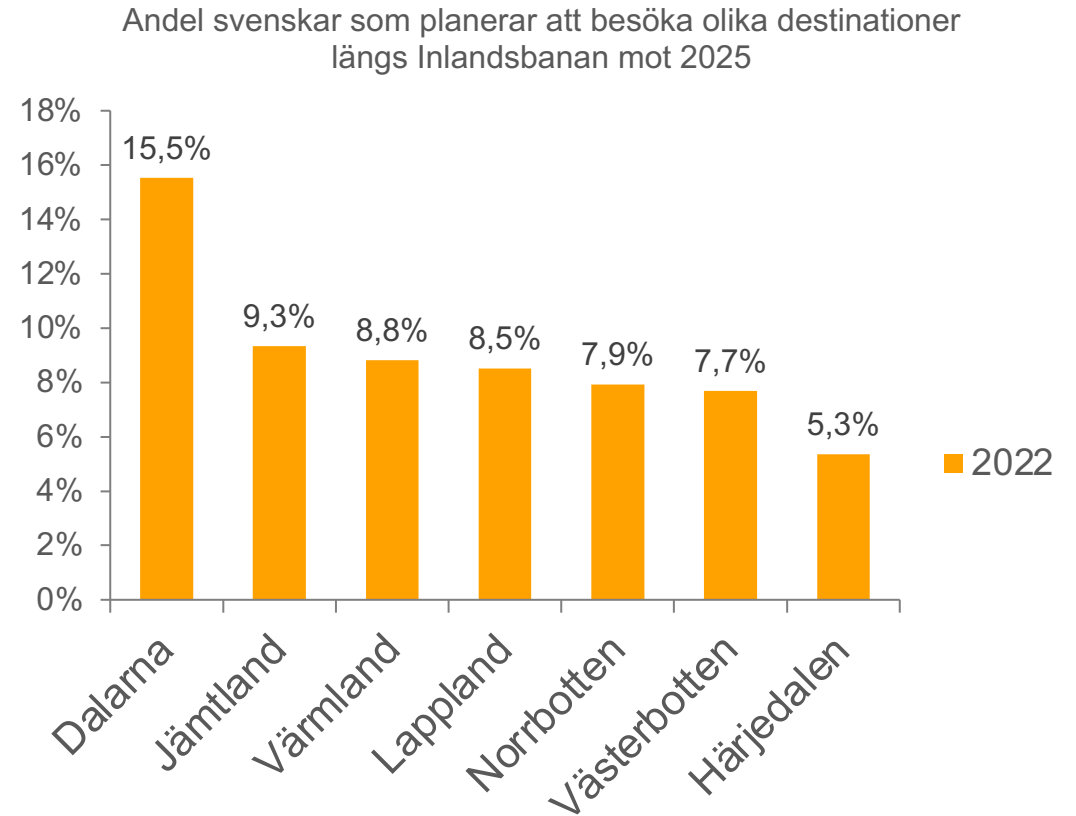

Svenska marknaden

Intresset för de olika destinationerna mot 2025

- Bilden till höger visar hur många svenskar (16-64) som tror de kommer besöka de olika destinationerna mot 2025.
- Störst intresse finns kring Dalarna dit 15,5% tror de kommer göra en privat resa.
- 9,3% tror de kommer att besöka Jämtland och 8,8% är ganska säkra på att de kommer att resa till Värmland.
- Mer än åtta procent (8,5%) tror de kommer att besöka Lappland. Både Norrbotten och Västerbotten ligger strax under åtta procent-strecket (7,9% respektive 7,7%).
- 5,3% tror de kommer besöka Härjedalen.

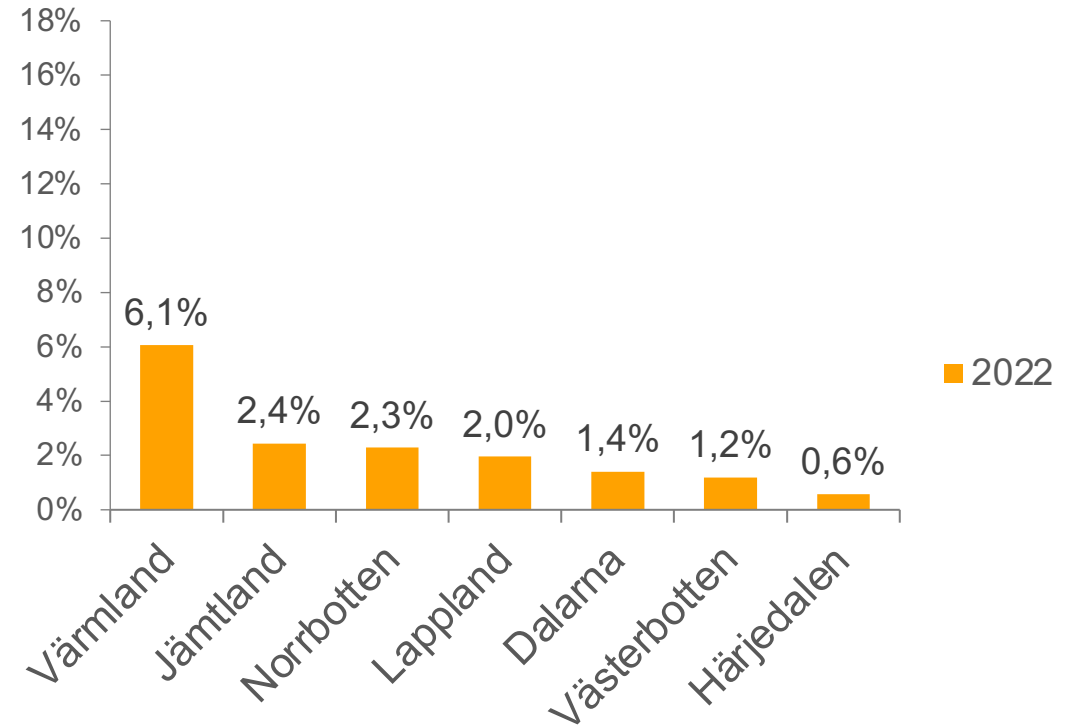

Norska marknaden

Intresset för de olika destinationerna mot 2025

- Bilden till höger visar hur många norrmän (16-64) som tror de kommer besöka de olika destinationerna mot 2025.
- Värmland är den destination flest planerar att besöka, 6,1%.
- Drygt två procent tror de kommer att resa till Jämtland (2,4%), Norrbotten (2,3%) eller Lappland (2,0%).
- Dalarna och Västerbotten förväntar sig 1,4% och 1,2% att besöka mot 2025.
- Knappt en procent av resenärerna på den norska marknaden tror de kommer besöka Härjedalen.

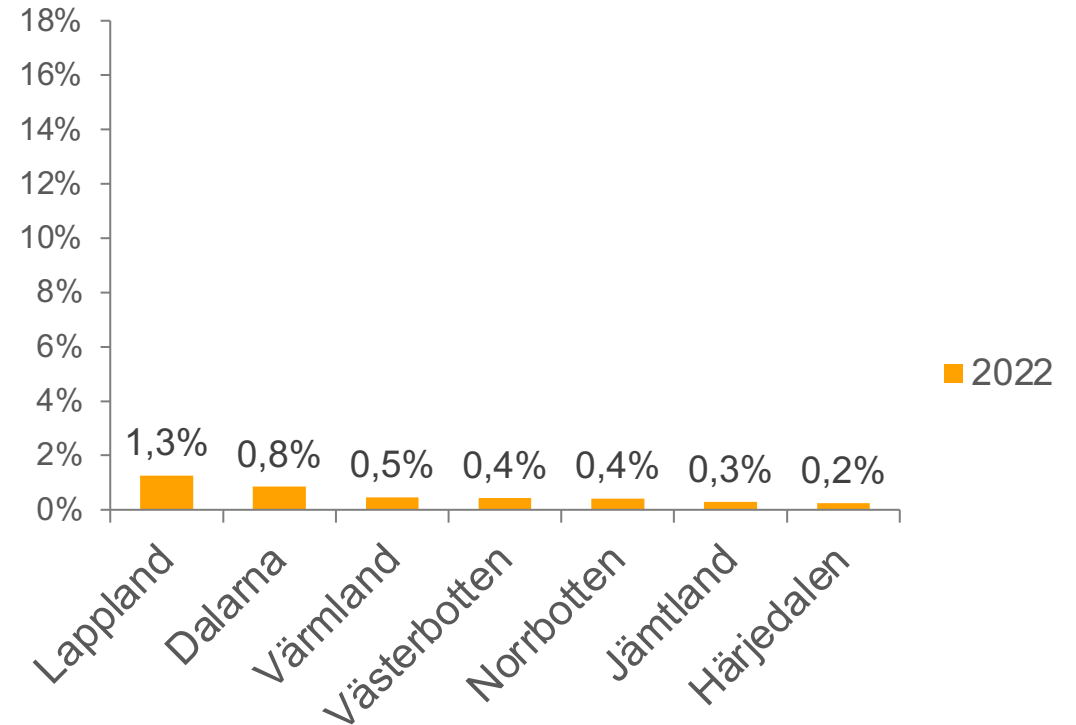
Andel norska resenärer som planerar att besöka olika destinationer längs Inlandsbanan mot 2025

Intresset för de olika destinationerna mot 2025

- Bilden till höger visar hur många danskar (16-64) som tror de kommer besöka de olika destinationerna mot 2025.
- Generellt så kan vi se att andelen som planerar att besöka samtliga destinationer är lägre än på övriga marknader, med mellan 0,2% och 1,3%.
- Lappland är den destination flest danskar tror de kommer att besöka, med 1,3%.
- Övriga destinationer ligger under 1-procentstrecket. På andra plats finner vi Dalarna 0,8% följt av Värmland.
- Det är dock väldigt små marginaler som skiljer destinationerna åt, enbart 0,6 procentenheter skiljer Dalarna från Härjedalen.

Andel danska resenärer som planerar att besöka olika destinationer längs Inlandsbanan mot 2025

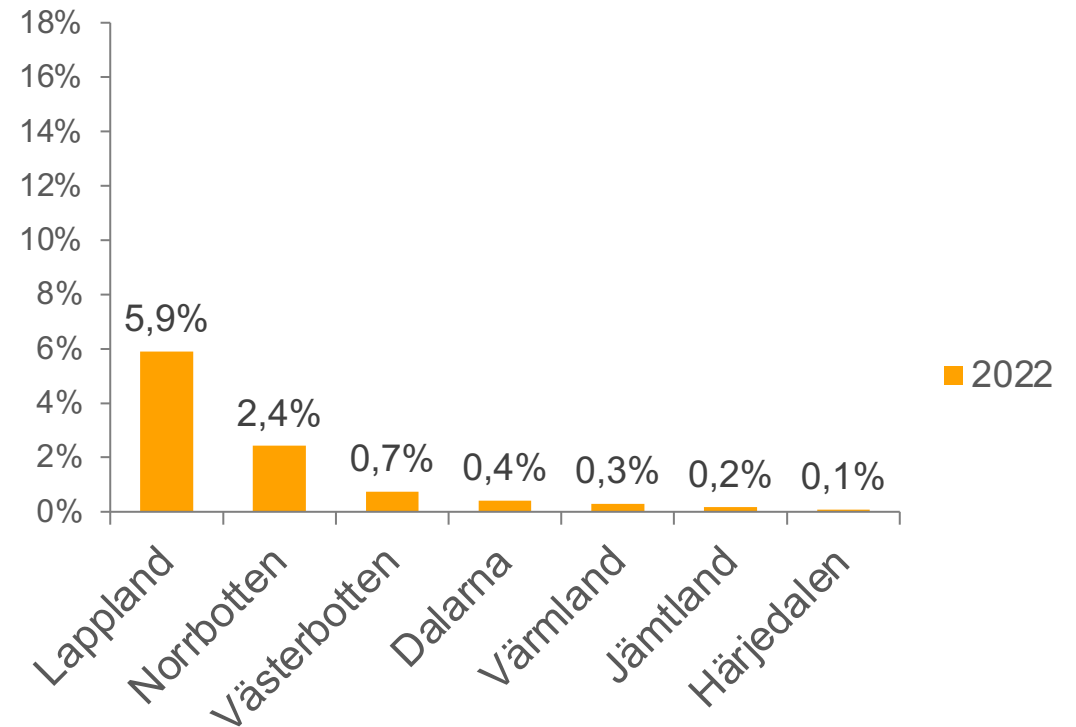

Finska marknaden

Intresset för de olika destinationerna mot 2025

- Bilden till höger visar hur många finnar (16-64) som tror de kommer besöka de olika destinationerna mot 2025.
- De nordligaste destinationerna, Lappland, Norrbotten och Västerbotten, ligger i topp.
- Lappland är den destination som flest finnar tror de kommer att besöka (5,9%), följt av Norrbotten (2,5%).
- Övriga destinationer ligger under 1-procentstrecket och det skiljer enbart 0,6 procentenheter mellan Västerbotten (0,7%) och Härjedalen (0,1%).

Andel finska resenärer som planerar att besöka olika destinationer längs Inlandsbanan mot 2025

Sammanfattning

- Antalet turister, mätt i antalet gästnätter, visar en positiv långsiktig trend. Antalet utländska gästnätter har vuxit mer än de svenska över den senaste 15 års perioden.
- Återhämtningen efter pandemin har gått fort. De svenska gästnätter är redan över 2019 års volymer, medan de utländska når upp till 92% av de pre-pandemiska nivåerna.
- Norge är den överlägset största utlandsmarknaden, följt av Tyskland. Mätt i volym har dess ökat mest de senaste 15 åren. Bland de stora utlandsmarknaderna så har USA, Schweiz och Storbritannien ökat mest procentuellt.
- Kairos Futures undersökningar visar också att det finns intresse bland många resenärer i Skandinavien att fortsätta resa till de olika destinationer som ligger längs med inlandsbanan.
- Den historiska utvecklingen, intresset för destinationerna längs med, och i anslutning till, Inlandsbanan samt näringslivschefernas syn på besöksnäringen som en tillväxtbransch och deras svar kring stundande investeringar och etableringar i besöksnäringen skapar möjligheter för ökad turisttrafik på Inlandsbanan.
- Intresset för mer hållbart resande och efterfrågan på hållbara transporten skapar också möjligheter. Trafiksäkerheten, kanske framförallt på vintern, är en annan fördel samt komforten och bekvämligheten.
- För att få fler turister, både svenska och utländska, att resa på inlandsbanan kommer krävas att man fortsätter att utveckla upplevelsen, både den på tåget men också de upplevelser som är nåbara från tåget. Konkurrenten ökar, både i Sverige och utomlands och det kommer krävas allt mer för att sticka ut och ses som ett attraktivt alternativ. Att utveckla tydliga USPar och rikta sig mot olika målgrupper kan vara två strategier.
- Från ett besökarperspektiv är också viktigt att det är lätt att boka och lätt att hitta information om hur man kan resa och när. Att besökarna kan lita på att tågen går i enlighet med tidtabell är också viktigt. Vidare kan Inlandsbanan behövas länkas ihop med andra transporter och anslutningar, så att det blir en fungerande helhet för gästen.

6.1 Kommunöversikt

Kommunöversikt

- Följande bilder ger en sammanfattad bild av läget i de olika ägarkommunerna.
- Uppgifter angående folkmängd, personer i arbetsför ålder, antal förvärsarbetare är hämtade från SKR/SCB.
- Information om gästnätter är från Tillväxtverket.
- Information om antal bostäder är hämtad från SKR:s databas och kommer från Lägenhetsregistret, fastighetstaxeringsregistret (FTR) och registret över totalbefolkningen (RTB).
- Uppgifterna om antalet nya invånare, arbetstillfällen och nya bostäder mot 2035 kommer från näringslivschefernas svar i enkäten.
  - Ingen siffra eller kommentar innebär att vi inte fått något svar på frågan.

Kommun	Invånare	Uppskattat antal nya invånare mot 2035	Arbetsför befolkning (20-64 år) %	Arbetsför befolkning (20-64) Antal	Förvärsarbete 20-64 år, andel (%)	Förvärsarbete 20-64 år, antal	Uppskattat antal nya arbetstillfällen	Bostäder totalt, antal /1000 inv.	Bostäder totalt antal	Uppskattat antal nya bostäder mot 2035	Gästnätter	Gästnätter /invånare
Arjeplog	2 667	-	51,7%	1379	85,4%	1178	-	639	1704	-	188 118	70,5
Arvidsjaur	6 111	Minskning	52,1%	3184	82,6%	2630	-	605	3697	-	87 511	14,3
Berg	7 176	Mål: 450	48,6%	3488	84,6%	2950	500-1000	551	3954	150-200	143 590	20,0
Dorotea	2 413	-	56,5%	1363	84,6%	1153	-	626	1511	5-10 per år som byggs av privat personer	29 850	12,4
Filipstad	10 315	Minskning	50,2%	5178	73,0%	3780	-	571	5890	-	50 005	4,8
Gällivare	17 420	-	54,4%	9476	87,2%	8263	-	557	9703	-	187 771	10,8
Härjedalen	10 185	-	52,5%	5347	83,3%	4454	-	682	6946	-	605 070	59,4
Jokkmokk	4 760	Ökning om ca 10%.	52,3%	2489	84,6%	2106	-	568	2704	Inga planerade	174 019	36,6
Kristinehamn	24 053	Inte positiv	52,1%	12532	76,1%	9537	-	534	12844	Ja	91 166	3,8
Ljusdal	18 771	-	56,5%	10606	80,8%	8569	-	540	10136	-	154 520	8,2
Mora	20 679	1000-1300	51,0%	10546	83,6%	8817	100	518	10712	300	364 799	17,6
Orsa	6 934	70-100 Vision: + 25 per år / SCB prognos: minskning mot 2200 invånare.	52,3%	3626	81,0%	2937	-	545	3779	70-100	170 280	24,6
Sorsele	2 436	-	50,0%	1218	85,7%	1044	-	573	1396	Enskilda nybyggnationer görs i hela kommunen	51 958	21,3
Storfors	3 882	Minskning	50,1%	1945	79,4%	1544	35	550	2135	Nej	-	-
Storuman	5 747	Minskning	50,8%	2919	82,6%	2411	20	600	3448	150-200	125 134	21,8
Strömsund	11 397	Minskning	49,3%	5619	81,6%	4585	-	561	6394	-	96 464	8,5
Vansbro	6 800	200	52,3%	3556	83,7%	2977	700	524	3563	150	35 317	5,2
Vilhelmina	6 393	Minskning	51,1%	3267	82,3%	2689	-	570	3644	-	111 317	17,4
Östersund	64 714	-	57%	36563	0,83%	303	-	552	35722	-	447 901	6,9
Storuman	5 747	Minskning	50,8%	2919	82,6%	2411	20	600	3448	150-200	125 134	21,8
Strömsund	11 397	Minskning	49,3%	5619	81,6%	4585	-	561	6394	-	96 464	8,5

Kommunöversikt

Kommun	Invånare	Uppskattat antal nya invånare mot 2035	Arbetsför befolkning (20-64 år) %	Arbetsför befolkning (20-64) Antal	Förvärsarbete ande invånare 20-64 år, andel (%)	Förvärsarbete ande invånare 20-64 år, antal	Uppskattat antal nya arbetstillfällen	Bostäder totalt, antal /1000 inv.	Bostäder totalt antal	Uppskattat antal nya bostäder mot 2035	Gästnätter	Gästnätter /invånare
Arjeplog	2 667	Minskning/ oförändrat	51,7%	1379	85,4%	1178	Fler	639	1704	Ett äldreboende, villor i mindre skala	188 118	70,5
Arvidsjaur	6 111	Minskning	52,1%	3184	82,6%	2630	-	605	3697	-	87 511	14,3
Berg	7 176	Mål: 450	48,6%	3488	84,6%	2950	500-1000	551	3954	150-200	143 590	20,0
Dorotea	2 413	Mål: 50	56,5%	1363	84,6%	1153	100-200	626	1511	-	29 850	12,4
Filipstad	10 315	Minskning	50,2%	5178	73,0%	3780	-	571	5890	5-10 per år som byggs av privat personer	50 005	4,8
Gällivare	17 420	-	54,4%	9476	87,2%	8263	-	557	9703	-	187 771	10,8
Härjedalen	10 185	-	52,5%	5347	83,3%	4454	-	682	6946	-	605 070	59,4

Kommunöversikt

Kommun	Invånare	Uppskattat antal nya invånare mot 2035	Arbetsför befolkning (20-64 år) %	Arbetsför befolkning (20-64) Antal	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, antal	Uppskattat antal nya arbetstillfällen	Bostäder totalt, antal /1000 inv.	Bostäder totalt antal	Uppskattat antal nya bostäder mot 2035	Gästnätter	Gästnätter /invånare
Jokkmokk	4 760	Ökning om ca 10%.	52,3%	2489	84,6%	2106	-	568	2704	Inga planerade	174 019	36,6
Kristinehamn	24 053	Inte positiv	52,1%	12532	76,1%	9537	-	534	12844	Ja	91 166	3,8
Ljusdal	18 771	-	56,5%	10606	80,8%	8569	-	540	10136	-	154 520	8,2
Mora	20 679	1000-1300	51,0%	10546	83,6%	8817	100	518	10712	300	364 799	17,6
Orsa	6 934	70-100	52,3%	3626	81,0%	2937	-	545	3779	70-100	170 280	24,6
Sorsele	2 436	Vision: + 25 per år / SCB prognos: minskning mot 2200 invånare.	50,0%	1218	85,7%	1044	-	573	1396	Enskilda nybyggnationer görs i hela kommunen	51 958	21,3
Storfors	3 882	Minskning	50,1%	1945	79,4%	1544	35	550	2135	Nej	-	

Kommunöversikt

Kommun	Invånare	Uppskattat antal nya invånare mot 2035	Arbetsför befolkning (20-64 år) %	Arbetsför befolkning (20-64) Antal	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, antal	Uppskattat antal nya arbetstillfällen	Bostäder totalt, antal /1000 inv.	Bostäder totalt antal	Uppskattat antal nya bostäder mot 2035	Gästnätter	Gästnätter /invånare
Storuman	5 747	Minskning	50,8%	2919	82,6%	2411	20	600	3448	150-200	125 134	21,8
Strömsund	11 397	Minskning	49,3%	5619	81,6%	4585	-	561	6394	-	96 464	8,5
Vansbro	6 800	200	52,3%	3556	83,7%	2977	700	524	3563	150	35 317	5,2
Vilhelmina	6 393	Minskning	51,1%	3267	82,3%	2689	-	570	3644	-	111 317	17,4
Östersund	64 714	Mål 2040: 75 000	57%	36563	0,83%	303	1000 - 3000	552	35722	-	447 901	6,9

Kommunöversikt

Kommun	Invånare	Uppskattat antal nya invånare mot 2035	Arbetsför befolkning (20-64 år) %	Arbetsför befolkning (20-64) Antal	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, antal	Uppskattat antal nya arbetstillfällen	Bostäder totalt, antal /1000 inv.	Bostäder totalt antal	Uppskattat antal nya bostäder mot 2035	Gästnätter	Gästnätter /invånare
Boden	28 048	5000	53,8%	15090	82,6%	12464	1500-1800 (Kringeffekter är dubbelt så många nya arbetstillfällen i en mångfald av branscher)	556	15595	3500	29 884	1,1
Kiruna	22 423	-	57,0%	12781	86,3%	11030	-	560	12557	-	226 217	10,1
Luleå	79 244	Mål: 21000	57,9%	45882	79,7%	36568	Mål: 5000	536	42475	7000-8000	146 891	1,9
Skellefteå	74 402	Mål År 2030: 9000 År 2040: 100000	54,1%	40251	83,8%	33731	14 000 nya arbetstillfällen om målet på 90 000 invånare 2030 nås	513	38168	Behovet är ca 1000 nya bostäder/år	491 012	6,6

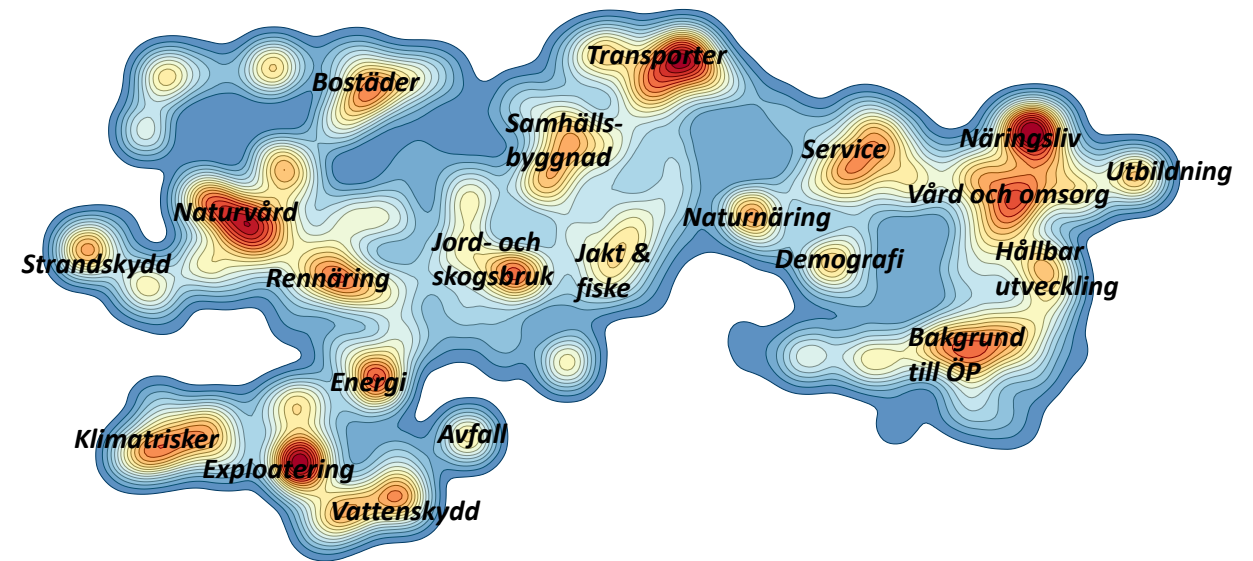
6.2 Översiktsplaner

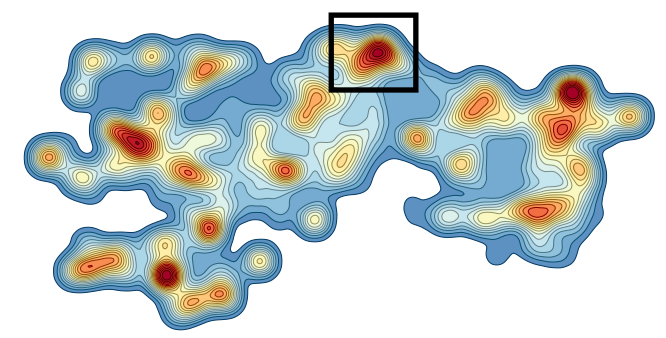
Analys av översiktsplaner från Inlandsbanans ägarkommuner och närliggande kommuner av intresse

Analys av översiktsplaner

- Ägarkommunernas och de övriga intressekommunernas översiktsplaner har analyserats med hjälp av AI-baserade textanalysverktyget Dcipher Analytics.
- Till höger (och i större format på nästa sida) visas en översiktsbild av översiktsplanernas innehåll. Ju djupare röd färg ett kluster har, desto mer frekvent förekommer det specifika temat i översiktsplanerna.
- Vi zoomar sedan in på klustret som handlar om transporter och redogör kort för hur detta ämne behandlas i kommunernas översiktsplaner.

Transporter

- I flera av översiktsplanerna nämns Inlandsbanan som en viktig del av infrastrukturen. Detta främst som sätt att transportera gods, i synnerhet farligt sådant. Farligt gods kan också transporteras på vissa vägar, men Strömsunds översiktsplan säger att de ska förespråka att sådan transport sker på järnväg.
- I Östersunds översiktsplan framgår att kommunen avsätter mark för en omlastningsterminal i Brunflo för att flytta över godstransport från landsväg till järnväg och för att stärka näringslivet. Man skriver också att kommunen anser att kapaciteten i det svenska järnvägssystemet behöver utvecklas för att rymma de investeringar som görs i det norska järnvägssystemet.
- Hållbarhet framhålls som en viktig faktor i utvecklingen av transportsystemet, med stort fokus på att utveckla cykel- och kollektivtrafik.
- I intressekommunen Skellefteås översiktsplan nämns vikten av vägburna transporter och att det ska bli enkelt, säkert och så miljövänligt som möjligt att välja bilen.

7. Trender som påverkar godstrafik, kollektivtrafik och turismtrafik

Godstrafik

Omvärldstrender som talar **för** ett ökat behov av rälsburen godstrafik

Omvärldstrender som talar **emot** ett ökat behov av rälsburen godstrafik

Behov av infrastruktur för
GODSTRAFIK

Kollektivtrafik

Omvärldstrender som talar **för** ett ökat behov av rälsburen kollektivtrafik

Omvärldstrender som talar **emot** ett ökat behov av rälsburen kollektivtrafik

Behov av infrastruktur för
KOLLEKTIVTRAFIK

Turismtrafik

Omvärldstrender som talar **för** ett ökat behov av rälsburen turismtrafik

Omvärldstrender som talar **emot** ett ökat behov av rälsburen turismtrafik

Behov av infrastruktur för
TURISMTRAFIK

7.1 Godstrafik

Omvärldsfaktorer som påverkar behovet av godstrafik längs Inlandsbanan

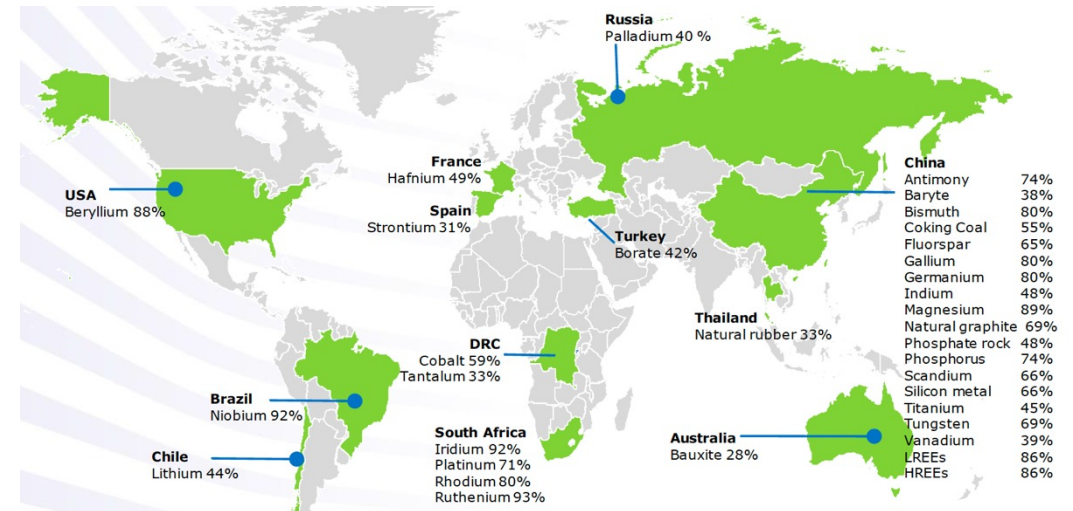
Elektrifieringen leder till nya investeringar

- Behovet av fossilfri el ökar i snabb takt och kommer att fortsätta öka under den överskådliga framtiden. En analys från Sweco uppskattar att investeringsbehoven för Sveriges elnät kommer uppgå till 670 miljarder kronor tills 2045. För att möta efterfrågan kommer nya investeringar behövas i en mängd olika energislag.
- I april 2023 annonserade Vattenfall planer på att bygga ny vattenkraft på fyra ställen i Norrlands inland. Givet att investeringsbeslut fattas kan detta innebära miljardinvesteringar, med byggstart 2026 och in på 2030-talet. Även Uniper har planer på att rusta upp sina vattenkraftverk.
- Om grönt ljus ges skulle det innebära ett ökat behov av godstransporter i Norrlands inland, och investeringarna planeras till områden i nära anslutning till Inlandsbanan.

Sällsynta metaller innebär nya möjligheter

- Omställningen till ett klimatneutralt samhälle har medfört en drastiskt ökad efterfrågan på de råvaror som krävs för att driva på en elektrifiering av samhället. Plötsligt behövs vissa råvaror i betydligt större mängder än tidigare – bland andra litium, kobolt och en rad sällsynta jordartsmetaller.
- EU har uppmärksammat detta och bestämt att unionen måste öka självförsörjningsgraden. Studier pekar mot att Europa kommer att behöva 18 gånger mer litium 2030 än idag. Sverige väntas få en nyckelroll, då Europas största kända fyndighet av sällsynta jordartsmetaller finns i Kiruna. I maj 2023 lämnade LKAB in miljötillståndsansökan för utökad brytning och förädling av järnmalm i Gällivare.
- Tidskrävande tillståndprocesser måste klaras av innan nya gruvor för utvinning av dessa metaller kan påbörjas, men på längre sikt pekar utvecklingen mot ett ökat behov av godstransporter till följd av en utbyggd gruvnäring i Norra Sverige.

Europa behöver 18 gånger mer litium 2030

Från *Made in China* till *Made in Boden*

- Med ny teknik som möjliggörare, tillsammans med ökade protektionistiska strömningar och störningar i leveranskedjor i kölvattnet av geopolitiska konflikter, har utlokaliseringen av produktion i många fall vänt till en tillbakalokalisering eller *reshoring*.
- Sveriges jämförelsevis hållbara energiproduktion och höga kompetens inom green tech har lett till flertalet stora industrisatsningar, huvudsakligen fokuserat till norrländska orter som Skellefteå, Boden och Gällivare.
- Dessa nyetableringar innebär inte bara ett ökat behov av anställda till industrierna, utan ställer också krav på satsningar på infrastrukturen runtomkring. Dessutom leder det till följsatsningar på näringslivet, som exempelvis Gällivares satsning på storskalig livsmedelsproduktion. Allt detta talar för ett framtida ökat behov av både person- och godstransporter.

Den gröna uppföljningen ökar och breddas

- När klimatförändringarnas effekter upplevs som allt mer påtagliga är snart sagt alla aktörer igång med någon form av hållbarhetsarbete. Efter en inspirerande fas av engagemang och samarbete ökar nu uppföljningen av det som har utlovats.
- Standarder och finansiella mått utvecklas som kan användas för uppföljning. Dessutom skiftar kraven från att bara följa upp sina egna klimatavtryck, till att ta ansvar för avtrycken längs hela leverantörskedjan.
- Science Based Targets Initiative hjälper företag att sätta och följa upp vetenskapligt förankrade hållbarhetsmål. Företaget Ecogain utvecklar metoder som kvantifierar organisationers påverkan på biologisk mångfald.
- Det ökade fokuset på grön målsättning och uppföljning medför ökad efterfrågan på gröna transporter, något som väntas fortsätta framöver, vilket kan gynna Inlandsbanan.

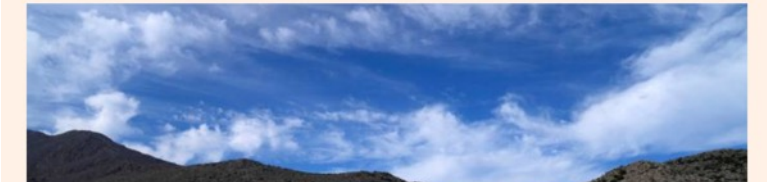
FI hårdgranskar gröna fondtenden

Finansinspektionen ska trappa upp granskningen av gröna fonder. Bakgrunden är att utbud och efterfrågan ökat dram risk för grön målare so "Om det är riktigt, rikti tillståndet", säger gen

Publicerad: 3 februari 2022, 21:31

Regulators step up scrutiny over investment industry 'greenwashing'

Deluge of capital chasing sustainable investments has increased need for clear standards, watchdogs say

Climate Accounting as a Service

Verifiably match your company's energy demand to generation sources, hour by hour and MWh by MWh.

Nya krav på militär infrastruktur

- Sveriges Nato-ansökan är ännu inte formellt godkänd, men oavsett väntas försvarsbudgeten öka kraftigt framöver. Med ökade satsningar på militären kommer ökat behov av transporter, där järnvägen kan bli en nyckel.
- När Sverige blir medlem i Nato kommer det innebära att försvaret behöver ansvara för transporter av stridsvagnar och tung materiel som skickas mellan medlemsländerna.
- Ökad militär aktivitet inom Sveriges gränser i samband med vårt framtida inträde i Nato skulle innebära ökad efterfrågan på godstrafik i framtiden.

EU ökar krav på biologisk mångfald

- Som en del av EU:s intensifierade klimatarbete har EU-parlamentet röstat igenom en omdiskuterad lag om återställning av natur, vilken innebär att medlemsländerna behöver återställa 20 procent av den land- och havsytta som människan har förändrat.
- Om och när lagen träder i kraft väntas det ställa krav på att skydda skogsmark och återställa naturskog, vilket kan innebära att den svenska skogsindustrin tvingas sluta bruka viss skogsmark.
- Lägre aktivitet inom skogsindustrin kan ha stor påverkan på näringslivet i vissa av Inlandsbanans ägarkommuner och innebära ett minskat behov av godstransporter längs banan.

Ökat träbyggande

- Träbyggandet växer – framdrivet av nya material- och byggtekniker, ökat processfokus inom byggindustrin, ökat fokus på fossilfrihet och förnybarhet samt träets estetiska värden. Sammantaget gör detta det alltmer attraktivt att bygga hus i trä – även riktigt stora hus.
- Möjligheterna inom träbyggande fortsätter utvecklas i takt med att teknik och processer förädlas, de industriella volymerna stiger och träets fördelar klargörs på fler sätt. Klimatfrågan driver en tydligare "sense of urgency" som sätter ljuset på det klimatavtryck som kommer från byggsektorn. Träbyggnadsindustrin är ett snabbspår.
- På många håll i världen är byggnormer på väg att förändras, i ljuset av denna utveckling. Många symbolprojekt är på gång i olika delar av världen. Ur ett klimat-perspektiv är det dock inte de högsta eller mest komplexa husen som är viktigast, utan att det totalt sett byggs fler hus i trä och färre med betong.

Fossilfria fordonsrevolutionen tar fart

- Elbilar blir alltmer populära, efter att EU satt en deadline för att sluta sälja nya fossildrivna bilar år 2035. I princip alla stora fordonstillverkare har ambitiösa elektrifieringsplaner samtidigt som nya aktörer ser chansen att ta sig in på banan när de inte längre behöver 120 års erfarenhet av förbränningsmotorer. Även vätgasdrivna fordon omtalas alltmer som ett sannolikt framtida komplement till eldrivna fordon.
- I takt med att den vägburna fordonsflottan släpper ut allt mindre växthusgaser riskerar tågans konkurrensfördel som miljövänligt alternativ för gods- och persontransporter bli allt mindre. Detta kan innebära ett minskat intresse för att prioritera satsningar på rälsburen transport i framtiden.

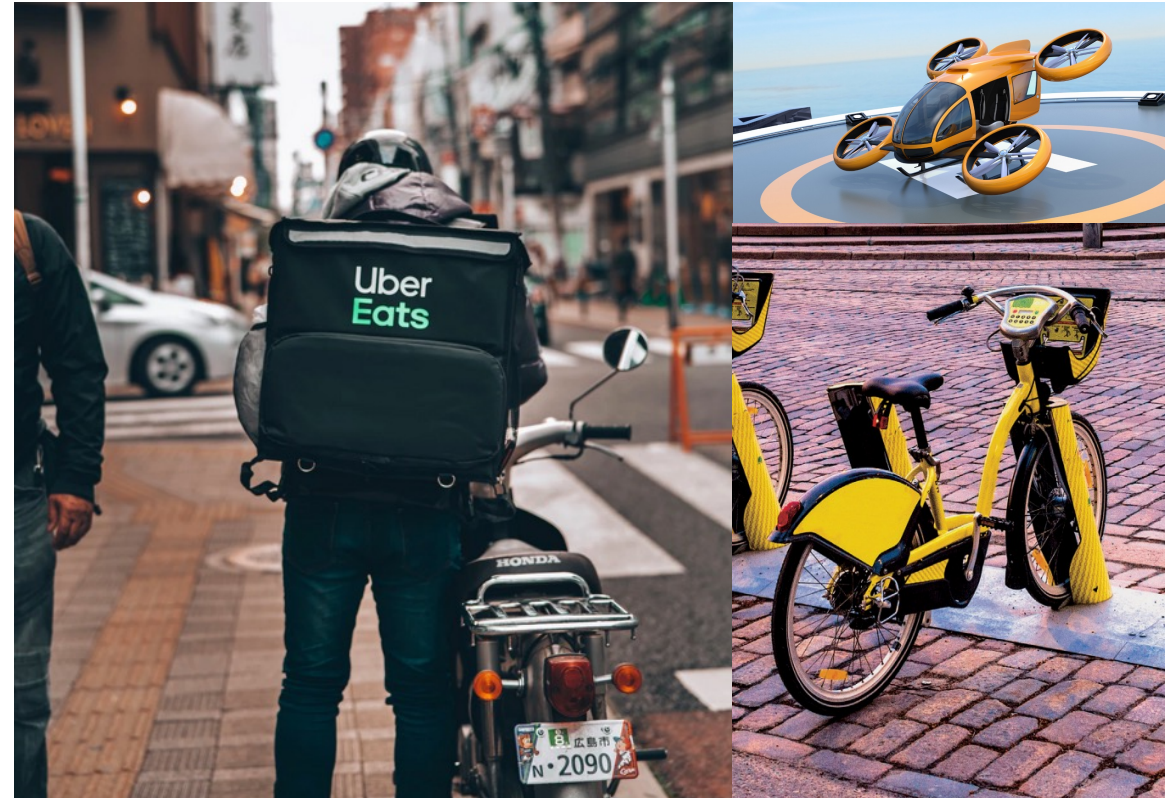
Autonoma fordon kan hota tågtrafiken

- Vid sidan av elektrifieringen så talar mycket för att utvecklingen av autonoma fordon på sikt kommer att kunna förändra dagens transport- och logistiklösningar i grunden. En förflyttningsrevolution som i sin tur förändrar samhället och de geografiska lösningar som samhällsbyggandet ska omfamna och förlösa.
- Autonoma fordon skulle i framtiden kunna leda till mer optimerade trafikflöden samtidigt som att bilpendling skulle få en ny innebörd när pendlaren går från förare till passagerare.
- En framtid med autonoma fordon har potential att öka bilens attraktivitet, och samtidigt sänka kostnaden för vägburna godstransporter.
- Samtidigt sker en parallell satsning på autonoma tåg, något som redan idag körs i Pilbara-regionen i Australien där Rio Tinto utvecklat världens första automatiserade tunga godsjärnväg.

Ökat utbud av "last mile"-lösningar

- En utmaning många platser står inför är att lösa "last-mile"-problematiken, alltså avsaknaden av länkar på den sista sträckan av resan, ex. från den regionala järnvägsstationen till den slutliga destinationen.
- Med ökad försäljning genom e-handel har "last mile"-leveranser blivit ett hett område för innovation. Konsumenternas låga acceptans för väntetider och höga leveranskostnader gör att allt fler fokuserar på nya tekniska lösningar för att leverera varor från logistikcentra till kunden.
- Mot 2035 kan autonoma fordon och drönare komma att hjälpa besökare att förflytta sig till sin slutdestination, där AI-teknologi kan bidra till att optimera transportflödena för att öka kostnadseffektiviteten.
- Framgångar inom utvecklingen av "last mile"-lösningar kan innebära ökad villighet för persontransporter via mindre flexibla färdmedel som tåg.

Godstrafik

- Elektrifieringen leder till nya investeringar
- Sällsynta metaller innebär nya möjligheter
- Från Made in China till Made in Boden
- Den gröna uppföljningen ökar och breddas
  - Nya krav på militär infrastruktur
    - Ökat träbyggande
  - Ökat utbud av "last mile"-lösningar

Kollektivtrafik

- EU ökar krav på biologisk mångfald
- Fossilfria fordonsrevolutionen tar fart
- Autonoma fordon kan hota tågtrafiken

Turismtrafik

Behov av infrastruktur för
GODSTRAFIK

Behov av infrastruktur för
KOLLEKTIVTRAFIK

Behov av infrastruktur för
TURISMTRAFIK

Trendernas konsekvenser för Inlandsbanan

- Norrlands näringsliv är hetare än på länge, men den huvudsakliga utvecklingen sker längs kusten. Det finns dock tecken på att även inlandet kan gynnas av den gröna omställningen.
- Det ökade intresset för förnybar energi och ökad efterfrågan på sällsynta jordartsmetaller är två av de omvärldsfaktorer som talar för ökade framtida behov av godstransporter. Trenden där trä används som material i fastighetsutveckling och nya byggnader kan tala för att ett ökad efterfrågan av virke mot 2035 vilket skulle kunna öka behovet av godstransporter.
- Den ökade militära aktiviteten som väntas i samband med Sveriges Nato-inträde kommer innebära ett ökat behov av godstransporter, vilket möjliggör för ökade investeringar i Inlandsbanan.
- Det som talar emot ett ökat behov av godstrafik är att elektrifieringen väntas göra tågets miljöfördelar allt mindre, samt potentiella EU-krav på att minska aktivitet inom skogsbruket.
- ”Last mile”-problematiken fortsätter vara en svår nöt att knäcka, men givet att ökade investeringar leder till nya innovationer så kan detta möjliggöra en ökad efterfrågan på rälsbaserade godstransporter.

7.2 Kollektivtrafik

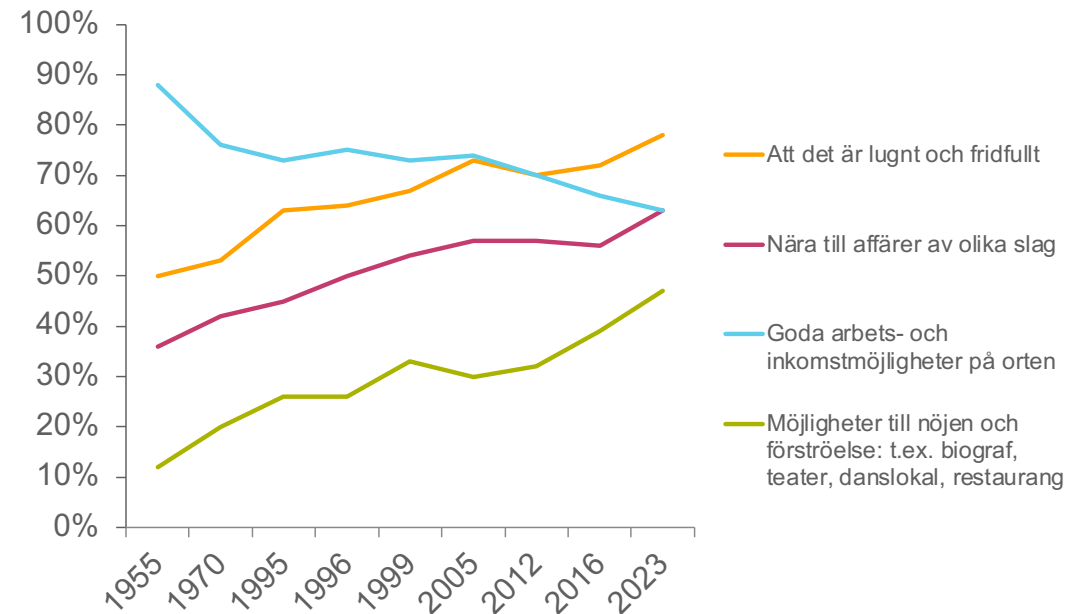
Omvärldsfaktorer som påverkar behovet av kollektivtrafik längs Inlandsbanan

Arbetet minskar i betydelse

- Medan de flesta är överens om att familj och vänner bidrar med mening i livet, så minskar andelen som anser att deras arbete skapar mening i deras liv sedan lång tid tillbaka. Som följd syns initiativ till att förkorta arbetsveckan på många håll i Europa.
- Arbetets minskade betydelse har fått påverkan på vad svenskarna ser som en attraktiv plats. Medan de flesta andra värdena blir viktigare för allt fler, så anser allt färre att goda arbetsmöjligheter på orten är viktigt för att man ska trivas där man bor.
- Detta gör att arbetsplatsen och bostadsplatsen skiljs åt, vilket innebär att allt fler är villiga att pendla till sin arbetsplats. Trenden pekar mot ett ökat behov av medellånga persontransporter, ett behov som kan fyllas av räls- eller vägburen kollektivtrafik.

Hybrida arbetsformer här för att stanna

- Distansarbetandet sköt i höjden bland kontorsarbetare i samband med pandemin, och trots att många återvänt till kontoret så har en betydande del av befolkningen långsiktigt anammat hybridarbetet.
- Data från Kairos Futures kunskapsnätverk visar att chefer väntar sig att deras anställda kommer fortsätta jobba i genomsnitt två dagar på distans under den närmsta framtiden. I engelskspråkiga länder har hybridarbetare fått smeknamnet "TWTs", efter veckodagarna man vanligtvis befinner sig på kontoret.
- Ökningen av hybridarbetandet innebär att fler är villiga att pendla längre sträckor men vid färre antal tillfällen, jämfört med före pandemin. Detta ställer krav på komfortabla färdmedel med möjligheter att arbeta på vägen till och från jobbet, något som gynnar kollektivtrafiken före bilen, och tåget före bussen.

Kompetensbristen breder ut sig

- Kairos Futures undersökningar visar att kompetensbristen är den framtidsfråga som 2023 skapar störst oro bland svenska företag. Framväxten av generativa AI-verktyg som ChatGPT gör att vi står inför en storskalig förändring av arbetslivet. Både offentliga och privata aktörer har stora behov av nya kompetenser för att hantera utvecklingen.
- Inte bara digitaliseringen ger upphov till kompetensbrist. Sjuksköterskor, poliser samt buss- och tågförare är några av de bristyrken som omnämns av Arbetsförmedlingen. Bristen på lokförare har inneburit många inställda avgångar under det senaste året, något som frekvent omskrivits i media.
- I en tid där allt färre flyttar på grund av arbetet riskerar kompetensbristen sätta käppar i hjulet för nya industrietableringar i Norrland. Dessutom kan en utdragen lokförarbrist leda till en försämring av tågets rykte, och på så vis sänka efterfrågan på tågresor.

Nytt makroekonomiskt paradig

- Under 2022 och 2023 har inflationen skenat, vilket inneburit reallönesänkningar och en höjd styrränta. Enligt Riksbanken förväntas styrräntan fortsätta vara hög under flera år framöver, vilket gör att de många svenskar som har lån ser fortsatt tuffa ekonomiska tider framför sig.
- Många tvingas omvärdera sina invanda konsumtionsmönster, och priskänsligheten syns i alla samhällsskikt. Kairos Futures egna data visar att den så väletablerade vardagslyxen numera få stå tillbaka till förmån för mer budgetvänlig konsumtion.
- Den ekonomiska situationen drabbar inte bara privat konsumtion, utan har dessutom lett till en kris inom byggindustrin, som sett millenniets hittills största nedgång.
- Samhällsekonomin kommer hinna svänga både upp och ner innan 2035, men på kort till medellång sikt väntas de nya ekonomiska förhållandena leda till mindre konsumtion. Detta kan få privatpersoner att i större utsträckning prioritera billiga transportmedel, något som både kan tala för och emot ett ökat behov av rälsburna persontransporter.

Alltmer påtagliga klimateffekter

- Klimatkrisens effekter blir alltmer påtagliga runtom i världen i form av torka, översvämningar och skogsbränder. Även om Sverige inte drabbas mest akut blir effekterna tydligare även här med ökande temperaturer, mer nederbörd och kortare snötäcken.
- Ras och erosion väntas bli betydligt vanligare i framtiden, något som kan innebära fler skador på infrastruktur. Mellersta Norrlandskusten är ett av de identifierade riskområdena för ras, skred, översvämningar och erosion. Däremot ligger största delen av Norrlands inland utanför sådana zoner.
- Lägre temperaturer i norr jämfört med övriga Sverige och Europa talar också för att norrländska inlandets klimatrisker är förhållandevis låga. Låga klimatrisker innebär ökad attraktivitet att bo och verka i området runt Inlandsbanan, vilket i sin tur kan leda till ökade behov av person- och godstransporter på längre sikt.

Subventionerad kollektivtrafik allt vanligare

- Under de senaste åren har flera städer och länder i Europa och USA börjat experimentera med subventionerad kollektivtrafik. Flera städer, som Tallinn, Luxemburg och Sala erbjuder numera gratis kollektivtrafik till invånare och i vissa fall turister.
- Spanska staten införde 2022 gratis tågresor på vissa sträckor. I Tyskland kan man fr.o.m. 2023 åka lokal- och regionaltrafik i hela landet för 49 euro i månaden. Från den svenska politiken höjs röster för en liknande "Sverigebiljett".
- Subventioner skulle sannolikt öka efterfrågan på välfungerande kollektivtrafik, men beroende på utformningen skulle sådana kunna påverka efterfrågan på kollektivtrafik kring Inlandsbanan på olika vis.

Spain has just extended its free train travel scheme until December 2023

Most train journeys in Spain will be free from September. - Copyright Milan Markovic/Getty Images

Godstrafik

- Elektrifieringen leder till nya investeringar
- Sällsynta metaller innebär nya möjligheter
- Från Made in China till Made in Boden
- Den gröna uppföljningen ökar och breddas
  - Nya krav på militär infrastruktur
    - Ökat träbyggande
  - Ökat utbud av "last mile"-lösningar

Kollektivtrafik

- Arbetet minskar i betydelse
- Hybrida arbetsformer här för att stanna
  - Nytt makroekonomiskt paradig
  - Alltmer påtagliga klimateffekter
- Subventionerad kollektivtrafik allt vanligare

Turismtrafik

- EU ökar krav på biologisk mångfald
- Fossilfria fordonsrevolutionen tar fart
- Autonoma fordon kan hota tågtrafiken

- Hybrida arbetsformer här för att stanna
  - Kompetensbristen breder ut sig
  - Nytt makroekonomiskt paradig

Behov av infrastruktur för
GODSTRAFIK

Behov av infrastruktur för
KOLLEKTIVTRAFIK

Behov av infrastruktur för
TURISMTRAFIK

Trendernas konsekvenser för Inlandsbanan

- Arbetets minskade betydelse och hybridarbetets framfart gör att allt färre väljer att bosätta sig på den plats där de arbetar. Istället innebär det ökade krav på längre men mer sporadisk pendling, vilket sannolikt skulle innebära ökad efterfrågan på komfortabla transportmedel där det går att arbeta under restidens gång.
- Klimatförändringarnas effekter kan innebära ökade möjligheter att bedriva vissa verksamheter i Norrlands inland, en del av Sverige som huvudsakligen bedöms som ett lågriskområde när det kommer till extremväder. Detta kan på längre sikt tala för ökad inflyttning och ökade krav på fungerande kollektivtrafik.
- En utveckling mot högre bränslepriser och ett eventuellt införande av subventionerad kollektivtrafik är andra faktorer som skulle kunna driva på ökat kollektivt resande.

7.3 Turismtrafik

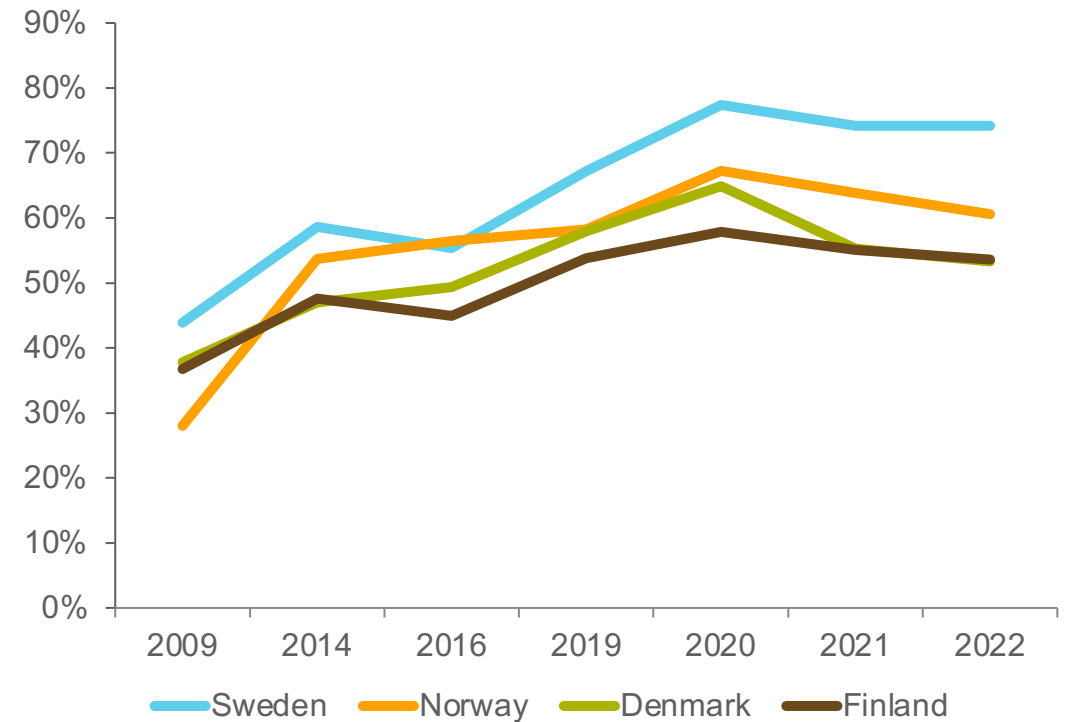
Omvärldsfaktorer som påverkar besöksnäringen längs Inlandsbanan

Intresset för svemester och nära upplevelser fortsatt starkt

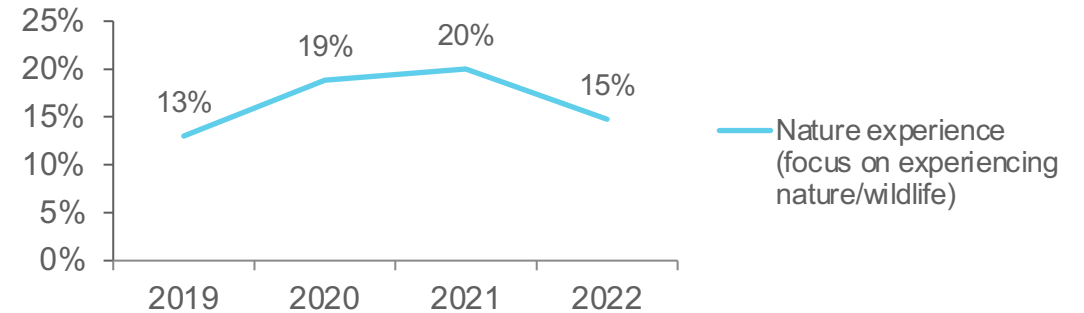
- Hemester, dvs. att åka på semester i sitt hemland, fick ett stort uppsving under coronapandemin när reserestriktioner begränsade möjligheterna att resa till utlandet.
- Data från Kairos Travel Trend Report visar dock utvecklingen är del av en långsiktig trend. 2022 planerade 74% av svenskarna att åka på en semesterresa i sitt hemland de kommande tre åren, 2016 var motsvarande siffra 55%.
- Att semestra i hemlandet ökar också i status, något vi kunde se redan innan pandemin. År 2014 uppgav 25% att det var hög status att semestra i hemlandet, år 2022 hade denna siffra stigit till 40%.
- Trenden drivs delvis på av en ökad miljömässig medvetenhet hos resenärerna, men också av en större vilja att utforska sitt land och ett mer upplevelsedrivet resande, där upplevelsen, inte destinationen är i fokus. Investeringar i sådant som fritidshus, hundar, båtar och husbilar vilket ökade under pandemin skapar dessutom förutsättningar för inlåsnings effekter.
- Osäkerheter kopplat till geopolitik, eventuella värmeböljor i Europa, lågkonjunktur, stigande kostnader, en svag krona och minskade resebudgetar kan också komma att leda till att fler väljer att resa i sitt hemland.
- Den svenska målgruppen är en viktig målgrupp för kommunerna längs inlandsbanan något som avspeglas i både gästnattsstatistiken och statistiken över turisttrafiken på inlandsbanan. En fortsatt efterfrågan på upplevelser i Sverige är en möjlighet som Inlandsbanan kan ta till vara på. Man konkurrerar dock med många destinationer så för att vara konkurrenskraftig och vinna över besökare krävs att man utvecklar både upplevelsen Inlandsbanan samt upplevelser och aktiviteter längs vägen.

Andel som planerar att resa i sitt hemland de kommande tre åren

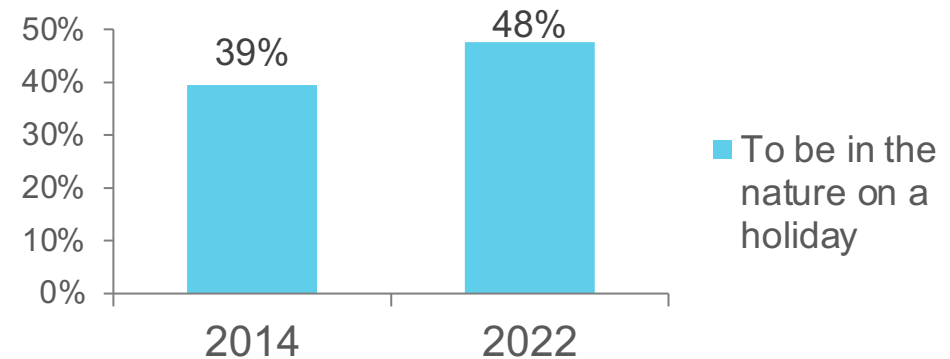

Längtan efter naturen håller i sig

- Längtan till naturen och det lantliga och enkla, sunda har blivit allt starkare på senare tid – delvis som en motreaktion mot vårt alltmer teknikstinna och ständigt uppkopplade samhälle. 41% på den skandinaviska marknaden uppger att det är väldigt viktigt med naturupplevelser på semestern enligt Kairos Travel Trend Report.
- Under pandemin såg vi att allt fler söker sig ut i naturen och våra siffror visar att andelen som uppgav att ens huvudsemester var en naturupplevelse ökade. Denna trend var framförallt stark under pandemin och har sedan dess avmattats, dock visar siffror att fler fortfarande söker sig till naturen när de reser.
- Att vistas naturen ökar också i värde och har blivit en allt större statussymbol. 2014 uppgav 39% att det var hög status att visas i naturen på semestern, 2022 har siffran stigit till 48%.
- Vi kan också se att hur fler planerar naturaktiviteter så som vandring, cykling, skidåkning nu jämfört med innan pandemin.
- Naturen och naturupplevelser kommer sannolikt fortsätta driva besökare till kommunerna längs Inlandsbanan och den turistiska utveckling som sker är också fokuserad på att utveckla detta segment.
- Under pandemin fick många svenska destinationer "gratis besökare" som i brist på andra alternativ sökte sig till den svenska naturen, något man inte kommer kunna räkna med i samma utsträckning framåt.
- Potential finns fortfarande men det kommer vara viktigt att fortsätta utveckla attraktiva aktiviteter och upplevelser om man ska fortsätta växa och vara konkurrenskraftiga i framtiden.

Andel Skandinaver som beskriver sin viktigaste semesterresa som en naturupplevelse – Kairos Travel Trend Report

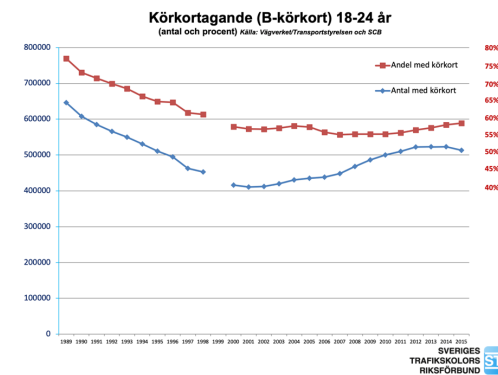
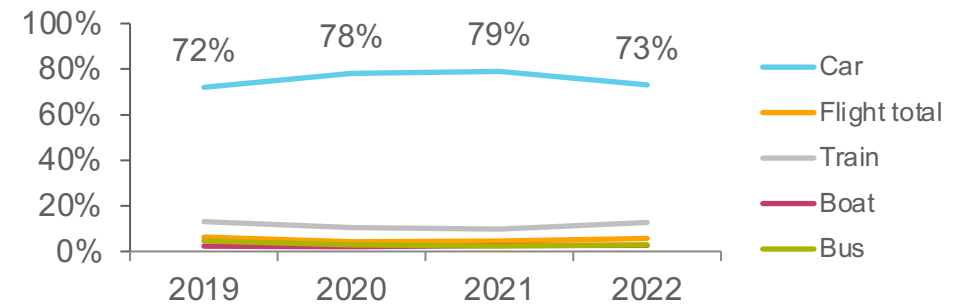

Andel Skandinaver som anser att vistas i naturen på semester är förknippat med hög status – Kairos Travel Trend Report

Bilen rullar på stabilt – men färre unga skaffar körkort

- Bilen är det mest populära färdmedlet vid resor i sitt hemland. Bilen erbjuder en flexibilitet i när och var man väljer att resa, vilket är två faktorer till varför många väljer bilen på semestern. Packmöjligheter är en annan.
- Under pandemin ökade andelen som reste med bil kraftigt, dels på grund att fler valde att resa i hemlandet, men också mycket på grund av att den möjliggjorde social distansering i en tid då man skulle begränsa sina kontakter med människor utanför sin närmsta krets.
- Sedan vi 2009 började mäta hur skandinaver reser på semestern har andelen som rest med bil varit stabil.
- Jämfört med ungdomsgenerationen på 80-talet tar dock färre ungdomar körkort idag vilket kan tala för minskat resande med bil i framtiden, både i allmänhet och på semestern. Enligt en rapport från Transportföretagen tog 2019 69 procent av de unga körkort och det efter flera års vikande trend, vilket kan jämföras med 80 procent av ungdomsgenerationen på 80-talet. Om färre väljer att skaffa körkort i framtiden så kommer dock behovet av alternativa färdmedel sannolikt att öka vilken kan vara en möjlighet för Inlandsbanan.
- Bilen kommer fortsätta vara det föredragna färdmedlet för många besökare de kommande åren. Framförallt de som har möjlighet att resa till destinationerna med egen bil. För att kunna utmana bilen bör Inlandsbanan tänka te.x. till kring vilka värden som resande på räls erbjuder som bilen inte möter, identifiera målgrupper med potential och när ett rälsburet resande kan vara att fördras.
- I Nordanalys intervjuer med företrädare för besöksnäringen från ett antal av de destinationer längs med Inlandsbanan påtalas bland annat att vissa besökare, framförallt, utländska under vintertid känner sig obekväma på vinterväglaget.

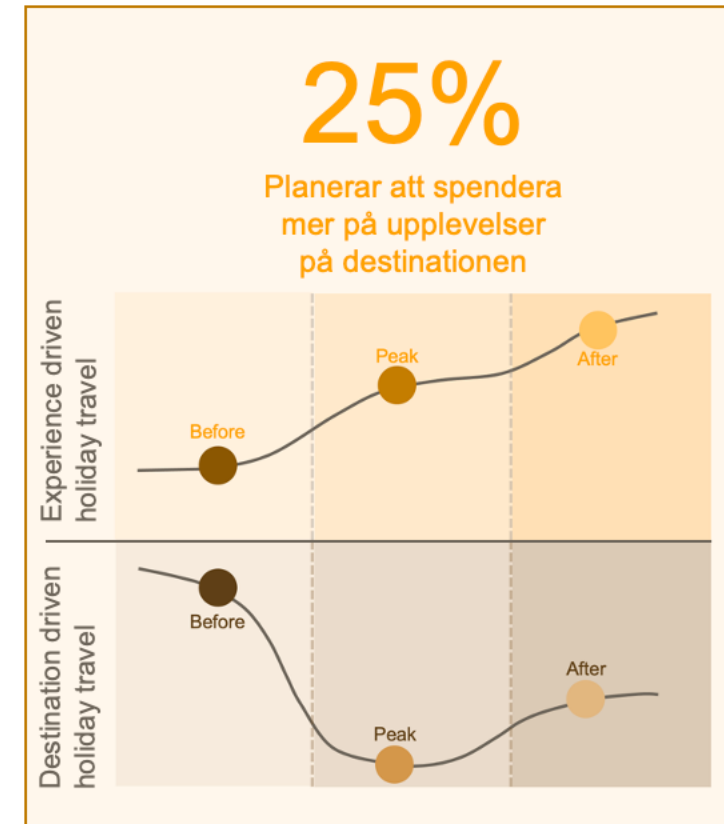
Andel som valde att resa med olika färdmedel (primärt färdmedel) på sin inrikes semester – Kairos Travel Trend Report

Sverige trafikledares riksförbund
Körkortstagande, 18-24 år,
antal och procent - 1989-2015

Från destinationsdrivet till upplevelsedrivet

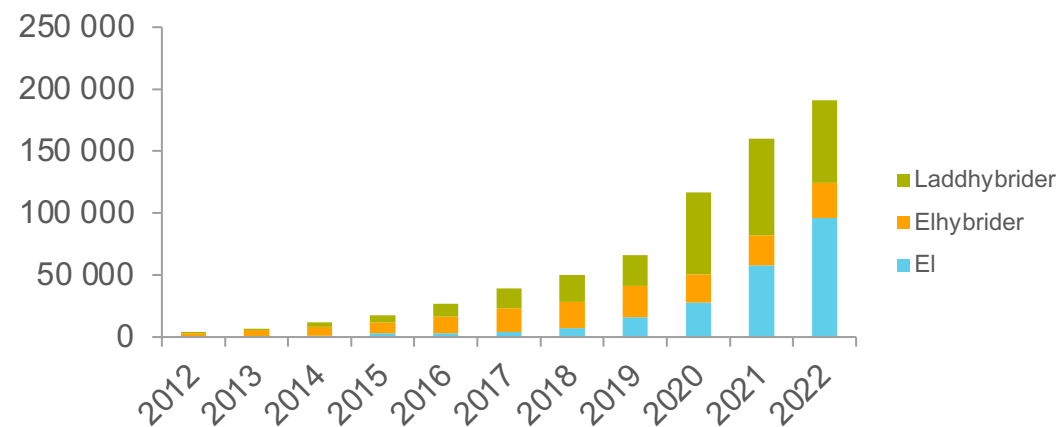
- Skandinaver är resvana. Tågluff, språkresor och charterresor har demokratiserat resandet och fört generationer av resenärer till när och fjärran. Nu är dessa rutinerade resenärer mindre intresserade av att resa till ett resmål för resmålens skull. Snarare står upplevelsen i fokus.
- Under pandemin tvingades vi resa mer inrikes, till mer välbekanta platser där aktiviteter och upplevelser som kan förstärka resan och göra den mer minnesvärd har varit kryddan. Vi förväntar oss att detta kommer att vara en viktig drivkraft även efter pandemin.
- Även om vissa kanske vill resa till en viss destination, besöka en viss plats de inte har kunnat åka till sedan pandemins utbrott, ser vi tecken på att denna drivkraft inte kommer att vara lika stark efter pandemin.
- Skiftet från destinationsdrivet till upplevelsedrivet resande blir alltså viktigt för branschen att anpassa sig till, för att vara redo för framtiden.

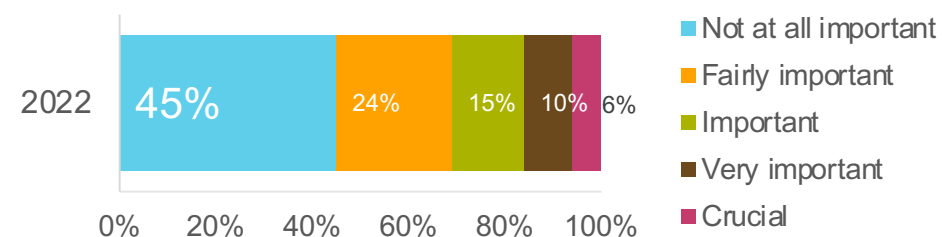
Källa: Kairos Travel Trend Report 2022

Elbilen – ett vanligare och alltmer miljövänligt färdmedel

- "Allting går med elektricitet". Sverige och stora delar av den utvecklade världen har höga politiska ambitioner att skapa ett fossilfritt samhälle vilket syns tydligt i transportsektorn.
- I princip har samtliga stora fordonstillverkare har ambitiösa elektrifieringsplaner samtidigt som nya typer av aktörer ser chansen att ta sig in på banan när de inte längre behöver 120 års förbränningsmotorerfarenhet för att kunna lyckas
- Andelen som skaffar elbil har ökat stabilt, och under 2023s första fem månader var 36% av alla nyregistreringar elbilar, adderar vi dessutom ladd- och elhybrider ökar siffran till 66%. Enligt prognos från Stockholms Handelskammare kan 90% av nyförsäljningen i Sverige vara elbilar 2030 och den laddbara flottan i Sverige har växt till 2,5 miljoner bilar.
- Fler elbilar ställer krav på förbättrad och utökad laddinfrastruktur. Drygt 1/3 av med elbil uppger att tillgången till laddstolpar är viktigt när man bestämmer vart man ska resa Siffror från Internationella Energirådet (IEA) visar att antalet tillgängliga publika laddare ökar kraftigt. Elektrifieringen gäller inte bara bilar utan även andra delar av transportsektorn. Andelen el-lastbilar har ökat kraftigt och elflyget tar stora kliv framåt och mot 2035 hoppas många på att vi kommer ha kommersiellt elflyg i bruk i Sverige.
- Vid sidan av elektrifieringen så talar mycket för att utvecklingen av autonoma fordon på sikt kommer att kunna förändra dagens transport- och logistiklösningar i grunden.
- Elbilsutvecklingen utmanar tågets position som ett mer hållbart transportalternativ. Detta kan komma att påverka vissa resenärers vilja att på sikt resa med Inlandsbanan ur ett hållbarhetsperspektiv om de har möjlighet att resa med sin egen elbil.

Antalet nyregistrerade ladd/elhybrider eller elbilar 2012-2022.
Källa Trafikanalys/SCB

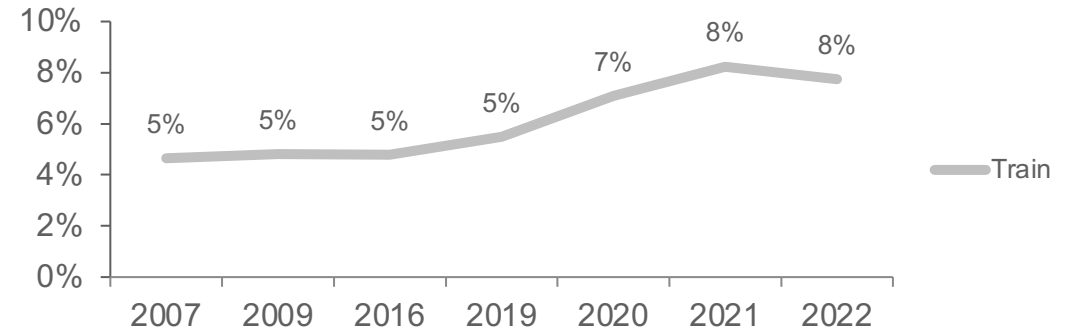

Andel elbilsägare om anser tillgängligheten av laddinfrastruktur är viktigt när man bestämmer vart man ska resa
Källa: Kairos Travel Trend Report 2022

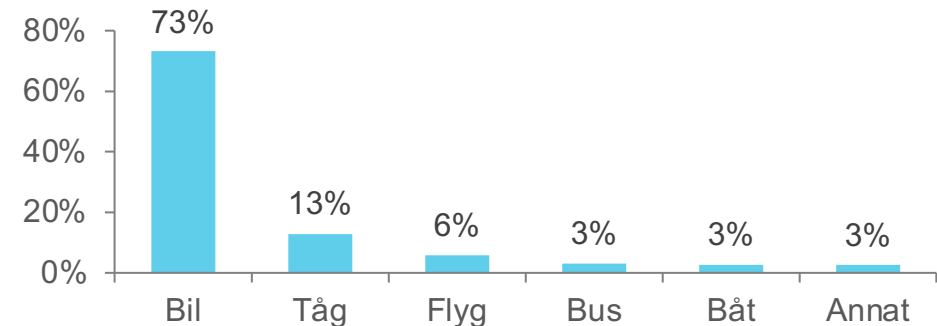

Fler tar tåget på semestern

- Siffror från Trafikverket visar att mellan åren 1990-2019 ökade långväga tågresor med 65 procent, från 14 till 23 miljoner resor. Under samma period ökade de regionala tågresorna med hela 294%, från 82 till 241 miljoner resor.
- Undersökningar från Kairos Future visar att fler skandinaver tar tåget på sin semester. 2022 uppgav 8% att de reste med tåg på sin semester. Detta är en tydlig ökning sedan 2019 motsvarande siffra var 5%. Trenden är framförallt stark på den svenska marknaden där vi mellan 2019 och 2022 sett en ökning från 7% till 12%.
- Även om tåget ökat i popularitet så ligger det långt efter bilresandet, framförallt när det gäller inrikes semesterresor. 2022 uppgav 73% av de som spenderade sin semester i hemlandet att de reste med bil jämfört med 13% vilka uppgav att de reste med tåg.
- En resa med tåg handlar inte alltid om att bara ta sig från punkt A till B, eller till en viss destination. Att resa med tåg kan också vara en reseanledning i sig och är något som Inlandsbanan kan ta tillvara på. För att lyckades med detta blir det viktigt att fortsätta utveckla upplevelsen dels på tåget, men också säkerställa att det finns attraktiva upplevelser och aktiviteter längs banan

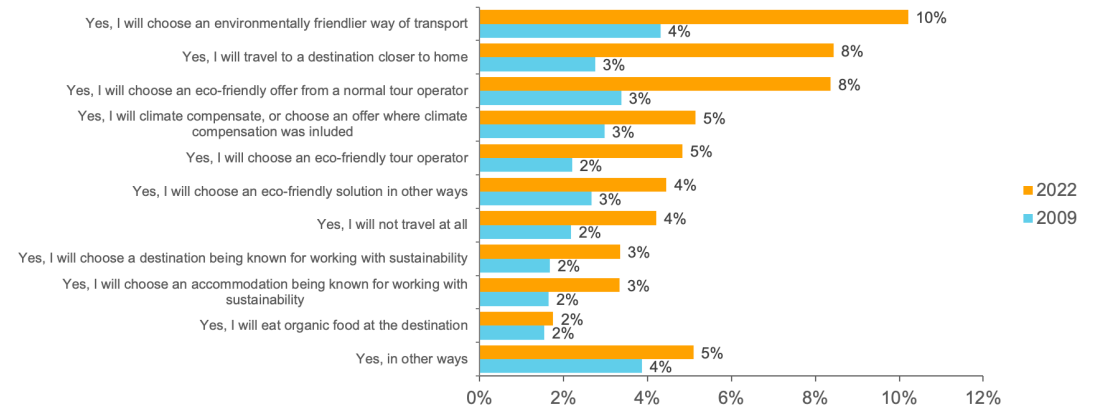
Andel skandinaver som reste med tåg (huvudsakligt färdmedel) på sin semester

Andel skandinaver som reste med olika färdmedel (huvudsakligt färdmedel) på sin semester i sitt hemland

Mer miljövänliga transporter och nära

- Klimatfrågan är en av vår tids stora och avgörande frågor, och en fråga som har fått stor uppmärksamhet de senaste åren – speciellt när det kommer till hur vi reser.
- 2022 uppger 31% att de kommer ändra sättet de reser som en konsekvens av klimatdebatten – en signifikant ökning från 21% år 2009.
- Även om alla inte omsätter intentionerna i faktiskt beteende har medvetenheten om de här frågorna ökat signifikant och klimatfrågan kommer fortsätta driva beteendeförändringar
- Många resenärer vill ha mer miljövänliga transportmedel. Våra undersökningar visar att 43% uppger att det kommer vara viktigare för dem att resa på ett sätt som tar hänsyn till miljön och klimatet efter pandemin, jämför med innan. Just transporten är också den viktigaste aspekten att ändra mot mer miljövänliga alternativ.
- Klimatdebatten fortsätter påverka resenärer att vilja resa till destinationer närmare hemmet. Här spelar nog också trenden in som går från fokus på destination till fokus på upplevelse. Mer erfarna resenärer har lärt sig att innehållet i semestern är viktigare för upplevelsen än själva platsen. Att det är mer klimatvänligt blir grädden på moset.
- Turister vill resa mer hållbart och fler destinationer vill hitta nya, mer hållbara sätt att få turister att resa både till och runt på destination. En ökad efterfrågan på hållbara, miljövänliga transporter skapar möjlighet för Inlandsbanan då tåget ofta ses som ett hållbart transportalternativ.

Källa: Kairos Travel Trend Report

Ökad konkurrens och höjda krav på upplevelser

- I takt med att en allt större del av vår konsumtion läggs på upplevelser ser vi att våra förväntningar på dessa upplevelser ökar. Dagens resenärer nöjer sig inte längre med att vara passiva betraktare, utan söker interaktiva upplevelser och berättelser som engagerar.
- Samtidigt ser vi att behovet av återhämtning och vila är fortsatt starkt i en allt mer snabbbrölig och hektisk vardag. En vardag där tillgången till kvalitetstid och djupare umgänge minskar bidrar också till en fortsatt efterfrågan på meningsfulla upplevelser som för oss samman. Efterfrågan på naturupplevelser ökar, inte bara som avkoppling utan också som adrenalinkälla.
- Allt fler mer resvana besökare ställer krav på en ständig utveckling av befintliga erbjudanden och nyskapande. Inte minst då konkurrensen ökar och utbudet av upplevelser är större än någonsin.
- I en värld där den moderna ”marknadsföringen” till stor del handlar om att få besökare att dela med sig av sina upplevelser i sociala medier blir det unika och spektakulära viktigt. Funktion är inte längre nog och estetiskt tilltalande upplevelser tillskrivs allt högre värde.
- För Inlandsbanan innebär detta att konkurrensen om besökarna ökar, samt att kraven på vad som är en riktigt toppupplevelse höjs.
- För att behålla status quo, för att inte tala om öka andelen turister kommer det krävas gemensamma investeringar i själva Inlandsbanan samt i de destinationer och attraktioner/aktiviteter som ligger längs med vägen.

Godstrafik

- Elektrifieringen leder till nya investeringar
- Sällsynta metaller innebär nya möjligheter
- Från Made in China till Made in Boden
- Den gröna uppföljningen ökar och breddas
  - Nya krav på militär infrastruktur
    - Ökat träbyggnande
  - Ökat utbud av "last mile"-lösningar

Kollektivtrafik

- Arbetet minskar i betydelse
- Hybrida arbetsformer här för att stanna
  - Nytt makroekonomiskt paradigm
  - Alltmer påtagliga klimateffekter
- Subventionerad kollektivtrafik allt vanligare

Turismtrafik

- Intresset för svemester och nära upplevelser fortsatt starkt
  - Längtan efter naturen håller i sig
- Från destinationsdrivet till upplevelsedrivet
  - Fler tar tåget på semestern
- Mer miljövänliga transporter och nära

- EU ökar krav på biologisk mångfald
- Fossilfria fordonsrevolutionen tar fart
- Autonoma fordon kan hota tågtrafiken

- Hybrida arbetsformer här för att stanna
  - Kompetensbristen breder ut sig
  - Nytt makroekonomiskt paradigm

- Bilen rullar på stabilt – men färre unga skaffar körkort
- Elbilen – ett vanligare och alltmer miljövänligt färdmedel
- Ökad konkurrens och höjda krav på upplevelser

Behov av infrastruktur för
GODSTRAFIK

Behov av infrastruktur för
KOLLEKTIVTRAFIK

Behov av infrastruktur för
TURISMTRAFIK

Trendernas konsekvenser för Inlandsbanan

- Intresset för inrikes semester och tågresande är på historiskt höga nivåer. Samtidigt står sig intresset för naturturism fortsatt stark, speciellt i vissa målgrupper. Vår bedömning är att dessa trender, efter en peak under pandemin, nu stabiliserats vilket skapar möjligheter för ökad turisttrafik via Inlandsbanan.
- Vidare skapar skiftet från destinationsdrivet till upplevelsedrivet resande möjligheter för Inlandsbanan mot 2035. Besökarnas krav ökar och både i Sverige och utomlands ökar konkurrensen om besökarna. För att vara konkurrenskraftig mot 2035 och locka turister att resa med Inlandsbanan kommer man behöva försätta utveckla och satsa på att skapa en upplevelse i toppklass.
- Detta gäller både för själva banan som mot 2035 kan utvecklas till en upplevelse i sig själv samt för de de upplevelser som är nåbara längs dess sträckning. Det blir viktigt att tillsammans lyfta och utveckla samt visa att och hur Inlandsbanan är ett attraktivt transportmedel för turister och besökare som söker efter eller är på väg till upplevelser nåbara genom Inlandsbana.
- Efterfrågan på hållbara transportlösningar, både från besökare men också från själva destinationerna talar också för ökad turisttrafik då tåget ses som ett hållbart transportmedel. Å andra sidan fortsätter bilen att vara det klart mest populära transportmedlet vid inrikes semesterresande. Dagens och framförallt framtidens bilar kommer vara betydlig mer energieffektiva och i större utsträckning drivas med drivmedel (el) med en mindre påverkan på miljön. Tåget relativa konkurrensfördel som det hållbara transportalternativet kan därmed komma att minska.

8. Sammanfattande slutsatser

Sammanfattande slutsatser

- Norrland är hetare än någonsin, främst ur ett näringslivsperspektiv. De stora industrietableringarna längs kusten har fått effekter i de berörda kommunerna. Etableringarna kan komma att få positiva följd effekter i Inlandsbanans ägarkommuner.
- En hel del talar för att behovet av godstrafik kommer att öka, kanske framför allt till följd av det ökade behovet av militära transporter som väntas efter Sveriges troliga inträde i Nato. Dessutom väntas investeringar i förnybara energianläggningar och potentiellt utökad gruvnäring innebära ett ökat behov av godstransporter. Ett ökat intresse för tåget som transportmedel för turister, tillsammans med en långsiktigt uppåtgående trend i ägarkommunernas antal gästnätter talar för ett ökat behov av turisttrafik.
- De stora avstånden mellan många av ägarkommunernas huvudorter och utvecklingen mot mer miljövänliga vägburna transportalternativ är två faktorer som talar emot ett ökat behov av transporter på järnvägen.
- Majoriteten av ägarkommunerna planerar för nya industrietableringar fram mot 2035, vilka väntas medföra ökade behov av kollektiv-, turist- och framför allt godstrafik. Vissa tror att en upprustning av järnvägen skulle kunna leda till ökade möjligheter för investeringar i deras kommun.
- Det går att samla en positiv utveckling för Inlandsbanans kommuner genom att arbeta tillsammans. I Kairos Futures studier så framgår det tydligt att det går bättre för kommuner som har starka band till andra, och att detta främst sker för kommuner som även arbetar tillsammans.

9. Appendix

Näringslivsprofilernas indelning

Näringslivsprofilernas indelning enligt SNI

- I analysen av näringslivsprofilerna har vi skapat de 15 näringsgrenarna utifrån SCB:s standard för svensk näringsgrensindelning (SNI), med några modifikationer.
- Till höger visas SCB:s ursprungliga klassificering. På nästa sida visas grupperna efter Kairos Futures modifikationer.
- De flesta av ursprungsgrupperna har bevarats, bortsett från följande sammanslagningar:
  - Utvinning av mineral (B) och Tillverkning (C) har slagits ihop till "Tillverkning och utvinning"
  - Försörjning av el, gas, värme och kyla (D) och Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering (E) har slagits ihop till "Energi och miljö"
  - Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (M) och Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster (N) har slagits ihop till "Företagstjänster"
  - Kultur, nöje och fritid (R) och Annan serviceverksamhet (S), Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk (T) samt Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d. (U) har slagits ihop till "Kulturella och personliga tjänster"

Avdelning	Benämning
A	Jordbruk, skogsbruk och fiske
B	Utvinning av mineral
C	Tillverkning
D	Försörjning av el, gas, värme och kyla
E	Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering
F	Byggverksamhet
G	Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar
H	Transport och magasinering
I	Hotell- och restaurangverksamhet
J	Informations- och kommunikationsverksamhet
K	Finans- och försäkringsverksamhet
L	Fastighetsverksamhet
M	Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
N	Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster
O	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring
P	Utbildning
Q	Vård och omsorg; sociala tjänster
R	Kultur, nöje och fritid
S	Annan serviceverksamhet
T	Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk
U	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.

Näringslivsprofilernas indelning i rapporten

- Näringsgrenarna efter Kairos Futures modifieringar är de som använts i denna rapport och visas i tabellen till höger.
- För mer detaljerad information om SNI och dess olika underkategorier, se <https://www.scb.se/dokumentation/klassifikationer-och-standarder/standard-for-svensk-naringsgrensindelning-sni/>.

A	Jordbruk, skogsbruk och fiske
B+C	Tillverkning och utvinning
D+E	Energi och miljö
F	Bygg
G	Handel
H	Transport och lager
I	Hotell och restaurang
J	Information och kommunikation
K	Finans och försäkring
L	Fastighet
M+N	Företagstjänster
O	Offentlig förvaltning och försvar
P	Utbildning
Q	Vård och omsorg och sociala tjänster
R+S+T+U	Kulturella och personliga tjänster

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Kommun	Svar
Arjeplog	Fordonstestnäringen investerar miljonbelopp varje år Småföretagarna gör företagsinvesteringar Etablering på gång är OPUS bilprovning Etablering av mindre småföretag har skett några varje år Ca 15-20 ny företag varje år.
Arjeplog	2018-2023: Nystart av 90 SME som genererat arbetstillfällen i de egna mindre företagen inom Besöksnäring hantverkare handel. Investeringar i företag inom biltestbranschen med byggnationer utbyggnader av lokaler för att kunna ta emot fler kunder under säsong. Uppskattat minst 100 arbetstillfällen.
Arvidsjaur	Vi har haft förhållandevis många investeringar bland redan på orten befintliga företag samt även en del etableringar från andra delar av landet samt Tyskland Schweiz och Österrike. Etableringarna är framförallt förknippade med besöksnäring och handel. Investeringarna har skett inom många olika branscher livsmedelsproduktion transporter bygg- och tillverkning handel och såklart även inom fordonstest- och besöksnäring. Investeringarna under 2022 har bidragit till uppskattningsvis ett trettiotal nya arbetstillfällen. Etableringarna uppskattningsvis ett tjugotal nya arbetstillfällen under 2022. En bra fingervisning om ni vill titta på detta närmare är de investeringsstöd som beviljats företag i kommunen. Arvidsjaur kommun har legat i topp i länet under de senaste åren.
Berg	Besöksnäring (handel hotell bygg transport o entreprenad mm) ca 100 arbetstillfällen (varaktiga) Högre andel tillfälliga eftersom mycket av byggandet i fjällen görs av externa aktörer.
Dorotea	Nystartade företag samt uppköpta företag. Investeringarna har mestadels varit maskiner för produktion samt lokaler. Tillverkningsindustri och Turism. Uppskattar investeringarna att det blivit investerat för långt över 50 miljoner. Arbetstillfällen uppskattningsvis över 50 tillfällen.
Filipstad	Ett företag inom tillverkningsbranschen (rostfria pumpstationer). ca 25 personer.

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Kommun	Svar
Jokkmokk	Datacenter. Mekanisk industri. Härdat stål. Vattenkraft. Turistanläggningar.
Mora	Endast mindre investeringar/etableringar och antalet nya arbetstillfällen är få.
Orsa	Inge stora etableringar. Flera småföretag med upp till 5 anställda. Den största etableringen är Tebrito AB inom livsmedelsbranschen med ca 10 anställda. Flera lokala företag har utvecklat sina verksamheter och ökat antal anställda.
Sorsele	Besöksnäringen har utvecklats mycket senaste åren även träindustrin med två av våra stora småhustillverkare har ökat produktionen och anställt många. Antal nya arbetstillfällen har jag väldigt svårt att uppskatta.
Storfors	Stenhuggeri(2-3) finsnickeri (3-5) Landbaserad fiskodling (pågående diskussioner)
Storuman	Turistbäddar i Hemavan Tärnaby Lifter i Hemavan Triangelspår i Storuman Kortsiktigt under uppbyggnaden många arbetstillfällen Långsiktigt en 20 tal årsarbetare
Strömsund	Tillverkningsindustri

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Kommun	Svar
Vansbro	Den största är LYKOs nya lager som man byggde för ca. två år sedan. 13 000 m2. I dagsläget är de ca. 350 personer som jobbar där och de är just nu i färd att bygga ut ytterligare så att den totala ytan blir ca. 40 000 m2. Deras prognos säger att de kan vara upp till 1000 personer på plats inom bara några år. Det kan också bli en mindre ökning än det beroende på hur mycket de lyckas robotisera av verksamheten. Andra större investeringar är Orkla Foods fortsatta investeringar i sin fabrik i Vansbro. Det är en större och flerårig satsning för att öka produktionen och säkra den utan att det ger ökat antal anställda. Sveden Trä genomför också stora investeringar i sitt sågverk i Äppelbo men också flera andra industriföretag.
Vilhelmina	De främsta investeringar som görs i vår kommun är inom besöksnäringen då främst i våra fjälldalar och inom tillverkande industri. Vi har även en större vindkraftsetablering på gång.
Östersund	Oj detta är en omfattande fråga. Jag har inte detta helt klart för mig här och nu (nyinkommen efter semester) men jag listar lite ur minnet OBS detta är inte heltäckande! 1. Synsam Fabriks och innovationscenter. Ca 250 nya jobb 2. Woolpower ny fabrik ca 200 jobb varav 100 nya. 3. Webhelp contact center ca 500 jobb varav 200 nya 4. Swedbank ca 500 jobb varav 200 nya. 5. Frösö Park företagsby inkl hotell 6. Jämtkraft nytt huvudkontor 7. NP3 Nya kontorsbyggnader på Stadsdel Norr 8. Intea Nya kontorsbyggnader på Campus 9. Marklunds Elektriska. Nytt kontor i Torvalla 10. Cirka sex olika paddelhallar varav två stora helt nyuppförda i Torvalla. 11. Många IT- och tjänsteföretag som nyetablerat och/eller expanderat. t ex Solita Getswish ONE Group Forefront Sogeti 12. Agtira växthus intill ICA Maxi

Vänligen beskriv de investeringar och etableringar som skett inom näringslivet, i din kommun, de senaste fem åren

Kommun	Svar
Boden	Ett flertal datacenter- 10 tal arbetstillfällen Ett flertal dataspelsföretag - ca 50 arbetstillfällen Ett par Återvinningsföretag- 10 tal arbetstillfällen Turismföretag flertal 15 tal arbetstillfällen. mfl. De senaste 10 åren har vi fått 300 nya privata arbetsställen med varierande verksamheter
Kiruna	I Kiruna har rymd- gruv- och besöks näring investerat de senaste fem åren. Jag har ingen siffra på antal arbetstillfällen detta gett. Besöksnäringen i kommunen omsätter ca 1 miljard/år och sysselsätter 700 personer/år.
Luleå	Luleå är en sammanhanget stor kommun med mycket som ständigt händer. Det är i stora drag inte görbart att definiera det som sker i denna enkelhet och utan avgränsning i vad ni vill mäta och innefatta i detta. Större näringslivskopplade investeringar som skett senaste fem åren: - Meta (Facebook) har byggt ut sitt datacenter för andra gången alltså färdigställt sitt tredje datacenter LLA3 i Luleå. - Talga har i samarbete med Swerim i befintlig fastighet startat testanläggning/fabrik för att testa sin tillverkning av anodematerial av naturlig grafit till batterier. - HYBRIT har byggt sin pilotanläggning för test av tillverkning av fossilfritt stål. - HYBRIT har byggt sin testanläggning för vätgaslager i ett bergrum i närheten av pilotanläggningen Arbetstillfällen går inte att värdera kring dessa. Meta sysselsätter 300 årsarbeten varav 250 är bosatta i regionen. https://www.di.se/debatt/replik-meta-genererar-betydande-tillskott-till-svensk-ekonomi/
Skellefteå	2017 beslutade Northvolt om etablering i Skellefteå och har sedan 2021 batteriproduktion som fram till 2026 kommer växa till upp till 4000 medarbetare. Inom batterivärdekedjan har det tillkommit flera nya etableringar men även inom andra branscher som attraherats till Skellefteå utifrån vår pågående tillväxt. Kommen arbetar utifrån ett scenario där vi kommer bli 90 000 invånare fram till 2030 vilket innebär ca 14 000 nya arbetstillfällen (alla branscher och offentlig verksamhet)

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035?

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035?

Kommun	Svar
Arjeplog	Vätgasetableringar Infrastruktur elektrifiering
Arjeplog	I snitt startas ca 15 företag årligen i Arjeplog. Det är förfrågningar inom förnybar energi och mineralutvinning men inget planerat i dagsläget. Kan ej uppskatta antalet arbetstillfällen för detta. Inom fordonstestbranschen utökas befintliga anläggningar frekvent för att öka mottagarkapaciteten för test i kallt klimat. Omställning till el och vätgas inom fordonsbranschen gör att vår testanläggningar lokalt växer. Det kommer troligtvis at innebära mer arbetstillfällen men svårt att uppskatta antalet.
Arvidsjaur	Vi har en del förfrågningar från företag som tittar på vår kommun som potentiell ort att etablera verksamhet på men ofta så faller det på att vi är lite för små befolkningsmässigt. Det är dock inte något som verkar vara en broms vad gäller etableringar inom besöksnäringen. Där ser man istället på styrkan med det goda geografiska läget med hög tillgänglighet ifråga om persontransporter samt naturupplevelsen såklart. Jag bedömer därför att störst potential har vi att växa inom besöksnäringen samt att vi ser ett ökat intresse från företag som har verksamhet i området idag som önskar ta hem hela eller delar av sin produktion som idag är förlagd till någon annan plats i världen.
Berg	Besöksnäring samt inom energi (ex vind sol vätgas) även viss gruvindustri kan bli aktuell. Nya arbetstillfällen kan handla om ca 500-1000 arbetstillfällen.

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035?

Kommun	Svar
Dorotea	Inom turismen finns planer på investeringar på 1 5 miljarder. Hotell stugor skidbackar och liftar. Det kommer ge enorma möjligheter till utveckling. Dess kommer att skapa enorma arbetstillfällen under uppbyggnad men efter efteråt. Kan tänka mig 50-100 arbetstillfällen. Inom industrin så satsar man för fullt och om allt går som tänkt så ger de uppskattningsvis uppåt 50-80 arbetstillfällen. Om utvecklingen går som vi hoppas så kommer även handeln att öka och kunna ge ett antal arbetstillfällen. Dorotea kommun satsar på en ny sjukstuga vilket med övrig utveckling bör ge 3-6 arbetstillfällen
Filipstad	Vi har inga etableringar som vi vet om som är på gång inför 2035.
Jokkmokk	Järnmalmsgruva. Vätgasfabrik.
Kristinehamn	Totalförsvaret Logistiksektorn Industri Besöksnäring
Mora	Vi bedömer att det kommer att ske investeringar/etableringar inom såväl industri som handel under de närmaste 10-15 åren. Utöver detta ser vi att besöksnäringen kommer att fortsätta växa i mindre omfattning. Antalet arbetstillfällen kommer att kunna öka med ca 100 st men mot detta pågår en effektivisering inom industrin som delvis påverkar detta åt fel håll. Antalet pensionsavgångar inom såväl privat som offentlig sektor de kommande 10-15 åren kommer dock att skapa ett stort behov av arbetskraft i vår kommun.
Orsa	Inga stora planerade etableringar.

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035?

Kommun	Svar
Sorsele	Vindkraftsetableringar två stycken Fortsatt utveckling av företag bland annat inom träindustrin och besöksnäringen
Storfors	Landbaserad fiskodling (ca 35)
Storuman	Liftar nerfarter Hemavan Turistbäddar Hemavan Tärnaby Hyreshus Hemavan Handel Hemavan Vätgastankstation Storuman Ev Vätgasproduktion Storuman Ev vindkraftutbyggnad
Strömsund	Strömsunds kommun präglas av tillverkande industrier. Vi behöver tillgodose eventuella framtida möjligheter att frakta gods på räls. Det kan vara avgörande för företag i en konkurrens situation att kunna erbjuda mer miljövänliga transporter. I dagsläget känner vi inte till några specifika etableringar.

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035?

Kommun	Svar
Vansbro	<p>Lykos stora investering har betytt att vi som en kommun lite på sidan av har fått mycket bättre logistikströmmar där de flesta av de stora logistikföretagen kör till och från vår kommun. Lykos krav på fossilfria transporter har också gjort att andra företag också kan dra nytta av det. Att Lyko ligger här och har skapat den här logistiken vet vi är attraktivt även för andra aktörer och det har visat sig genom att vi blir uppvaktade av dessa med funderingar kring etableringar. Vi ger dessa så bra service vi kan men förutom det jagar vi inte etableringar trots att potentialen finns där. Anledningen är att vi har fullt upp att klara kompetensförsörjningen för våra befintliga företag. Lykos expansion plus den utveckling som sker i övrigt näringsliv och framför allt industrin kommer att betyda en betydande tillväxt av nya jobb. Prognosen säger +700 jobb inom bara ett par år vilket är en ökning på ca. 20% och om man lägger till de som måste komma till vår lokala arbetsmarknad för att ersätta de som går i pension och där avgångsklasserna från gymnasiet inte räcker till så rör det sig om sammanlagt ca. 1000 jobb på ca. 3-4 år. Vår tillväxt är ungefär lika stor som Skellefteås omräknat till vår storlek. Attraktivitet bostäder inpendling/kollektivtrafik är oerhört viktiga frågor för oss.</p>
Östersund	<p>Försvaret har flera olika mycket stora investeringar på gång just nu vilka är svåra att överblicka. Ekosystem Östersund kombinerat av Datacenter och Livsmedelsproduktion. Total investering 18 miljarder och 1000 nya direkta jobb. Vi har diskussioner med flera olika större tillverkningsindustrier. Potentiellt ytterligare 1000 - 2000 nya direkta jobb. Elektrifieringen av Meråkerbanan dvs färdigställandet av Atlantbanan är på god väg...</p>

Vänligen beskriv de planerade investeringar och etableringar som du känner till, i din kommun, mot 2035?

Kommun	Svar
Boden	Nytt stålverk med ca 1500-1800 anställda. Kringeffekter är dubbelt så många nya arbetstillfällen i en mångfald av branscher
Kiruna	Den gröna omställningen kommer att innebära stora investeringar i vår kommun men även i vårt närområde hela Norrbotten. Vi har gruvetableringar som ligger i startgroparna. I några fall med MKB klar andra på gång. Vad dessa utmynnar i vet ingen idag. Troligtvis både arbetstillfällen och behov av transporter kopplat till både väg och malmbanan. Inom besöksnäringen ser vi fortsatt stort intresse för att besöka vår kommun. Där är främst kommunikationer i form av flyg och järnväg viktiga.
Luleå	Luleå har satt som mål att skapa 5000 ytterligare arbetstillfällen. Utvecklingen på Luleå Industripark (som omfattar Svartön där SSAB ligger och Luleå Hamn samt Hertsöfältet) har som mål att skapa 1500 nya arbetstillfällen. SSAB - nytt nordiskt produktionssystem för gröna omställningen 45 miljarder för Luleå och Brahestad H2 Green Steel +1500 direkta jobb berör Luleå i mycket stor utsträckning +40 miljarder i investering Grupo Fertiberia - grön konstgödsel och ammoniak 500 direkta jobb +13 miljarder i investering Talga - anodematerial från grafit till litiumbatterier 100 direkta jobb i Luleå 2 8 miljarder i investering LKAB ReeMAP- utvinning av sällsynta jordartsmetaller 500 jobb 10 miljarder i investering Uniper Sverige/Bothnia Link H2 - vätgashubb för bl a elektrobränsle för fartyg 100 jobb Projekt Malmporten och Framtidens Hamn i Luleå ett av landets genom tiderna största marina infraprojekt kommer skapa många arbetstillfällen i byggtid och är en förutsättning för all annan industriutveckling i Norrbotten
Skellefteå	Enligt en beräkning Handelskamrarna i Norr- och Västerbotten gjort kommer det investeras upp mot 1000 miljarder i Norr- och Västerbotten. I Skellefteå känner vi till investeringar inom offentlig och privat sektor på ca 100 miljarder. Det är dels reinvesteringar i befintligt näringsliv som utökar (industri) nya etableringar inom industri nya bostäder (ca 1000 bostäder/år) samt infrastruktur (elnät Norrbottniabanan flygplats hamn vägar).

Hur tror du att behovet av kollektivtrafik i din kommun kommer utvecklas mot 2035?

Hur tror du att behovet av kollektivtrafik i din kommun kommer utvecklas mot 2035?

Kommun	Svar
Arjeplog	Vi har idag STORA utmaningar just för att vi i princip saknar Kollektivtrafik. Men hyser tyvärr inget större hopp om att det kommer att ske förändringar till det bättre. Tvärtom ser vi avvecklingar av service och linjer istället för en utveckling.
Arjeplog	Efterfrågan av lokaltrafik kommer att öka i framtiden då framtidens resenärer blir mer miljömedvetna och kunna välja bort bil och resa mer kollektivt där det går.
Arvidsjaur	Jag tror tyvärr att kollektivtrafiken inte kommer att utvecklas nämnvärt.
Dorotea	I vår förhoppning så kommer den att öka både för inpendling men även för att boende i kommunen ska kunna ta sig till städer på ett bekvämt och enkelt sätt.
Berg	Behovet kommer att öka. Vi bor väldigt utspritt och behovet av att kunna arbetspendla med kollektivtrafik är väldigt viktigt för att kunna möta ökat kompetensbehov hos företagen och det offentliga
Filipstad	Med mer och mer medvetna medborgare och arbetstagare tror jag att behovet kommer att öka.
Jokkmokk	Inlandsbanan förhoppningsvis.
Kristinehamn	Med växande näringar har vi stort behov av bra kollektivtrafik i vår arbetsmarknadsregion. Vårt intresse av en Nobelbana och Oslo/Stockholm 2.55 skulle bredda arbetsmarknadsregionen mot Mälardalen som också skulle stärka inlandsbanan med en ökad kollektivtrafik som följd.
Mora	Något större behov pga av högre kostnad på bensin och diesel och att påverkan av pensionsavgångar kommer att ställa krav på högre andel arbetspendling.

Hur tror du att behovet av kollektivtrafik i din kommun kommer utvecklas mot 2035?

Kommun	Svar
Orsa	Mycket större behov av kollektivtrafik. Fler och fler vill resa kollektivt och är belägna att jobba längre bort från bostadsorten då är kollektivtrafiken viktigt.
Sorsele	Öka fler besökare från andra regioner och länder där önskan om att resa mer fossilfritt resande blir allt större.
Storfors	Ett större behov då bränslepriserna går upp och människor vill åka kollektivt. Det är dyrt att ha bil överhuvudtaget. Får vi några större etableringar kommer behovet av kollektivtrafik öka pga detta.
Storuman	Fosillfria resor kommer kunderna att kräva Ökning av resande regionalt och interregionalt
Strömsund	I dag finns det väldigt begränsade möjligheter till att färdas kollektiv i vår kommun. Vi tror att det kommer att behöva ökas då många är medvetna om resandets effekt på miljö och pengar.
Vansbro	Stor ökning då jobben ökar i stor omfattning och att vi inte har några reserver lokalt. Människor tenderar inte heller att flytta för jobb men att man kan tänka sig att pendla längre sträckor.
Vilhelmina	Många vill resa kollektivt men då tillgången är begränsad så reser majoriteten till vår kommun med bil.
Östersund	Ökar kraftigt

Hur tror du att behovet av kollektivtrafik i din kommun kommer utvecklas mot 2035?

Kommun	Svar
Boden	Kraftigt ökande då vi räknar med en befolkningsökning på 5000 pers och motsvarande mängd i inhandling.
Kiruna	efterfrågan på kollektivtrafik inom kommunen främst genom förbättrad tillgång till busstrafik i hela kommunens stora geografiska område kommer öka. Även flyg och tågförbindelser till kommunen.
Luleå	Öka stort. Inpendling kommer krävas för nya industrier inte minst i byggnationsskedet 2024-2030+. Luleå Industripark som exempel kollektivtrafik eller annan organiserad transport måste lösa daglig infart till arbetsplatsen. Finns egentligen inga andra rimliga alternativ. Kollektivtrafik på räls är dock svårbedömd idag är den så gott som utsluten då inte minst sträckan Boden-Luleå är full och kommer belastas än mer framöver. Dubbelspår måste till snarast.
Skellefteå	Skellefteborna är traditionellt dåliga på att åka kollektivt men för att klara av tillväxten behöver vi resa smartare och behovet av flexibla kollektivtrafik lösningar kommer att öka. Även nya invånare med stor vana att resa kollektivt bidrar till attitydförändringar. Fler personer kommer även bo i och utanför tätorterna vilket bidrar till ökat behov av resor.

Vänligen beskriv hur du ser att er kommuns besöksnäring kommer utvecklas mot 2035?

Vänligen beskriv hur du ser att er kommuns besöksnäring kommer utvecklas mot 2035?

Kommun	Svar
Arjeplog	Besöksnäringen har utvecklats enormt de senaste åren och vi tror och hoppas att den kommer att fortsätta göra det. Vi ser i alla fall inga tecken idag på att utvecklingen har mattats av
Arjeplog	Den kommer att utvecklas ytterligare med säsongförlängning och mer internationellt resande plus större intresse från svenska besökare. Vi har kapacitet för att ta emot besökare i större utsträckning än våra grannkommuner tack vare vår fordonstestindustri och detta underlättar fortsatt utveckling.
Arvidsjaur	Den kommer att öka.
Berg	Fortsatt utveckling i fjällområden men kanske inte i samma takt inom Destination Vemdalen och Klövsjö/ Storhogna. Andra områden som Ljungdalen och Gräftåvallen samt Storsjöbygden kommer att ha en snabbare ökningstakt.
Dorotea	Besöksnäringen kommer att öka rejält i och med de planerade investeringarna. Flödet av turister kommer att öka från flera delar av landet samt utlandet. Ökat antal turister ställer också krav på ökat utbud vilket ger utrymme för fler kreativa aktörer att starta företag eller utveckla befintliga.
Jokkmokk	Växande.
Kristinehamn	Det är en växande näring. Idag cirka 110 000 gästnätter och har potential för 200 000 inom 10 år.
Mora	Fortsatt tillväxt men försiktig. Denna kommer att påverka antalet transporter på väg järnväg flyg och inom kollektivtrafiken.

Vänligen beskriv hur du ser att er kommuns besöksnäring kommer utvecklas mot 2035?

Kommun	Svar
Orsa	Vi kommer att ha många fler besökare. Grönklitt planerar att bygga med flera tusen sängplatser.
Sorsele	Växande där biosfärområde fiske natur och kultur får allt större betydelse för människor och fler väljer att spendera tid i naturen vill uppleva natur som är naturlig och brukats hållbart samt att allt fler vill spendera tid med sitt fritidsintresse.
Storfors	Jag hoppas att vi kommer bli ett centrum för vandring cykel och fiske samt naturnära upplevelser.
Storuman	Fortsatt expansion med mera fokus på hållbart och året runt
Vilhelmina	Det sker en standard höjning på flertalet av kommunens boendeanläggningar vilket kommer att gagna besöksnäringen. Det byggs även många fritidshus och som blir kunder på restauranger och aktivitetsföretag. Vi jobbar nu med att få mer synkroniserade tidtabeller mellan flyg och buss och önskar även en bättre tillgänglighet för resenärer med tåg
Östersund	Ökar

Vänligen beskriv hur du ser att er kommuns besöksnäring kommer utvecklas mot 2035?

Kommun	Svar
Boden	Fortsatt ökning är redan nu en bransch i tillväxt
Kiruna	Vi kommer ha en fortsatt stor besöksnäring Kiruna är The Arctic Capital of Swedish Lapland.
Luleå	Den växer stadigt. Kommersiella gästnätterna ökade med 32,8% under 2022 jämfört med 2021. Det är också 4,7% mer än 2019 som var tidigare rekordår sedan slog pandemin till. Besöksnäringens återhämtning är remarkabel. Totalt hade Luleå kommun nästan 538 000 kommersiella gästnätter 2022. Med de investeringar som sker och intresset för Luleå och regionen kommer det öka. Stort behov finns exempelvis för många fler hotellrum i Luleå.
Skellefteå	Besöksnäringen har ökat kraftigt senaste åren utifrån att ett stort antal personer reser till Skellefteå för arbete. Det finns även ett stort nationellt och internationellt intresse att besöka Skellefteå för olika typer av studiebesök. I takt med ökad kännedom utifrån nationell och internationell media samt uppmärksamheten kring SARA Kulturhus & wood hotell lockas fler privatresenärer.

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Kommun	Svar
Arjeplog	Ja ett äldreboende som ska stå klart 2024. Önskemål finns om nya bostäder men jag vet att vår allmännyttan just nu har ett överskott av tomma lägenheter (tyvärr) Det är dock ett skriande behov av bostäder vintertid genom fordonstestnäringen. Så under den perioden har vi inga tomma lägenheter. Egnahem dvs villor byggs i liten skala då och då.
Arvidsjaur	Vi har idag brist på bostäder och det har under de senaste åren skett en nyproduktion av villor. Det är också den boendeform som efterfrågas mest.
Berg	Ca 150-250 nya bostäder
Dorotea	I dagsläget är största fokus hotell och fritidshus. Dock finns ett stort behov av bostäder i turistorten Borgafjäll då det saknas för inflyttande arbetstagare. Jag gissar att det kommer ske en del byggnationer för fast boende i form av bostadsrätter och till viss del hus allra helst om man skall lyckas locka arbetskraft till området.
Filipstad	Det är privatpersoner som bygger detta. Jag uppskattar till 5-10 per år.
Jokkmokk	Nej men det behövs.
Kristinehamn	Ja vi har en bostadsförsörjningsplan som planerar för bostadsbyggande med hyresrätter bostadsrätter samt egna hem.
Mora	Ja vi planerar att färdigställa 2-3 nya bostadsområden med blandad bebyggelse samt i övrigt flera nya byggprojekt centrumnära. Totalt kan det handla om ca 300 nya bostäder eller mera.
Orsa	Just nu planeras det för 30tal lägenheter/småhus. Samtidigt jobbar vi med planeringen av ett större område med 70-100 bostäder.
Sorsele	Fritidshusområden i Ammarnäs exploateras och enskilda nybyggnationer görs i hela kommunen.

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Kommun	Svar
Storfors	Nej
Storuman	Ca 150-250 nya bostäder
Strömsund	Vi vet att vi kommer att behöva bygga bostäder i framtiden och då framför allt villor/hus med sjönära läge för att attrahera inflyttning och kompetensförsörjning
Vansbro	Vi har inget långsiktigt mål men vi jobbar mot att det ska byggas 150 lägenheter på några få års sikt. till det jobbar vi också för att skapa planlagda områden för enfamiljshus men där har vi inga satta mål. Vi har behov och ambition att göra ett rejält tag i frågan om en ny översiktsplan men det arbetet har ännu inte startat. Med tanke på att vi på 2-4 års sikt behöver få hit ca. 1000 personer för att ta jobben vi kommer att kunna erbjuda så behöver vi mycket bostäder. En problematik som vi delar med många andra små kommuner är att bostadsmarknaden trots tillväxt och ökade bostadspriser är för liten och svag för att vara attraktiv för bostadsutvecklare/ägare. Svårt med finansieringen när det färdiga huset är värt mindre än byggkostnaden. Förväntansbilden på oss små och resurssvaga kommuner blir då mycket större än på större kommuner med en fungerande bostadsmarknad. Om en stor kommun kan jobba förberedande med detaljplanearbeten som sedan privata företag tar vid och bygger äger och förvaltar så måste vi små kommuner detaljplanera bygga äga och förvalta för att skapa den tillväxt vi behöver. Dessa investeringar skall då slåss mot andra nödvändiga investeringar som kommunen har och som ska rymmas i låneutrymmet hos Kommuninvest. Inte blir de heller lättare när regeringen tar bort investeringsstödet för produktion av billiga lägenheter.
Vilhelmina	I kommunen byggs främst fritidshus
Östersund	Ja vi har en plan att öka till 75.000 invånare år 2040.

Planeras det några nybyggnationer av bostäder mot 2035 i din kommun, och i sådana fall ungefär hur många?

Kommun	Svar
Boden	Yes, ca 3500
Kiruna	Ja vi är mitt i samhällsomvandlingen där vi flyttar delar av Kirunas gamla stadskärna för att lämna plats för fortsatt malmbrytning hos LKAB. Detta innebär att det både rivs och byggs nytt samtidigt. Antalet beror på många faktorer av vilka kommunen inte råår över flertalet av dessa.
Luleå	Planberedskapen är god. I beslutade detaljplaner pågående planer och kommande områden (där ex ett stort område Hertsöheden startats i gång flera år tidigare än planera) finns mellan 7000-8000 st bostäder i beredskap. Området Kronan byggs på även om det just nu bromsats in pga konjunkturen.
Skellefteå	Behovet är ca 1000 nya bostäder/år

Hur ser din kommuns befolkningsprognos ut fram mot 2035?

Hur ser din kommuns befolkningsprognos ut fram mot 2035?

Kommun	Svar
Arjeplog	Minskning
Arvidsjaur	Vi har inflyttning idag och inte särskilt stor utflyttning däremot har vi en stor andel äldre. Det verkar som om vi kommer att svårt att riktigt vända den trenden. Det dör fortfarande fler än det föds.
Berg	Ökning med ca 5-10%. Målet är att 2030 vara 7600 invånare
Dorotea	Vi har i dagsläget en sjunkande befolkningsstatistik men har påbörjat ett arbete att vända trenden. Tack vare företagens satsningar och turismen framgent så kommer vi att locka fler till inflyttning. Om vi får tro/hoppas så ökar Doroteas befolkning med 50 personer fram till 2035
Filipstad	Prognosen tyder på en minskning. Vi jobbar för att vi skall vara på ungefär samma nivå.
Jokkmokk	Givet inga förändringar/investeringar svagt nedåtgående. Givet planerade investeringar en ökning om ca 10%.
Kristinehamn	Prognosen utan aktiva åtgärder ser inte positiv ut. Samma trender/utmaningar som övriga kommuner med samma struktur. Åldrande befolkning och inte tillräckligt många i arbetsför ålder.
Mora	Vår målsättning är att Mora kommun vid utgången av år 2030 skall ha 22000 invånare vilket i så fall är en ökning med ca 1000-1300 invånare jämfört med idag.
Orsa	Vi siktar på att öka och passera 7000 invånare.
Sorsele	Visionen är att öka med 25 per år medan prognoser från SCB säger en minskning mot 2200 invånare.

Hur ser din kommuns befolkningsprognos ut fram mot 2035?

Kommun	Svar
Storfors	Vi tappar tyvärr invånare och prognosen för 2035 ser inte bättre ut.
Storuman	Minskningen planar ut befolkningen blir äldre
Strömsund	Vikande, vi har en åldrande befolkning och det föds för lite barn. Vi behöver inflyttning till hela kommunen.
Vansbro	Får inte tag på ekonomichefen som har den senaste prognosen. Om jag minns rätt så ska vi ha en liten minskning under 2020-talet som sedan svänger uppåt så att befolkningen ökar men ett par hundra personer till 2035-2040. C.a. 3% ökning
Vilhelmina	Minskande enligt SCB men vi hoppas på ett trendbrott
Östersund	Det finns olika prognoser inom kommunen.... Så det är svårt att besvara den frågan

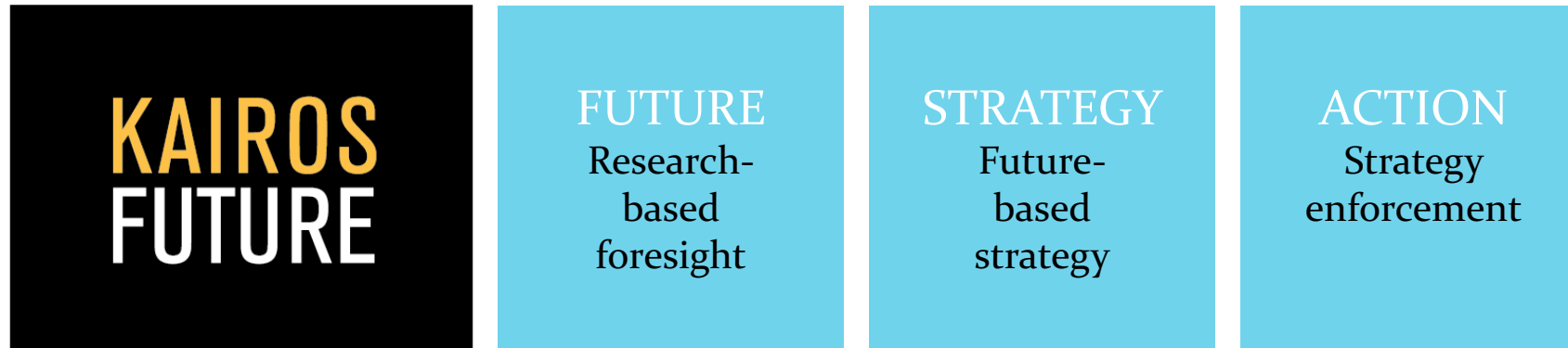

Hur ser din kommuns befolkningsprognos ut fram mot 2035?

Kommun	Svar
Boden	33 000 2030 från dagens 28 000
Kiruna	Beror på vilken aktör som besvarar frågan.
Luleå	Luleå kommuns mål är att vara 100 000 invånare till år 2040. Det innebär en snitttillväxt på ca 1400 st/år och kommer behöva öka avsevärt. Idag växer Luleå med runt 350 st per år. Luleå är precis under 80000 invånare idag.
Skellefteå	Arbetar motmålet 90 000 invånare år 2030 med sikte på 100 000 invånare 2040

Vi hjälper företag och organisationer att förstå och forma framtiden

Kairos (καιρός)
är det antika grekiska begreppet för
rätt tid eller tid för förändring.